

MAGYAR EJTŐERNYŐS SZÖVETSÉG

Képzési kézikönyv

2013.

Összeállította: Simon Sándor Szakmai Igazgató
Ellenőrizte: Tóth János MESZ főtitkár

Jóváhagyom: érvényes visszavonásig
Budapest, 2013. -n.

Farkas András
NKH Légügyi Hivatal
Légügyi Elnökhelyettes hivatalvezető

Szándékosan üresen hagyva!

A FEJEZET

Tartalomjegyzék

A FEJEZET	3
TARTALOMJEGYZÉK	3
A.2 RÖVIDÍTÉSEK	12
A.3. MÓDOSÍTÁSOK KIADÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK	13
A.4 MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE	14
A.5. A KÉPZÉSI KÉZIKÖNYV ELOSZTÁSA	16
A.6 KÉPZŐSZERVEZET NYILATKOZATA	16
6.1. A MAGYAR EJTŐERNYŐS SZÖVETSÉG – KÉPZÉSI SZERVEZET NYILATKOZATA	16
A.7 A SZERVEZET FELÉPÍTÉSE ÉS MŰKÖDÉSE	17
7.1 SZERVEZETI FELÉPÍTÉS	17
7.2 A SZERVEZET MŰKÖDÉSE	17
7.3 A SZAKMAI IGAZGATÓ	18
7.4 FŐOKTATÓ	18
7.5 FELHATALMAZÁSSAL RENDELKEZŐ OKTATÓK	18
7.6 SZAKMAI VEZETŐK	19
7.7 BIZTONSÁGI TANÁCSADÓ	19
7.8 KINEVEZETT TISZTSÉGVISELŐK	20
A.8. A KÉPZÉSEKRE VONATKOZÓ, ÁLTALÁNOS ADMINISZTRATÍV ELJÁRÁSOK.	21
8.1 KÉPZÉSEK ADMINISZTRÁCIÓJA	21
8.2 NYILVÁNTARTÁS	21
8.3 IRATMEGŐRZÉS	21
8.4. OKTATÓ RÉSZÉRE KÖTELEZŐEN ELŐÍRT OKMÁNYOK VEZETÉSE	21
8.5. TANULÓ KIKÉPZÉS FOLYAMATOSSÁGÁRÓL	21
8.6. ÉVES ELLENŐRZÉS VÉGREHAJTÁSA	22
8.7. ELLENŐRZÉSI JEGYZŐKÖNYV	23
A.9 A KÉPZŐSZERVEZET ÁLTAL VÉGEZHEŐ KÉPZÉSEK	24
A.10 NYOMTATVÁNY MINTÁK	25
10.1 AZ 1. SZ. ADATLAP	25
10.2 BEKÖTÖTT LÉGCELLÁS KÉPZÉS NYOMTATVÁNYAI	26
10.3 GYORSÍTOTT SZABADESŐ KÉPZÉS NYOMTATVÁNYAI	28
A.10.4 TANDEMUGRÁS NYOMTATVÁNYAI	33
A.10.4.1 Tandem utas nyilatkozata	33
10.4.2 Párosugró képzés bevezető ugrásainak nyilvántartása	34
10.4.3 Gyakorlatba hozó ugrás igazolása	35
10.4.4 Tesztlap az utas részére	37
10.4.5 Párosugró jelentkezési lap	40
10.4.6 Párosugró pilóta engedélykérő lap	41
10.4.7 Párosugrópilóta oktató engedélykérő lap	42
10.5 TANFOLYAMNAPLÓ (ÁLTALÁNOS)	43
10.6 AZ EJTŐERNYŐS IGAZOLVÁNY	49
10.7 KIADOTT FELHATALMAZÁSOK	52
10. 8 MEGBÍZÁSI SZERZŐDÉS MINTA	54
10.9 TANFOLYAM BIZONYÍTVÁNY	55
A.11 A KÉPZŐ SZERVEZET ENGEDÉLYE ALAPJÁN OKTATÓK	56
A.12 A KÉPZÉSHEZ HASZNÁLT REPÜLŐGÉPEK	58
A.13 A KÉPZÉSEKHEZ HASZNÁLT EJTŐERNYŐK	58
B FEJEZET	1

BEKÖTÖTT LÉGCELLÁS KÉPZÉS	1
B.1 ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK	1
B.1.1 A TANFOLYAM CÉLJA	1
B.1.2 A TANFOLYAM SZEMÉLYI FELTÉTELEI	1
B.1.2.1 Oktatók	1
B.1.2.2 Tanulók	1
B.1.2.3 Egyéb feltételek	1
B.2 ELMÉLETI KÉPZÉS	2
B.2.1 ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK	2
B.2.2 HELYSZÍNE:	3
B.2.3 TÁRGYI FELTÉTELEK:	3
B.2.4 TÉMAKÖRÖK:	3
B.2.4.1 Meteorológia	3
B.2.4.2 Aerodinamika	3
B.2.4.3 Ejtőernyős elmélet	3
B.2.4.4 Ejtőernyős felszerelés	3
B.3 GYAKORLATI KÉPZÉS	4
B.3.1 TANFOLYAM TÁRGYI FELTÉTELEI	4
B.3.1.1 Általános feltételek:	4
B.3.1.2 A tanuló-felszerelés	4
B.3.1.3 Főernyőkupola	4
B.3.1.4 Tartalékejtőernyő	4
B.3.1.5 Tok – hevederzet rendszer	5
B.3.1.6 Védőfelszerelés	5
B.3.2 BEKÖTÖTT NYITÁSI RENDSZEREK	5
B.3.2.1 Bekötőkötél alkalmazásával	5
B.3.2.2 Kézi belobbantású nyitóernyő alkalmazásával	5
B.3.3 MÓDSZERTAN	5
B.3.3.1 Gépelhagyás	7
B.3.3.2 Kiugrás utáni teendők	7
B.3.3.2.1 Bekötött kioldású ugráskor	7
B.3.3.2.2 Kiugrás utáni teendők bekötött kioldású gyakorló kioldós ugráskor	7
B.3.3.2.3 Kiugrás utáni teendők kézi kioldású ugráskor	8
B.3.3.2 Ejtőernyőnyitás:	8
B.3.3.3 Ereszkedés és földetérés	9
B.3.3.3.1 Ereszkedés és földetérés segédeszközei	9
B.3.3.3.2 Utasítások karjelzéssel	9
B.3.3.4 Tartalékejtőernyő használata	11
B.3.3.5 Leoldás gyakorlása	11
B.3.3.6 Ellenőrző vizsga	11
B.3.3.7 Végrehajtható napi ugrásszám	11
B.3.3.8 Kiértékelés általános szempontjai	11
B.4 KÉPZÉSI SZINTEK	12
B.4.1 I. SZINT	12
B.4.2 II. SZINT	15
B.4.3 III. SZINT	17
B.4.4 IV. SZINT	18
B.4.5 V. SZINT	20
B.4.6 VI. SZINT	21
B.4.7 VII. SZINT	22
B.4.8 VIII. SZINT	23
B.4.8 IX. SZINT	24
B.4.10 X. SZINT	25

B.5 VIZSGÁK.....	26
B.5.1 VIZSGAUGRÁS.....	26
B.5.2 CÉLJA.....	26
B.5.3 A VÉGREHAJTÁS ELŐKÉSZÍTÉSE	27
B.5.4 FELSZERELÉS ELŐKÉSZÍTÉS	27
B.5.5 TEVÉKENYSÉG A LÉGIJÁRMŰBEN	27
B.5.6 GÉPELHAGYÁS, LÉGMUNKA	27
B.5.7 KUPOLAIRÁNYÍTÁS, FÖLDETÉRÉS	27
B.5.8 KIÉRTÉKELÉS	27
B.6 BEKÖTÖTT LÉGCELLÁS OKTATÓ KÉPZÉS	28
B.6.1 A KÉPZÉS MENETE	28
B.6.2 A BKLC OKTATÓ A FELHATALMAZÁS:.....	28
B.6.2.1 Megszerzés feltételei:	28
B.6.2.2 Hosszabbítás feltételei:	28
B.6.2.3 Jogosult:.....	29
B.6.2.4 Felelős:.....	29
B.6.3 A BKLC OKTATÓ B FELHATALMAZÁS:	29
B.6.3.1 Megszerzésének feltételei:.....	29
B.6.3.2 Hosszabbítás feltételei:	29
B.6.3.3 Jogosult:.....	29
B.6.3.4 Felelős:.....	29
B.6.4 A BKLC FŐOKTATÓ FELHATALMAZÁS:.....	30
B.6.4.1 A kinevezés feltételei:	30
B.6.4.2 Jogosult:.....	30
B.6.4.3 Felelős:.....	30
B.7. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	31
C FEJEZET	1
GYORSÍTOTT SZABADESŐ KÉPZÉS	1
C.1 ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK.....	1
C.1.1 A TANFOLYAM CÉLJA.....	1
C.1.2 A TANFOLYAM SZEMÉLYI FELTÉTELEI	1
C.1.2.1 Oktatók.....	1
C.1.2.2 Segítői.....	1
C.1.2.3 Tanulók.....	1
C.1.3 EGYÉB FELTÉTELEK:.....	1
C.2 ELMÉLETI KÉPZÉS	2
C.2.1 ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK.....	2
C.2.2 A KÉPZÉS HELYSZÍNE.....	3
C.2.3 TÁRGYI FELTÉTELEK	3
C.2.4 TÉMAKÖRÖK	3
C.2.4.1 Meteorológia	3
C.2.4.2 Aerodinamika	3
C.2.4.3 Ejtőernyős elmélet	4
C.2.4.4 Ejtőernyős felszerelés.....	4
C.2.4.5 Ellenőrző vizsga.....	4
C.3 GYAKORLATI KÉPZÉS	4
C.3.1 TANFOLYAM TÁRGYI FELTÉTELEI.....	4
C.3.1.1 Általános feltételek:.....	4
C.3.1.2 A tanuló-felszerelés	5
C.3.1.3 Főernyő kupola	5
C.3.1.4 Tartalékernyő	5
C.3.1.5 Tok – hevederzet	5

C.3.1.6 Védőfelszerelés	6
C.3.2 MÓDSZERTAN	6
C.3.2.1 Gépelhagyás.....	8
C.3.2.1.1 A kiugrás menete I.	8
A REPÜLŐGÉPEN KÍVÜL:	9
C.3.2.1.2 A kiugrás menete II.	9
C.3.2.2 Nyitás.....	10
C.3.2.3 Ereszkedés és földet érés.....	10
C.4 A SZINTEK CÉLKITŰZÉSEI AZ OKTATÓI MUNKA SZEMPONTJÁBÓL.	14
C.4.1 I. SZINT	14
C.4.2 II. SZINT	20
C.4.3.III. SZINT.....	26
C.4.4. IV. SZINT	33
C.4.5.V. SZINT	38
C.4.6.VI. SZINT	40
C.4.7.VII. SZINT	42
C.4.8.VIII. SZINT	44
C.4.9.IX. SZINT	46
C.5 GYORSÍTOTT SZABADESŐ OKTATÓ (AFF) KÉPZÉS.....	48
C.5.1 A GYORSÍTOTT SZABADESŐ - AFF A - OKTATÓI FELHATALMAZÁS:.....	48
C.5.1.1 Megszerzésének feltételei:	48
C.5.1.2 Hosszabbítás feltételei:.....	48
C.5.1.3 Jogosultsága:.....	49
C.5.1.4 Felelős:	49
C.5.2 A GYORSÍTOTT SZABADESŐ – AFF B - OKTATÓ FELHATALMAZÁS:	49
C.5.2.1 Megszerzésének feltételei:	49
C.5.2.2 Hosszabbítás feltételei:	49
C.5.2.3 Jogosultsága:.....	49
C.5.2.4 Felelős:	49
C.5.3 A GYORSÍTOTT SZABADESŐ FŐOKTATÓ:.....	49
C.5.3.1 Jogosultság:.....	50
C.5.3.2 Felelős:	50
C.6 ZÁRÓ RENDELKEZÉS.....	50
D FEJEZET	1
PÁROSUGRÓ KÉPZÉS	1
D.1 ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK.....	1
D.1. 1 A TANFOLYAM CÉLJA.....	1
D.1.1.1 Terminológia	1
D.1.2 A TANFOLYAM SZEMÉLYI FELTÉTELEI	1
D.1.2.1 A képzés oktatói.....	1
D.1.2.2 A párosugró pilóta jelöltekkel szemben támasztott követelmények.....	1
D.1.2.3 A párosugró oktató jelöltekkel szemben támasztott követelmények.....	2
D.1.2.4 A páros ugró és a tandem oktató jogosultság évenkénti meghosszabbításának feltételei.....	2
D.1.2.5 A PÁROSUGRÓ PILÓTA KÉPZÉS	2
D.1.2.6 A párosugró oktató képzés	3
D.2 ELMÉLETI KÉPZÉS	3
D.2.1 BEVEZETÉS.....	3
D.2.2 A PÁROSUGRÁS EJTŐERNYŐ RENDSZERE.....	4
D.2.2.1 Ejtőernyő kupola a belsőzsákkal és nyíláskésleltető rendszerrel.	5
D.2.2.2 Stabilizátor (fék-) rendszer.....	5
D.2.2.3 Működtető rendszerek.	5
D.2.2.4 Leoldó fogantyú a fékernyő leoldóval.	5

D.2.2.5 Tartalék ejtőernyő kioldó.....	6
D.2.2.6 Főejtőernyő kioldó (stabilizátor ernyő leoldó)	6
D.2.2.7 Stabilizátor ernyő (fékernyő) nyitófogantyú.....	6
D.2.2.8 Hevederzet a tokkal és utashevederzet,	6
D.2.2.9 Főtartó karabinerek.....	6
D.2.2.10 Stabilizáló hevederek a rögzítő karabinerekkel.	6
D.2.2.11 A mellheveder.....	7
D.2.3 AZ UTAS	7
D.2.3.1 Alkalmasság.....	7
D.2.3.2 A felkészítés.....	7
D.2.3.3 A felszerelés	8
D.2.3.4 A hevederzet felöltése.....	8
D.2.4 GÉPELHAGYÁS ÉS A ZUHANÁSI TESTHELYZET GYAKORLÁSA.....	8
D.2.5 UGRÁS BALLONBÓL	9
D.2.6 EMELKEDÉS KÖZBEN	9
D.2.7 ZUHANÁS KÖZBEN	10
D.2.8 ERESZKEDÉS KÖZBEN.....	11
D.3 VÉSZHELYZETEK PÁROSUGRÁS SORÁN	11
D.3.1 KÉNYSZERLESZÁLLÁS	11
D.3.2 KÉNYSZERUGRÁS LÉGIJÁRMŰ HIBA MIATT KIALAKULÓ HELYZETBEN.	11
D.3.3 A STABILIZÁTOR ERNYŐ (FÉKERNYŐ) HASZNÁLATÁVAL KAPCSOLATOS PROBLÉMÁK	12
D.3.4 STABILIZÁTOR ERNYŐ (FÉKERNYŐ) NEM MŰKÖDTETHETŐ	12
D.3.5 NINCS MEG A FŐEJTŐERNYŐ KIOLDÓ VAGY NEM MŰKÖDIK	12
D.3.6 A KIOLDÓ A HELYÉN, DE A PÍLÓTA NEM TUDJA KIHÚZNI A HELYÉRŐL (KEMÉNY HÚZÁS).	12
D.3.7 A STABILIZÁTOR ERNYŐ (FÉKERNYŐ) MŰKÖDIK, DE ÖSSZEOMLIK, NEM TART	13
D.3.8 A STABILIZÁTOR ERNYŐ NYITÁSKOR BELEAKAD A HEVEDERZETBE VAGY AZ UGRÓPÁROS VALAMELYIK TESTRÉSZÉBE	13
D.3.9 A PÍLÓTA NEM KÉPES A NYITÁSRA	13
D.3.10 KUPOLA, VAGY ZSINÓRSZAKADÁS	13
D.3.11 FÖLDETÉRÉS ESZMÉLETLEN UTASSAL	14
D.3.12 MÉG EGY APRÓSÁG	14
D.3.13 FONTOS.....	14
D.4 ELMÉLETI VIZSGAKÉRDÉSEK	14
D.5 GYAKORLATI ISMERETEK	16
D.5.1 BEVEZETŐ UGRÁSOK	16
D.5.2 MINŐSÍTÉS.....	18
D.5.3 GYAKORLÓ UGRÁSOK	18
D.6 PÁROSUGRÓ OKTATÓ	18
D.6.1 A PÁROSUGRÓ OKTATÓ FELHATALMAZÁS FELTÉTELEI:	18
D.6.2 A PÁROSUGRÓ OKTATÓ VIZSGA	18
D.7 TANSEGÉDLET UTAS RÉSZÉRE	18
D.7.1 ELMÉLETI TUDNIVALÓK	18
D.7.1.1 A párosugró ejtőernyő rendszer.....	18
D.7.1.2 Aerodinamikai ismeretek.....	19
D.7.1.3 Fizikai és pszichikai hatások ugrás közben	20
D.7.1.4 Az ejtőernyőzés elmélete	21
D.7.1.5 Az ejtőernyős párosugrás végrehajtásának menete.....	21
D.7.1.6 Kiugrási testhelyzet.....	22
D.7.1.7 Zuhanási testhelyzet	23
D.7.1.8 Nyitás utáni teendők	23
D.7.1.9 Földetérési testhelyzet	23
E FEJEZET	1
OKTATÓI TEMATIKA	1

E.1 FOLYAMATÁBRA A KÉPZÉS LÉPCSŐI.....	1
E.2 ELSŐ LÉPCSŐ OKTATÓI FELKÉSZÍTÉS.....	2
2.1 A TANFOLYAM CÉLJA	2
2.2 A TANFOLYAM SZEMÉLYI FELTÉTELEI	2
2.2.1 Oktatók	2
2.2.2 Jelöltek	2
E.3 ELMÉLETI KÉPZÉS.....	2
3.1 ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK	2
3.2 HELYSZÍNE	2
3.3 TÁRGYI FELTÉTELEK.....	2
3.4 TÉMAKÖRÖK.....	2
3.4.1 Meteorológia.....	2
3.4.2 Egészségügyi ismeretek.....	3
3.4.3 Aerodinamika.....	3
3.4.4 Ejtőernyős elmélet.....	4
3.4.5 Ejtőernyős felszerelés	4
3.4.6 Oktatási módszerek.....	5
3.4.7 Törvények, rendeletek, szabályzatok	5
3.4.8 Vészhelyzetek	6
3.4.9 Ugróüzem szervezése.....	6
E.4 ELLENŐRZŐ VIZSGA	7
4.1 KIÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZEMPONTJAI.....	7
E.5 MÁSODIK LÉPCSŐ - FELHATALMAZÁS SZERZÉS.....	7
5.1 A TANFOLYAM CÉLJA	7
5.2 A TANFOLYAM KÖRÜLMÉNYEI	7
5.3 A TANFOLYAM SZEMÉLYI FELTÉTELEI	7
5.4 OKTATÁSI KÉRDÉSEK	8
5.5 AZ ELMÉLETI VIZSGA KÖRÜLMÉNYEI.....	8
5.6 VIZSGAKÉRDÉSEK.....	8
E.6 A KÉPZÉSI ÁGAK SAJÁTOS VIZSGARENDSZERE.....	8
6.1 GYORSÍTOTT SZABADESŐ OKTATÓ VIZSGA.....	8
6.1.1 Elméleti kérdések	8
6.1.2 Gyorsított szabadeső oktató gyakorlati vizsga	10
6.2 BEKÖTÖTT LÉGCELLÁS OKTATÓ VIZSGA.....	10
6.2.1 Elméleti kérdések	10
6.2.2 Gyakorlati vizsga	12
6.3 PÁROSUGRÓ VIZSGA	12
6.3.1 Párosugró pilóta (tandempilóta)	12
6.3.2 Párosugró oktató (Tandemoktató).....	13
E.7 ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	14
1. SZÁMÚ MELLÉKLET.....	1
A KÉPZŐ SZERVEZET ÁLTAL HASZNÁLT BÉLYEGZŐK ÉS HASZNÁLÓI	1

A.1 ÉRVÉNYES OLDALAK JEGYZÉKE (I)

Fejezetsz.	Oldalsz.	Kiadás dátuma	Hatósági jóváhagyás	Fejezetsz.	Oldalsz.	Kiadás dátuma	Hatósági jóváhagyás
A	1	2013. 07. 07.		A	35	2013. 07. 07.	
A	2	2013. 07. 07.		A	36	2013. 07. 07.	
A	3	2013. 07. 07.		A	37	2013. 07. 07.	
A	4	2013. 07. 07.		A	38	2013. 07. 07.	
A	5	2013. 07. 07.		A	39	2013. 07. 07.	
A	6	2013. 07. 07.		A	40	2013. 07. 07.	
A	7	2013. 07. 07.		A	41	2013. 07. 07.	
A	8	2013. 07. 07.		A	42	2013. 07. 07.	
A	9	2013. 07. 07.		A	43	2013. 07. 07.	
A	10	2013. 07. 07.		A	44	2013. 07. 07.	
A	11	2013. 07. 07.		A	45	2013. 07. 07.	
A	12	2013. 07. 07.		A	46	2013. 07. 07.	
A	13	2013. 07. 07.		A	47	2013. 07. 07.	
A	14	2013. 07. 07.		A	48	2013. 07. 07.	
A	15	2013. 07. 07.		A	49	2013. 07. 07.	
A	16	2013. 07. 07.		A	50	2013. 07. 07.	
A	17	2013. 07. 07.		A	51	2013. 07. 07.	
A	18	2013. 07. 07.		A	52	2013. 07. 07.	
A	19	2013. 07. 07.		A	53	2013. 07. 07.	
A	20	2013. 07. 07.		A	54	2013. 07. 07.	
A	21	2013. 07. 07.		A	55	2013. 07. 07.	
A	22	2013. 07. 07.		A	56	2013. 07. 07.	
A	23	2013. 07. 07.		A	57	2013. 07. 07.	
A	24	2013. 07. 07.		B	1	2013. 07. 07.	
A	25	2013. 07. 07.		B	2	2013. 07. 07.	
A	26	2013. 07. 07.		B	3	2013. 07. 07.	
A	27	2013. 07. 07.		B	4	2013. 07. 07.	
A	28	2013. 07. 07.		B	5	2013. 07. 07.	
A	29	2013. 07. 07.		B	6	2013. 07. 07.	
A	30	2013. 07. 07.		B	7	2013. 07. 07.	
A	31	2013. 07. 07.		B	8	2013. 07. 07.	
A	32	2013. 07. 07.		B	9	2013. 07. 07.	
A	33	2013. 07. 07.		B	10	2013. 07. 07.	
A	34	2013. 07. 07.		B	11	2013. 07. 07.	

Érvényes oldalak jegyzéke (II)

Fejezetsz.	Oldalsz.	Kiadás dátuma	Hatósági jóváhagyás	Fejezetsz.	Oldalsz.	Kiadás dátuma	Hatósági jóváhagyás
B	12	2013. 07. 07.		C	13	2013. 07. 07.	
B	13	2013. 07. 07.		C	14	2013. 07. 07.	
B	14	2013. 07. 07.		C	15	2013. 07. 07.	
B	15	2013. 07. 07.		C	16	2013. 07. 07.	
B	16	2013. 07. 07.		C	17	2013. 07. 07.	
B	17	2013. 07. 07.		C	18	2013. 07. 07.	
B	18	2013. 07. 07.		C	19	2013. 07. 07.	
B	19	2013. 07. 07.		C	20	2013. 07. 07.	
B	20	2013. 07. 07.		C	21	2013. 07. 07.	
B	21	2013. 07. 07.		C	22	2013. 07. 07.	
B	22	2013. 07. 07.		C	23	2013. 07. 07.	
B	23	2013. 07. 07.		C	24	2013. 07. 07.	
B	24	2013. 07. 07.		C	25	2013. 07. 07.	
B	25	2013. 07. 07.		C	26	2013. 07. 07.	
B	26	2013. 07. 07.		C	27	2013. 07. 07.	
B	27	2013. 07. 07.		C	28	2013. 07. 07.	
B	28	2013. 07. 07.		C	29	2013. 07. 07.	
B	29	2013. 07. 07.		C	30	2013. 07. 07.	
B	30	2013. 07. 07.		C	31	2013. 07. 07.	
B	31	2013. 07. 07.		C	32	2013. 07. 07.	
B	32	2013. 07. 07.		C	33	2013. 07. 07.	
B	33	2013. 07. 07.		C	34	2013. 07. 07.	
C	1	2013. 07. 07.		C	35	2013. 07. 07.	
C	2	2013. 07. 07.		C	36	2013. 07. 07.	
C	3	2013. 07. 07.		C	37	2013. 07. 07.	
C	4	2013. 07. 07.		C	38	2013. 07. 07.	
C	5	2013. 07. 07.		C	39	2013. 07. 07.	
C	6	2013. 07. 07.		C	40	2013. 07. 07.	
C	7	2013. 07. 07.		C	41	2013. 07. 07.	
C	8	2013. 07. 07.		C	42	2013. 07. 07.	
C	9	2013. 07. 07.		C	43	2013. 07. 07.	
C	10	2013. 07. 07.		C	44	2013. 07. 07.	
C	11	2013. 07. 07.		C	45	2013. 07. 07.	
C	12	2013. 07. 07.		C	46	2013. 07. 07.	

Érvényes oldalak jegyzéke (III)

Fejezetsz.	Oldalsz.	Kiadás dátuma	Hatósági jóváhagyás	Fejezetsz.	Oldalsz.	Kiadás dátuma	Hatósági jóváhagyás
C	47	2013. 07. 07.		E	2	2013. 07. 07.	
C	48	2013. 07. 07.		E	3	2013. 07. 07.	
C	49	2013. 07. 07.		E	4	2013. 07. 07.	
C	50	2013. 07. 07.		E	5	2013. 07. 07.	
C	51	2013. 07. 07.		E	6	2013. 07. 07.	
D	1	2013. 07. 07.		E	7	2013. 07. 07.	
D	2	2013. 07. 07.		E	8	2013. 07. 07.	
D	3	2013. 07. 07.		E	9	2013. 07. 07.	
D	4	2013. 07. 07.		E	10	2013. 07. 07.	
D	5	2013. 07. 07.		E	11	2013. 07. 07.	
D	6	2013. 07. 07.		E	12	2013. 07. 07.	
D	7	2013. 07. 07.		E	13	2013. 07. 07.	
D	8	2013. 07. 07.		E	14	2013. 07. 07.	
D	9	2013. 07. 07.		Mell. 1	1	2013. 07. 07.	
D	10	2013. 07. 07.					
D	11	2013. 07. 07.					
D	12	2013. 07. 07.					
D	14	2013. 07. 07.					
D	15	2013. 07. 07.					
D	16	2013. 07. 07.					
D	17	2013. 07. 07.					
D	18	2013. 07. 07.					
D	19	2013. 07. 07.					
D	20	2013. 07. 07.					
D	21	2013. 07. 07.					
D	22	2013. 07. 07.					
D	23	2013. 07. 07.					
D	24	2013. 07. 07.					
E	1	2013. 07. 07.					

A.2 Rövidítések

EJE	ejtőernyős
BKLC	bekötött légcellás
AFF	accelerated free fall - gyorsított szabadeső
FAI	Fédération Aéronautique Internationale - Nemzetközi Repülő Szövetség
FAI IPC	Fédération Aéronautique Internationale International Parachute Committee
MRSZ	Magyar Repülő Szövetség
MESZ	Magyar Ejtőernyős Szövetség
RSL	Reserve Static Line – Tartalékernyő bekötő kötél
eje	ejtőernyő
főeje	főernyő - főkupola
TSO	Technical Standard Order
JTSO	Joint Technical Standard Order
ETSO	European Technical Standard Order

A.3. Módosítások kiadására vonatkozó eljárások

1. A Képzési Kézikönyvbe történő módosítások és változtatások bevezetéséért felelős személy a MESZ szakmai igazgató.
2. A Képzési Kézikönyvben kézzel írott módosítás nem engedhető meg. Kivételt képez olyan eset, amikor a biztonság érdekében azonnal módosítás, változtatás szükséges.
3. Az érvényes oldalakról jegyzéket kell készíteni.
4. NHK Légügyi Hivatal jóváhagyása után a megfelelő példányszámban meg kell küldeni a módosított oldalakat a Képzési Kézikönyv tulajdonosai részére.

A szükséges módosításokat rövid magyarázattal indokolni kell.

5. Az ideiglenes módosításokat megkülönböztető jelzéssel kell bevezetni. A végleges állapot rögzítéséhez az ideiglenes lapot ki kell cserélni.

A.4 Módosítások jegyzéke

Módosítások jegyzéke (II)

A.5. A Képzési Kézikönyv elosztása.

NKH Légügyi Hivatal

MESZ szakmai igazgató

MESZ Főoktatók (CD)

MESZ ejtőernyős szakmai vezetők (CD)

A.6 Képzőszervezet nyilatkozata

6.1. A Magyar Ejtőernyős Szövetség – Képzési Szervezet nyilatkozata.

A MESZ - Képzési Kézikönyv tartalmazza a Képzési Szervezet képzésre vonatkozó feltételeit és eljárásait, az érvényben lévő törvények rendeletek alapján. Ennek megfelelően követi a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII törvény, a légiközlekedési szakszemélyzet szakszolgálati engedélyeiről szóló 5/2001. (VI.30.) KöViM rendelete, a polgári légiközlekedési szakszolgálati engedélyek egészségügyi feltételeiről és kiadásuk rendjéről szóló 14/2002. (II. 26.) KöViM–EüM együttes rendelet, 39. sz. LE utasításait.

A MESZ képző szervezete testületileg kötelezi magát, hogy az érvényben lévő rendeletek és a Hatósági intézkedések szerint működik. Képzési munkájában kiemelt figyelmet fordít a repülés biztonsági követelmények teljesítésére. A képzés minőség politikáját ennek szellemében alakítja és e célkitűzés érdekében érvényesíti.

A Képzési Kézikönyvben foglaltakat, mint a Magyar Ejtőernyős Szövetség képzésért Felelős Vezetője jóváhagyom. A Képzési Kézikönyvben foglalt követelmények MESZ képzési tevékenységében résztvevő minden személy részére kötelezőek, legyenek azok a Szövetséggel alkalmazásban álló, vagy társadalmi megbízottak.

Elfogadom azt, hogy a NKH Légügyi Hivatal fenntartja magának azt a jogot, hogy indokolt esetben módosítja, felfüggeszti, vagy visszavonja a MESZ részére kiadott engedélyt.

Tudomásul veszem, hogy az NKH Légügyi Hivatal által kiadásra kerülő előírások kötelező érvényűek abban az esetben is, ha az azokban foglaltak ellentétesek a jelen Kézi Könyvben foglalt eljárásokkal.

Budapest, 2013. április 20.

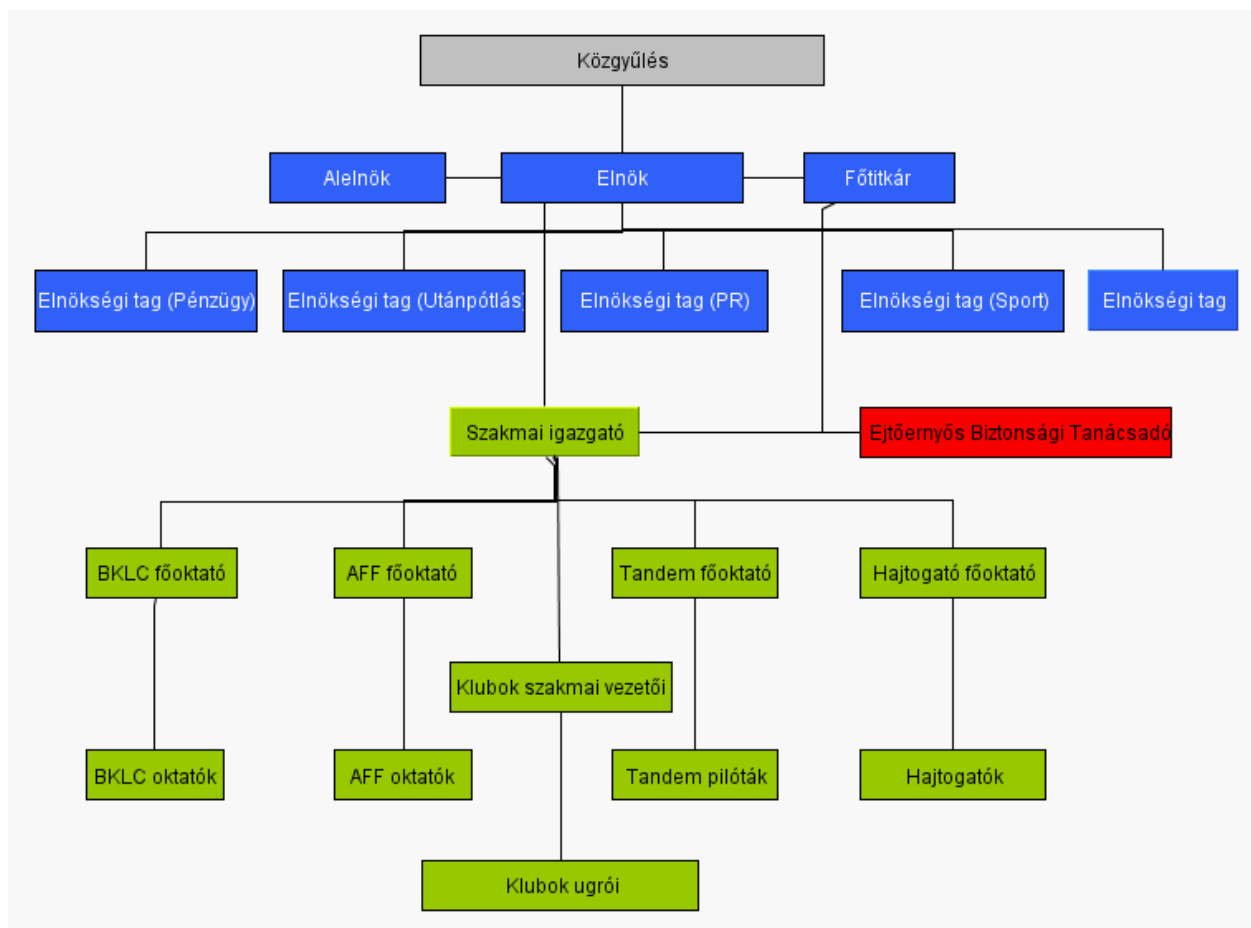
.....
Simon Sándor
Szakmai Igazgató

A.7 A szervezet felépítése és működése

7.1 Szervezeti felépítés

7.2 A szervezet működése

A Magyar Ejtőernyős Szövetség egy országos sportszövetség, közhasznú társadalmi szervezet, az ejtőernyős társadalom érdekvédelmi szervezete. A MESZ Képző Szervezet elkülönül a MESZ társadalmi szervezettől. A társadalmi szervezet működését a közgyűlés által hozott döntések, határozatok szabályák meg, a Képző Szervezet működését a hatályos jogszabályok, Hatósági intézkedések, és az Engedély, valamint a szakmai igazgató döntései.

A Szövetség Alapszabálya szerint a hozzá tartozó tagegyesületek - a Közgyűlés, az Elnök, az Elnökség és a Bizottságok határozatait betartva az ejtőernyős sport terén szervezési feladatot végeznek. A Képző szervezet a Szakmai Igazgató szakmai irányításával pedig egy szakmai munkát végez.

A társadalmi szervezet működésétől így a szakmai szervezet működése elkülönül. A szakmai döntések meghozatala, a képzést, oktatást, biztonságot, műszaki kérdéseket illetően a szakmai igazgató feladata. A szakmai igazgató munkájában a főoktatók segítik. A szakmai irányítás megvalósulása a szakmai igazgató döntésének megfelelően a főoktatókon keresztül valósul meg, az adott területnek (szekciónak) megfelelően, illetve általános szakmai kérdések tekintetében a klubok, egyesületek, szakosztályok szakmai vezetőin keresztül.

7.3 A Szakmai igazgató

A szakmai igazgatót a MESZ elnöke nevezi ki határozatlan időtartamra. A szakmai igazgató nem tartozik beszámolási kötelezettséggel a közgyűlésnek, illetve a közgyűlés nem hoz szakmai határozatokat, melyek betartása kötelező lenne a szakmai igazgató részére. A szakmai igazgató a döntéseinek meghozatalában a szekcióvezető főoktatók javaslata alapján dönt egy-egy konkrét szakmai kérdésben, amely azt követően kötelező érvénnyel bír minden képzésben érintett számára. A szakmai igazgató a Képző szervezet vezetője, az oktatásban érintettek kötelesek az utasításait betartani.

A szakmai igazgató felelős a szervezet szakmai munkájának jogszabályok, rendeletek, utasítások szerinti működtetéséért.

Feladatai:

- főoktatók munkájának összehangolása, szervezése ellenőrzése
- képzési dokumentumok karbantartása
- hatósággal való kapcsolattartás
- jogalkotó munkájának segítése
- szakmai képzettséget igazoló okmányok kiadása
- főoktatók, szakmai vezetők kinevezése, ellenőrzése
- kapcsolattartás a főtitkárral

7.4 Főoktató

A főoktatót a szakmai igazgató nevezi ki határozatlan időre. Felelős, az általa irányított szekcióban tevékenykedő felhatalmazással rendelkező oktatók szabályszerű, a repülés biztonságát szem előtt tartó munkájáért. Felelőssége a tudomására jutott, bármely biztonságot érintő kérdésben – amennyiben elkerülhetetlen - azonnali döntést hozni és a szakmai igazgatót tájékoztatni. A főoktató jogosult ejtőernyős üzem kiképzési részének megállítására, az egyes képzésben érintett ugrók, és oktatók tevékenységének felfüggesztésére

Feladatai:

- felhatalmazással rendelkező oktatók munkájának koordinálása
- felhatalmazásért folyamodó oktatónak jelentkező szakszolgálati engedéllyel rendelkező ugrók előzetes szakmai vizsgálata
- javaslattétel a szakmai igazgató felé, oktatói felhatalmazás kiadására
- felhatalmazással rendelkező oktatók képzési munkájának ellenőrzése
- képzési dokumentáció karbantartása ellenőrzése
- oktatók képzése, vizsgáztatása

7.5 Felhatalmazással rendelkező Oktatók

Oktatói felhatalmazást, az adott szekció főoktatójának javaslatára, sikeres elméleti és gyakorlati vizsgát követően a szakmai igazgató ad ki. A felhatalmazás egy adott évre érvényes, amely az azt követő évben, és a további években a felhatalmazással rendelkező kérelmére meghosszabbítható, amennyiben az ahhoz szükséges feltételeket teljesítette. A feltételek teljesítését a szekció főoktatója ellenőrzi, és tesz javaslatot a felhatalmazás meghosszabbítására a szakmai igazgató felé.

Felelőssége, az általa képzett növendékek, repülés biztonságát szem előtt tartó, tematika alapján történő képzése.

Feladatai:

- növendékek képzése
- képzési dokumentáció vezetése
- ejtőernyős ugrások vezetése

7.6 Szakmai vezetők

A szakmai vezető az adott klub ejtőernyős szakmai munkájának irányításáért és ellenőrzéséért felelős ejtőernyős oktató. Szakmai vezető valamely képzési ághoz tartozó felhatalmazással rendelkező oktatók közül kerülhet ki, amennyiben az adott klub ejtőernyős kiképzést folytat. A szakmai vezető felelőssége a klub ejtőernyős képzésének, ugrásainak irányítása, a repülés biztonsági és, az ejtőernyős ugrásra vonatkozó szabályok betartatása.

Felelős az adott klub ugróinak a dokumentációjának naprakészségéért, a képzettségi szintjének megfelelő feladatok végrehajtásáért, valamint az ugrók által használt minimális kupolaméret szabályok szerinti meghatározásáért.

Feladatai:

- kapcsolattartás a szakmai igazgatóval, és a főoktatókkal
- szükséges jelentések dokumentumok megküldése határidőre
- szakmai nyilvántartások vezetése a klub tekintetében
- a növendék képzés ellenőrzése
- ejtőernyős előrehaladó képzés vezetése, ismeretfelújító tanfolyamok vezetése
- az ugrók dokumentumainak ellenőrzése
- használható kupolaméret meghatározása

7.7 Biztonsági tanácsadó

Az ejtőernyős biztonsági tanácsadó a Képző Szervezet repülés biztonsági szakembere, a szakmai igazgató nevezi ki határozatlan időre. A biztonsági tanácsadó a legnagyobb tapasztalattal rendelkező oktatók közül kerül ki, aki az ejtőernyőzés tekintetében átfogó gyakorlati, elméleti, és jogszabályi tapasztalattal rendelkezik. Felelőssége a tudomására jutott, bármely – a képzés biztonságát érintő kérdésben – amennyiben elkerülhetetlen - azonnali döntést hozni és a szakmai igazgatót tájékoztatni. A biztonsági tanácsadó jogosult, és köteles a képzés során az ejtőernyős üzem megállítására, az egyes képzésben érintett ugrók tevékenységének felfüggesztésére, amennyiben az közvetlen balesetveszély elkerülése érdekében elkerülhetetlen.

Feladatai:

- a képzésben érintett ugrásslolgálat ellenőrzése
- a képzésben érintett ugrók ellenőrzése
- biztonságot érintő káros folyamatok felderítése, kiszűrése

7.8 Kinevezett tisztségviselők

Szakmai Igazgató: Simon Sándor

AFF főoktató: Kiss György

Tandem főoktató: Figezky Attila

Bekötött Légcellás főoktató: Mengyán László

Biztonsági tanácsadó: Jászai Béla

A.8. A képzésekre vonatkozó, általános adminisztratív eljárások.

8.1 Képzések adminisztrációja

A növendékképzés adminisztrációja annál a klubnál kezdődik, ahol a növendék jelölt ejtőernyős képzésre jelentkezik. A klubnál a szakmai vezető kitölti az 1.sz. adatlapot, amelyen javaslatot tesz a képzést vezető oktató személyére, majd megküldi a képzési módnak megfelelő főoktátónak. A főoktató dönt a képzésről, amelyről értesíti a felterjesztő klub szakmai vezetőjét.

8.2 Nyilvántartás

A képzésekkel kapcsolatos adatok nyilvántartása a MESZ központi irodájában történik. A nyilvántartást a szakmai igazgató vezeti. A különböző képzést igazoló okmányok kiadása is itt történik, az adminisztratív szervezet által, amennyiben a kiadmányozás feltételei teljesültek.

8.3 Iratmegőrzés

Az iratok őrzési helye a MESZ iroda. Őrzési idő 5 év.

A képzések indításáról szóló 1. sz. adatlapok őrzése nyilvántartása a főoktatók által történik

8.4. Oktató részére kötelezően előírt okmányok vezetése

Képzési napló

- minden képzésről - személyre szólóan – az A.10 fejezetben meghatározott „Képzési naplót” kell vezetni az elvégzett feladatok és végrehajtási hibák feltüntetésével,
- az adott üzemnapon végrehajtott feladatokat az oktató írja alá,
- a képzés befejezése után, a Tanfolyam Vezető Oktató archívumában 5 évig meg kell őrizni,
- a Képzési napló kiképzési okmány, tintával, golyóstollal vezetendő,

Kiképzési Okmányok

- minden képzést a Tanuló kézikönyvében kell vezetni, amelyet az oktató aláírásával igazol,
- a Tanuló kézikönyvében felszálások dátum feltüntetésével és osztályozási minősítéssel kell vezetni. (Osztályozás: M=megfelelt, N= nem felelt meg)
- A Tanuló ugrókönyvében, a Tanuló kézikönyvében vezetett feladatoknak azonosaknak kell lenni.
- Az ugrókönyvben az alapképzésnek megfelelő betétlapot ki kell tölteni.
- A tanfolyam sikeres elvégzését követően, az ugrókönyv „Hivatalos bejegyzések” rovatában az alábbi szöveget kell bejegyezni:
„A MESZ Képzési Szervezet (engedélyszám) keretén belül, dátum –tól, -ig a Bekötött légcellás/Gyorsított Szabadeső Képzés tematika alapján a tanfolyamot elvégezte, és sikeres vizsgát tett” Dátum, szakmai igazgató aláírása.

8.5. Tanuló kiképzés folyamatosságáról

Tanuló:

- az oktatók közötti átjárás megengedett
- idegen szervezetnél, egyesületnél kiképzési ugrást nem végezhet,

A tanuló amennyiben képzési szervezet, egyesület változtatására kényszerül, a képzést az alábbiak szerint folytathatja:

- a szervezet szakmai vezetője a növendékről vezetett Képzési naplót zárja le, „Kiképzés átadva ..xy.. szervezetnek bejegyzéssel. „ és hivatalosan küldje meg a befogadó szervezet, Oktatójának
- a befogadó szervezet Oktatója az okmányokat ellenőrizze, határozza meg azt a feladat számot, amelytől a képzés tovább folytatható és aláírásával engedélyezze a képzés folytatását.

8.6. Éves ellenőrzés végrehajtása

A MESZ –Képzési Szervezet képzési tevékenységében működő valamennyi szervezet, az adott év április 15-ig éves átfogó ellenőrzést kell végrehajtani. Az ellenőrzést, önellenőrzés formájában bizottság hajtja végre. A bizottság tagjai: szakmai vezető által kijelölt két bizottsági tag.

Az ellenőrzés időpontjáról a MESZ szakmai igazgatót tájékoztatni kell, akik alkalmanként személyesen, vagy megbízottja által részt vesz az ellenőrzés végrehajtásában.

Az ellenőrzésről készült jegyzőkönyv egy példányát **április 20-ig** a MESZ szakmai igazgató részére meg kell küldeni.

Az ellenőrzés szempontjai:

- szervezeti élet,
- elméleti kiképzés,
- gyakorlati képzés,
- egyéni és szervezeti okmányok ellenőrzése.

8.7. Ellenőrzési jegyzőkönyv

ELLENŐRZÉSI JEGYZŐKÖNYV

Készült: 20..... év hónap a

.....

hivatalos helységében.

Ellenőrzéstárgya: A MESZ képzési Szervezet által elrendelt átfogó önellenőrzés végrehajtása.

Jelen vannak:

..... szakmai vezető

..... bizottsági tag

.....bizottsági tag

A bizottság az ejtőernyős szakterületen az alábbi szempontok szerint részletezve hajtotta végre az ellenőrzést.

1. Szervezeti élettal kapcsolatosan:
2. Elméleti képzéssel kapcsolatosan:
3. Gyakorlati képzéssel kapcsolatosan:
4. Okmányok vezetése

A.9 A képzőszervezet által végezhető képzések

1. Bekötött légcellás növendék és oktatóképzés (BKLC)
2. Gyorsított szabadeső növendék és oktatóképzés (AFF)
3. Tandempilóta képzés
4. Tandemoktató képzés
5. Ejtőernyős oktató szakszolgálati vizsgára felkészítő képzés
6. Haladó képzés

A.10 Nyomtatvány minták

10.1 Az 1. sz. adatlap

A BKLC és AFF képzéseknél megegyezik

1.számú adatlap

A tanfolyam beindulásakor kell eljuttatni a főoktatónak

Tanfolyam:	BKLC:	AFF:	Nyilvántartási száma: monogram / nytsz: / év
Kiképző egység:			
Tanuló neve:			
Reg.kártya száma:	MRSZ A	Orvosi érvényessége:	
Vezető oktató neve:			
Reg.kártya száma:	MRSZ A	Oktatói felhatalmazás száma:	OJ/ /
Szaksz. eng. száma:	07- érvényes:	Orvosi érvényesége:	
Oktató segítő neve:			
Reg.kártya száma:	MRSZ A	Oktatói felhatalmazás száma:	OJ/ /
Szaksz. eng. száma:	07- érvényes:	Orvosi érvényesége:	
Elm. tanf.helye, ideje:			
Hely, dátum:			

tanfolyam vezető oktató aláírása

A teljesítések igazolását a tanfolyam befejezése után, vagy év végén kell eljuttatni a főoktatóhoz

Szint	Teljesítés helye, ideje	Vezető oktató neve	Aláírás
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

Megjegyzés:

10.2 Bekötött légcéllás képzés nyomtatványai

BKLC A felhatalmazás kérelem

Bekötött légcéllás felhatalmazás A típus

Új: ☐ Tanf.vjk.sz. / / Meghosszabító: ☐ Nyt.sz: OJ/ /

Név:

Sportegyesület:

Reg.kártyaszám: MRSZ A FAI/MRSZ ig. száma:

Feltételek	Új BKLC oktató A	Hosszabbítás	Teljesítés
Sportszakmai minősítés:	C	C	C / / / H
365 napon belüli ugrások száma:	30	30	
BKLC képzések az előző évben:		3	
ebből vezető oktatóként:			
Érvényes szakszolgálati engedély:	Száma: 07-		Érvényessége:
Kötelező továbbképzés helye, ideje:			

Végrehajtott BKLC.képzések az előző évben:

Vezető oktatóként: Monogram Sorszám Év Monogram Sorszám Év Monogram Sorszám Év
Tanf.vjk.nyt.sz: / / , / / , / /

Segítő oktatóként: Monogram Sorszám Év Monogram Sorszám Év Monogram Sorszám Év
Tanf.vjk.nyt.sz: / / , / / , / /

Büntetőjogi felelősségem tudatában igazolom, hogy a kérelmező teljesítette a BKLC oktatói felhatalmazás megszerzésének ☐ , meghosszabításának ☐ a feltételeit.

Hely, dátum:

kérelmező	BKLC vizsgáztató oktató	BKLC vezető oktató
OJ/ /	OJ/ /	OJ/ /

Mellékletek: Regisztrációs kártya, CoP (FAI) igazolvány, szakszolgálati engedély, ugrókönyv, tanfolyam napló(k)

BKLC B felhatalmazás kérőlap

Bekötött légcellás felhatalmazás B típus

Új: Tanf.vjk.sz. / / Meghosszabító: Nyt.sz: OJ/ /

Név:

Sportegyesület:

Reg.kártyaszám: MRSZ A FAI/MRSZ ig. száma:

Feltételek	Új BKLC oktató B	Hosszabbítás	Teljesítés
Sportszakmai minősítés:	D	D	D / / / H
365 napon belüli ugrások száma:	50	30	
BKLC képzések az előző évben (megszerzésnél összesen):	20	3	
ebből vezető oktatóként		1	
Érvényes szakszolgálati engedély:	Száma: 07-	Érvényessége:	
Kötelező továbbképzés helye, ideje:			

Végrehajtott BKLC.képzések az előző évben:

Vezető oktatóként: Monogram Sorszám Év Monogram Sorszám Év Monogram Sorszám Év
Tanf.vjk.nyt.sz: / / , / / , / /

Segítő oktatóként: Monogram Sorszám Év Monogram Sorszám Év Monogram Sorszám Év
Tanf.vjk.nyt.sz: / / , / / , / /

Büntetőjogi felelősségem tudatában igazolom, hogy a kérelmező teljesítette a BKLC oktatói felhatalmazás megszerzésének , meghosszabításának a feltételeit.

Hely, dátum:

kérelmező	BKLC vizsgáztató oktató	BKLC vezető oktató
OJ/ /	OJ/ /	OJ/ /

Mellékletek: Regisztrációs kártya, CoP (FAI) igazolvány, szakszolgálati engedély, ugrókönyv, tanfolyam napló(k)

10.3 Gyorsított szabadeső képzés nyomtatványai

Gyorsított szabadeső AFF A-B felhatalmazás kéréslap

Gyorsított szabadeső jogosítás

Új: Tanf.vjk.sz. / / Meghosszabbító: Nyt.sz: OJ/ /

Név:

Sportegyesület:

Reg.kártyaszám: MRSZ A FAI/MRSZ ig. száma:

Gyorsított szabadeső (AFF) jogosítások kiadásának minimális feltételei és teljesítése

Feltételek	AFF A		AFF B		Teljesítés
	új	hossz.	új	hossz.	
Sportszakmai minősítés:	D	D	D	D	D / / / H
Szabadeső ugrások száma:	1000		2000		
Szabadesési idő (óra):	10		20		
Az utolsó 365 napban végreh. ugr.sz:30 mp	50	50		50	
Az utolsó 365 napban végreh. GySz. ugr.:		30	50	30	
Az utolsó 365 napban befejezet GySz.tanf.:		3		3	
Érvényes szakszolgálati engedély:	Szám: 07-		Érvényessége:		
Kötelező továbbképzés helye, ideje:					

Befejezett gyorsított szabadeső tanfolyamok nyilvántartási számai:

Monogram	Sorszám	Év	Monogram	Sorszám	Év	Monogram	Sorszám	Év
	/		/		/		/	
Monogram	Sorszám	Év	Monogram	Sorszám	Év	Monogram	Sorszám	Év
	/		/		/		/	

Büntetőjogi felelősségem tudatában igazolom, hogy a kérelmező teljesítette a gyorsított szabadeső

új / meghosszabbító , oktató főoktató jogosítás feltételeit.

Hely, dátum:

kérelmező
OJ/ /

GySzK vizsgáztató oktató
OJ/ /

GySzK vezető oktató
OJ/ /

Mellékletek: Regisztrációs kártya, CoP (FAI) igazolvány, szakszolgálati engedély, ugrókönyv, tanfolyam napló(k), vjk.

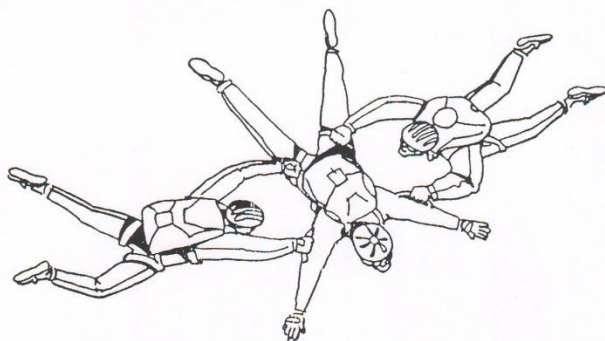
Képzési napló. A napló kötött formátumban fedlapot, képzési adatokat, nyilatkozatokat, és az ugrási feladatok végrehajtását tartalmazó oldalakat tartalmaz. Az ugrási adatokat tartalmazó oldal a 4. oldallal kezdve annyi oldalt tartalmaz, ahány szint van az AFF képzésben.

GYORSÍTOTT SZABADESŐ KÉPZÉS
KIKÉPZÉSI NAPLÓ

TANULÓ NEVE:

NYILVÁNTARTÁSI SZÁM:

2013

GYORSÍTOTT SZABADESŐ KÉPZÉS KIKÉPZÉSI NAPLÓ

Képzés nyilvántartási száma:

Sportegyesület:

Neve:

Képzést vezető oktató:

Neve:

Szakszolgálati engedélyszáma:

Gyorsított Szabadeső Oktatói engedélyszáma:

Gyorsított szabadeső oktató:

Neve:

Szakszolgálati engedélyszáma:

Gyorsított Szabadeső oktató engedélyszáma:

Tanuló adatai:

Neve:

Születési helye, ideje:

Orvosi érvényessége:

Lakcím:

Telefon száma:

MESZ tagnyilvántartási száma:

A kiállítás dátuma:

.....év.....hó.....nap

Vezető oktató aláírása:

GYORSÍTOTT SZABADESŐ KÉPZÉS KIKÉPZÉSI NAPLÓ

NYILATKOZATOK

.....nevű tanuló a gyorsított szabadeső képzés elméleti részéből és
vészhelyzet elhárításból sikeres vizsgát tett. Megkezdheti a gyakorlati képzést.

.....évhónap

Vezető oktató aláírása:

Részt vettem a felkészítésen, a feladatommal tisztában vagyok. A képzés megfelelő volt részemre és a
kockázatok ismeretében önként vállalom a gyakorlati képzést.

.....évhónap

Tanuló aláírása

GYORSÍTOTT SZABADESŐ KÉPZÉS KIKÉPZÉSI NAPLÓ

A(z) szint anyagából az oktatást megkaptam, az ugráshoz szükséges mozdulatokat az oktató begyakoroltatta. Részt vettem a felkészítésen, feladatommal tisztában vagyok az ugrást önként vállalalom.

Ugrás sorszáma:

Tanuló aláírása:

Ugrás ideje:

Repülőtér:

Repülőgép típus:

Ugrási magasság:

Zuhant idő:

Főejtőernyő:

Tartalékejtőernyő:

Szélerősség:

Távolság a célkeresztől:

Kimászás:

Kiugrás:

Magasság ellenőrzés:

Zuhanási feladatok:

Nyitási előkészület:

Nyitás:

Kupola kezelés

Általános megjegyzések:

Vezető oktató aláírása:

A.10.4 Tandemugrás nyomtatványai

A.10.4.1 Tandem utas nyilatkozata

NYILATKOZAT

Név.....

Lakhely.....

Alulírott az alábbi nyilatkozatot teszem:

A. Felkészítésemről

1. A tandempilóta kioktatott, és elgyakoroltatta velem a kiugrási, zuhanási valamint a földetérési testhelyzeteket.
2. A tandempilóta kioktatott a lehetséges vészhelyzetekről, és felhívta figyelmemet az a tandemugrással járó esetleges sérülésekre.

B. Egészségi állapotomról

1. Az elmúlt 12 órában szeszes italt nem fogyasztottam
2. Nem állok szív- és érrendszeri betegséggel kezelés alatt.
3. Az elmúlt 6 hónap alatt nem volt csonttöréses sérülésem.

Tudomásul veszem, hogy a tandempilóta felelősségbiztosítása.....Ft. összegig szól

Dátum.....

Hely.....

.....

utas aláírása

10.4.2 Párosugró képzés bevezető ugrásainak nyilvántartása

Párosugró képzés ugrásainak nyilvántartása

A jelölt az elméleti képzést befejezte, sikeres vizsgát tett. Sor kerülhet a bevezető ugrások végrehajtására.

Hely, dátum:

tanfolyam vezető oktató aláírása

Bevezető ugrások nyilvántartása

Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	

10.4.3 Gyakorlatba hozó ugrás igazolása

Párosugró képzés ugrásainak nyilvántartása

A jelölt a bevezető ugrásokat sikeresen végrehajtotta. Sor kerülhet a gyakorló ugrások végrehajtására.

Hely, dátum:

tanfolyam vezető oktató aláírása

Gyakorló ugrások nyilvántartása

Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légijármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légijármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légijármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légijármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légijármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légijármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	

Gyakorló ugrások nyilvántartása

Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	
Sor- szám:	Ugrás helye és ideje:			Légi jármű:	Magasság:	Utas tömege:
	Késleltetés:	Távolság:	Oktató aláírása:	Ugrásvezető aláírása:	Megjegyzés	

A gyakorló ugrások végrehajtásával a kiképzés befejeződött.

Hely, dátum:

tanfolyam vezető oktató aláírása

Főoktató aláírása

10.4.4 Tesztlap az utas részére

TESZTLAP

EJTŐERNYŐS PÁROSUGRÁS VÉGREHAJTÁSÁHOZ

NÉV :

LAKCÍM :

A következő kérdésekre adott válaszok közül válassza ki a megfelelőket!

1. Ki hajthat végre ejtőernyős párosugrást?	a. Bárki, aki elég ügyes hozzá.
b. Bárki, aki elég bátor.
c. Bárki, aki elmúlt 15 éves, legalább 140 cm magas és az érvényes tematika alapján az ugrásra felkészült és a tesztet hibátlanul megoldotta.
2. Fogyaszthat-e alkoholt illetve narkotikumot ejtőernyős párosugrás előtt?	a. Nem, az ilyen dolgok fogyasztása nem megengedett.
b. Igen, egy kevés soha sem árt.
3. A légijárművön hova ül az utas?	a. Az ablakhoz, hogy jól lásson.
b. A légijármű vezetője mellé, hogy ne unatkozzon.
c. Beszálláskor követi az pilóta utasításait és leül a pilóta elé.
4. Emelkedés közben az utas...	a. nyugodtan ül a helyén, ahova a pilótája leültette, figyel a többi ugró felszerelésére, ügyelve arra, nehogy mocorgásával kinyissa valaki ejtőernyőjét, bármilyen kérdéssel, problémával az pilótához fordul.
b. ide-oda mászkál, nézelődik és beszélget a többi ugróval.
5. Mit jelent a "kényszerleszállási testhelyzet"?	a. Repülési iránynak háttal ül a padlón, lába felhúzva talpon, térdek enyhén nyitva, fej bent a térdek közt lehajtva sisakban, kezekkel védve.
b. Hanyatt a gép alján, lábak keresztbe téve, kezek a fej alatt.
6. Mi a helyes cselekvés kényszerugrás esetén?	a. Amint meghallom a kényszer szót, azonnal rohanok és kiugrom.
b. Az pilótám utasításait követve, a földön elgyakoroltaknak megfelelően, gyorsan felvesszük a kiugrási testhelyzetet és végrehajtjuk az ugrást.
c. azonnal felveszem a pánik testhelyzetet és várok.
7. Mit jelent a "kiugrási testhelyzet"?	a.,. Kezek a test oldalához szorítva, fej előre hajtva, lábak zárva, nyújtva jól felemelve előre.
b.,. Kezek beakasztva a stabilizáló hevederekbe, mellből homorítás, lábak zárva, térdből előre feltörve.
c. Kezek a mell előtt keresztbe téve fogják a hevedert, fej fölfelé néz, mellből és csípőből homorítás, lábak zárva, térdből hátra feltörve.
8. Mit tesz ha a kiugrás után az pilóta megüti a vállát ?	a. Attól függ mekkorát üt, lehet, hogy megsértődöm.
b. A váll megütése azt jelenti, hogy ha akarom, felvehetem a

9. Zuhanási testhelyzetet vett fel a jelzésnek megfelelően. Kis idő múlva újabb jelzést kap. Mit tesz ekkor?
10. Zuhanás közben az pilóta megüti az utas lábát. Miért teszi és mi az utas reakciója?
11. Mi a teendője az ejtőernyő nyílása után?
12. Nyitás után a pilóta nyílási vészhelyzetet észlel és ezt közli az utassal is. Mit mond és mi az utas reakciója?
13. Hogyan irányítja a pilóta az ejtőernyőt ?
14. Milyen a helyes földetérési testhelyzet?
- zuhanási testhelyzetet, vagyis kezeimet kirakom a fülem mellé előre úgy, hogy az alkarom a felkarommal és a felkarom a testemmel 90 fokos szöveget zárjon be, a homorítás és a lábak helyzete megmarad.
- c. Védekező állást veszek fel, jól összehúszom magam.
- a. Azonnal felveszem a kiugrási testhelyzetet, vagyis a fülem mellé kirakott kezeimet, keresztezem a mellem előtt, megfogom a hevedereket, fejem fönt, lábaim zárva feltörve, homorítok.
- b. Semmit az pilóta azt jelzi, hogy jól csinálom a dolgom.
- a. Tetszik neki az utas - az utas kikéri magának.
- b. Az utas lógatja a lábát - az utas följebb emeli a térdét és jobban homorít.
- c. Az utas jó testhelyzetben zuhan - az utas mosolyog és büszke.
- a.,. Megkapaszkodom a hevederben, felhúszom magam, kicsatolom a stabilizáló hevedereket és felveszem a zuhanási testhelyzetet.
- b.,. Megvárom a pilóta utasítását, megmutatja hol tudok kapaszkodni, ráállok a lábfejére, felhúszom magam, míg kilazítja a stabilizáló hevedereket, megmutatja az utas irányítófogantyúit, kipróbáljuk az ejtőernyőt.
- c.,. Örülök, hogy van egy biztos pont a fejem felett.
- a.,. Baj van. - Az utas hevesen bólogat.
- b.,. Vészhelyzet! - Az utas bosszús lesz, mert lekési a sorozat új részét.
- c.,. Vészhelyzet! Kiugrási testhelyzet! - Az utas keresztezi kezeit a mell előtt, fejét felemeli, lábait zárja és hátra feltöri.
- a.,. Az irányítózsínórok lehúzásával. A jobb oldali irányítózsínór lehúzásával az ejtőernyő jobbra fordul, a bal oldali lehúzásával balra fordul. Ha mindkettőt egyformán és egyszerre lehúzza az ejtőernyő függőleges sebessége csökken, az ejtőernyő kilebeg.
- b.,. Az irányításhoz a szél erejét használja a pilóta. Ha jobbról fúj a szél az ejtőernyő jobbra fordul, ha balról fúj akkor balra fordul.
- c.,. A párosugró pilóták természetfölötti képességekkel rendelkező emberek és a gondolatukkal irányítják az ejtőernyőjüket.
- a.,. Az utas keresztezi kezeit a mell előtt, fejét felemeli, lábait zárja és hátra feltöri.
- b.,. Kezek a mell előtt keresztbe téve fogják a hevedert, fej fölfelé néz, mellből és csípőből homorítás, lábak zárva, térdből hátra feltörve.
- c.,. Kezek a mell előtt keresztbe, fogják a hevedert, lábak zárva, térdből behajtván és felemelve előre, mintha egy nagyon kis székre ülne le zárt lábbal.

Kijelentem, hogy kiképzést kaptam a párosugrásra, s tájékoztattak annak veszélyeiről. Az ejtőernyős párosugrást szabad akaratomból kívánom végrehajtani.

A párosugrás végrehajtását megelőző 12 órában alkohol tartalmú ételt, italt illetve nyugtató gyógyszert, narkotikumot nem fogyasztottam.

Egy éven egy éven belül csonttöréssel, agyrázkódással, ájulással járó balesetem nem volt, orvosi kezelés alatt nem állok.

Kelt: 20 év hó nap

Aláírás

Lakcím:

Előttünk, mint tanuk előtt:

1. tanú

2. tanú

10.4.5 Párosugró jelentkezési lap

Párosugró képzés jelentkezési lap

A tanfolyam beindulásakor kell eljuttatni a főoktatónak

Tanfolyam: Tandem: ☐ Nyilvántartási száma: ^{monogram} / ^{nytsz:} / ^{év}

Kiképző egység:

Jelölt neve:

Reg.kártya száma: MRSZ A Születési idő: / /

Szaksz. eng. száma: 07- érvényes: Oktatói gyakorlat ideje:(min 2 év)

FAI minősítése: Ugrásszám (minimum 700 siklórnnyővel): Szabadeső idő (min. 5 óra):

Utolsó 365 napban végrehajtott ugrásszám (min. 50): Orvosi érvényesége:

Oktató neve:

Reg.kártya száma: MRSZ A Oktatói felhatalmazás száma: OJ/ /

Szaksz. eng. száma: 07- érvényes: Orvosi érvényesége:

Elm. tanf.helye,ideje:

Hely, dátum:

A jelölt a képzés feltételeinek megfelelt:

A jelölt szakmai vezetőjének aláírása

tanfolyam vezető oktató aláírása

10.4.6 Párosugró pilóta engedélykérő lap

Párosugró felhatalmazás

Új: Tanf.vjk.sz. / / Meghosszabbító: Nyf.sz.: OJ/ /

Név:

Sportegyesület:

Reg.kártyaszám: MRSZ A FAI/MRSZ ig. száma:

Feltételek	Új párosugró	Hosszabbítás	Teljesítés
Sportszakmai minősítés:	D	D	D / / / H
Kézi (új), tandem ugrások száma:	700		
Szabadesési idő (óra):	5		
Folyamatos (tandem) gyakorlat (év):	5		
365 napon belül végreh.(tand) ugrás		50	
180 napon belül végreh.tand ugr.sz:		3 , vagy 4.sz.m.szerint	
90 napon belül végreh.tand ugr.sz:		1 , vagy 3.sz.m.szerint	
2. sz. melléklet sikeres kitöltése	1	1	
Érvényes szakszolgálati engedély:	Száma: 07-	Érvényessége:	
Kötelező továbbképzés helye, ideje:			

A kérelmező sikeresen befejezte a párosugró jogosítás megszerzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati képzést.

Büntetőjogi felelősségem tudatában igazolom, hogy a kérelmező teljesítette a párosugró felhatalmazás megszerzésének / meghosszabbításának feltételeit.

Hely, dátum:

kérelmező
OJ/ /

párosugró vizsgáztató oktató
OJ/ /

párosugró vezető oktató
OJ/ /

Mellékletek: Regisztrációs kártya, CoP (FAI) igazolvány, szakszolgálati engedély, ugrókönyv, tanfolyam napló, vjk.
Kihagyás esetén 3, vagy 4.számú melléklet.

10.4.7 Párosugrópilóta oktató engedélykérlő lap

Párosugró oktató felhatalmazás kérlőlap

Új: ☐ Tanf.vjk.sz. / / Meghosszabító: ☐ Nyt.sz: OJ/ /

Név:

Sportegyesület:

Reg.kártyaszám: MRSZ A FAI/MRSZ ig. száma:

Feltételek	Új párosugró	Hosszabbítás	Teljesítés
Sportszakmai minősítés:	D	D	D / / / H
Tandem ugrások száma:	500		
Párosugró képzés (segítőként is):		1	
Folyamatos (tandem) gyakorlat (év):	5		
365 napon belül végreh.(tand) ugrás	50	50	
180 napon belül végreh.tand ugr.sz:		5 ,vagy 4.sz.m.szerint	
90 napon belül végreh.tand ugr.sz:		2 ,vagy 3.sz.m.szerint	
2. sz. melléklet sikeres kitöltése	1	1	
Érvényes szakszolgálati engedély:	Száma: 07-	Érvényessége:	
Kötelező továbbképzés helye, ideje:			

A kérelmező sikeresen befejezte a párosugró oktató felhatalmazás megszerzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati képzést.

Büntetőjogi felelősségem tudatában igazolom, hogy a kérelmező teljesítette a párosugró oktató felhatalmazás megszerzésének ☐ / meghosszabbításának ☐ feltételeit.

Hely, dátum:

kérelmező OJ/ /	párosugró vizsgáztató oktató OJ/ /	párosugró vezető oktató OJ/ /
--	---	--

Mellékletek: Regisztrációs kártya, CoP (FAI) igazolvány, szakszolgálati engedély, ugrókönyv, tanfolyam napló, vjk.
Kihagyás esetén 3, vagy 4.számú melléklet.

10.5 Tanfolyamnapló (általános)

A tanfolyamnapló általános felkészítések dokumentálására szolgál (oktatói tanfolyam). A napló fedlaptól és 5 oldalból áll. A 4. oldal betétlapként használt, annyit kell belőle kitölteni, amennyi szükséges, és azt a napló megfelelő rovatában fel kell tüntetni.

MAGYAR EJTŐERNYŐS SZÖVETSÉG

EJTŐERNYŐS

TANFOLYAMNAPLÓ

SE.

Nyt.szám: _____

Ejtőernyős Tanfolyamnapló – Magyar Ejtőernyős Szövetség 2013.

Tanfolyam résztvevői

Sorsz:	Név	Anyja neve	Szül hely, idő	Lakcím
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

Ejtőernyős Tanfolyamnapló – Magyar Ejtőernyős Szövetség 2013.

A TANFOLYAMNAPLÓ VEZETÉSE

1. A tanfolyamot a szakmai vezető által megbízott - erre megfelelő jogosítással rendelkező - oktató vezeti, aki felelős a tanfolyam tematikájában előírtaknak a betartásáért.
2. A tanfolyam, illetve a foglalkozások vezetését - indokolt esetben - a "Hivatalos bejegyzések"-ben írásban adhatja át más erre jogosított oktatónak.
3. A tanfolyamnaplót tintával, olvashatóan kell vezetni.
4. A tanfolyam beindulásakor a tanfolyamnaplót nyilvántartási számmal (tárgyév/sorszám) kell ellátni.
5. A foglalkozások rovatait értelemszerűen kell kitölteni, a hallgatók részvételüket aláírásukkal igazolják.
6. A tanfolyam során, annyi betétlapot kell felhasználni, ahány tantárgy kerül oktatásra. A felhasznált betétlapok számát a megfelelő rovatban fel kell tüntetni.
7. A vizsgajegyzőkönyvre rá kell vezetni a tematikában előírt tantárgyakat és a vizsgafeladatot. A vizsgatantárgyakat és vizsgafeladatokat osztályozni, majd a vizsga befejezése után a hallgatók vizsgáit a vizsgabizottság elnökének minősítenie kell.
8. Az ugrási feladatokat a megadott feladatsorból kell tervezni, külön feladat esetében a hivatalos bejegyzések rovatban kell feltüntetni.
9. Az sikeres vizsgát a vizsgabizottság elnökének a hallgató ugróigazolványába - a vizsgajegyzőkönyv nyilvántartási számával együtt - be kell jegyeznie.
10. A tematikában előírt ugrások feladatainak tervezését és értékelését, illetve a vizsgaugrásokat az oktatónak a tanfolyamnaplóban kell vezetnie.
11. A tanfolyamnaplót - kiállítójának - 5 évig meg kell őriznie.

HIVATALOS BEJEGYZÉSEK	
Felhasznált betétlapok száma (sorszám; -tól-ig):	

Ejtőernyős Tanfolyamnapló – Magyar Ejtőernyős Szövetség 2013.

.....számú betétlap anyt. számú tanfolyamnaplóhoz

Tantárgy:		
A foglalkozás témája:		
A foglalkozás helye:		
Dátum:		Teljesített óraszám:
Oktató aláírása:		
Ssz.	Hallgató aláírása	Oktató megjegyzése
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

Ejtőernyős Tanfolyamnapló – Magyar Ejtőernyős Szövetség 2013.

Ugrási feladat tervezés			
Ssz.	Feladatszám	Értékelés	Vezető oktató aláírása
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			

Ejtőernyős Tanfolyamnapló – Magyar Ejtőernyős Szövetség 2013.

10.			
-----	--	--	--

Ugrási feladatok

1. sz. feladat: 1200 méter magasságból végrehajtott ugrás. Az ugró előírt nyitási magasságon nyit, és a kijelölt földetérési területen belül, talpon maradva ér földet.
- 2/A. sz. feladat: 1200 méter magasságból végrehajtott ugrás. Az ugró előírt nyitási magasságon nyit, és az 40 méteres átmérőjű, kijelölt földetérési területen belül, talpon maradva ér földet.
- 2/B. sz. feladat: 1200 méter magasságból végrehajtott ugrás. Az ugró előírt nyitási magasságon nyit, és az 20 méteres átmérőjű, kijelölt földetérési területen belül, talpon maradva ér földet.
- 2/C. sz. feladat: 1200 méter magasságból végrehajtott ugrás. Az ugró előírt nyitási magasságon nyit, és az 10 méteres átmérőjű, kijelölt földetérési területen belül, talpon maradva ér földet.
- 2/D. sz. feladat: 1200 méter magasságból végrehajtott ugrás. Az ugró előírt nyitási magasságon nyit, és az 5 méteres átmérőjű, kijelölt földetérési területen belül, talpon maradva ér földet.
2. sz. feladat: 1200 méter magasságból végrehajtott ugrás. Az ugró azonnali nyitást hajt végre, és a kijelölt földetérési területen belül, talpon maradva ér földet.
3. sz. feladat: 1500 méter magasságból végrehajtott ugrás. Az ugró egy bal spiral, job spiral, hátra szaltó mozdulatsort hajt végre, majd az előírt nyitási magasságon nyit, és a kijelölt földetérési területen belül, talpon maradva ér földet.
4. sz. feladat: 2000 méter magasságból végrehajtott ugrás. Az ugró a vizsgáztatóval fogott módszerrel ugrik ki a gépből, a fogást követően a vizsgáztató elengedi, az ugró pedig 3 alkalommal beköt hozzá.
5. sz. feladat: 2000 méter magasságból végrehajtott ugrás. Az ugró a vizsgáztatóval fogott módszerrel ugrik ki a gépből, a fogást követően a vizsgáztató elengedi, az ugró pedig 2 alkalommal beköt hozzá, minden kötés előtt 360 fokos fordulatot hajt végre.
6. sz. feladat: 2500 méter magasságból végrehajtott ugrás. Az ugró és a vizsgáztató külön-külön hagyja el a gépet. Az ugrónak a hason zuhanó vizsgáztatóhoz be kell kötni, a fogást követően elengedve, egy 360 fokos fordulót követően újra beköt.

10.6 Az ejtőernyős igazolvány

Az ejtőernyős igazolvány egy kapcsos borítóba rendezett tematikus adatokat tartalmazó dokumentum. Tartalmazza az ugró személyes és szakmai lényeges adatait a mellékelt minta szerint.

 igazolványkép helye	1. SZEMÉLYI ADATOK	Nytsz: / /
	Kiadó SE	
	p.h.	
	Dátum:	
	tulajdonos aláírása	kiadó aláírása
	Név:	
	Szül:	
	Anyja neve:	
	Szüksz*:	
	Lakcíme*:	
	* ceruzával töltendő ki	

Az ejtőernyős igazolvány, az ejtőernyős ugró személyi tulajdonát képezi, másra át nem ruházható. Az igazolványt az arra jogosult ellenőrző személynek felszólításra be kell mutatni. Valótlan adatok bejegyzése, vagy bármilyen más visszaélés felelősségre vonással jár. Az igazolványt a Klub/Sportegyesület adja ki, látja el nyilvántartási számmal és tartja nyilván. Az igazolvány minden rovatát maradandóan (tintával), olvashatóan kell kitölteni. Az ejtőernyős igazolványnak - ugrótevékenység esetén - az ugróterületen, illetve a felszállás helyén kell lennie. Az igazolványnak tartalmaznia kell tulajdonosainak adatait, ejtőernyős képzettségét, az előírt ellenőrzéseket és vizsgákat, valamint az utolsó egy éven belül végrehajtott ugrásokat, de legalább az utolsó ötvenet. Az igazolványból kivett „ Ejtőernyős ugrások ” című adatlapokat meg kell őrizni. Az újonnan kiadott, betelt, vagy lejáró lapok helyett kiadott minden egyes lapot a kiadó Klub/SE-nek el kell látnia az igazolvány számával. A végrehajtott ugrások igazolását a Klub/SE szakmai vezetője, megbízott oktatója, és az ugrásvezető végezheti. Az éves ugrások összesítésének igazolását a szakmai vezető végezheti, nekik a szakágvezető végzi. Ha az eredeti „ Hivatalos bejegyzések ” című lap betelik, akkor sorszámozott pótlapot kell mellé befűzni, melynek megőrzését és sorszámozását az eredeti lapra rá kell vezetni. A sorszámozott lapokat a sorszám szerint kell az igazolványba helyezni.	2. HIVATALOS BEJEGYZÉSEK	Nytsz: / /
---	--------------------------	------------

10.7 Kiadott felhatalmazások

A kiadott felhatalmazások a MESZ Képző Szervezet keretei között végrehajtott képzésekre érvényes.

A Bekötött légcellás oktatói felhatalmazás (BKLC A; BKLC B és BKLC főoktató)

OKTATÓI JOGOSÍTÁSOK/ PARACHUTIST INSTRUCTOR LICENCE	
Név/ Name:	Minta Példa
Reg.kártya sz./ Reg.card.No:	MRSZ0000000A12
Eje.minősítése/ IPC CoP:	HUN 0000 D
Jogosultság/ Authority:	BKLC "A" oktató/SL instructor
Érvényes/ Valid:	2012.12.31
Dátum/ Date:	2012.00.00
Ig.sz./ Licence Nr:	OJ/000/12
MAGYAR EJTŐERNYŐS SZÖVETSÉG HUNGARIAN PARACHUTE ASSOCIATION	

OKTATÓI JOGOSÍTÁSOK/ PARACHUTIST INSTRUCTOR LICENCE	
Név/ Name:	Minta Példa
Reg.kártya sz./ Reg.card.No:	MRSZ0000000A12
Eje.minősítése/ IPC CoP:	HUN 0000 D
Jogosultság/ Authority:	BKLC "B" oktató/SL instructor
Érvényes/ Valid:	2012.12.31
Dátum/ Date:	2012.00.00
Ig.sz./ Licence Nr:	OJ/000/12
MAGYAR EJTŐERNYŐS SZÖVETSÉG HUNGARIAN PARACHUTE ASSOCIATION	

FŐOKTATÓI IGAZOLVÁNY	
Név:	BKLC főoktató
Reg.kártya sz:	Minta Példa
Sportszakmai minősítés:	MRSZ0000000A12
Szaksz.eng.sz:	HUN 0000 D
Megbízás érvényessége:	07-0000
Dátum:	2012.01.01
Nvt.sz:	2012.12.31
MAGYAR EJTŐERNYŐS SZÖVETSÉG HUNGARIAN PARACHUTE ASSOCIATION	

Gyorsított szabadeső oktató felhatalmazás (AFF A; AFF B és AFF főoktató)

OKTATÓI JOGOSÍTÁSOK/ PARACHUTIST INSTRUCTOR LICENCE	
Név/ Name:	Minta Példa
Reg.kártya sz./ Reg.card.No:	MRSZ0000000A12
Eje.minősítése/ IPC CoP:	HUN 0000 D
Jogosultság/ Authority:	ugrásvezető
Érvényes/ Valid:	AFF "A" oktató/AFF instructor
Dátum/ Date:	2012.12.31
Ig.sz./ Licence Nr:	2012.00.00
MAGYAR EJTŐERNYŐS SZÖVETSÉG HUNGARIAN PARACHUTE ASSOCIATION	

OKTATÓI JOGOSÍTÁSOK/ PARACHUTIST INSTRUCTOR LICENCE	
Név/ Name:	Minta Példa
Reg.kártya sz./ Reg.card.No:	MRSZ0000000A12
Eje.minősítése/ IPC CoP:	HUN 0000 D
Jogosultság/ Authority:	ugrásvezető
Érvényes/ Valid:	AFF "B" oktató/AFF instructor
Dátum/ Date:	2012.12.31
Ig.sz./ Licence Nr:	2012.00.00
MAGYAR EJTŐERNYŐS SZÖVETSÉG HUNGARIAN PARACHUTE ASSOCIATION	

FŐOKTATÓI IGAZOLVÁNY	
Név:	AFF főoktató
Reg.kártya sz:	Minta Példa
Sportszakmai minősítés:	MRSZ0000000A12
Szaksz.eng.sz:	HUN 0000 D
Megbízás érvényessége:	07-0000
Dátum:	2012.01.01
Nvt.sz:	2012.12.31
MAGYAR EJTŐERNYŐS SZÖVETSÉG HUNGARIAN PARACHUTE ASSOCIATION	

Párosugró felhatalmazások (párosugró pilóta, párosugró oktató, párosugró főoktató)

OKTATÓI JOGOSÍTÁSOK/ PARACHUTIST INSTRUCTOR LICENCE	
Név/ Name:	Minta Példa
Reg.kártya sz./ Reg.card.No:	MRSZ000000A12
Eje.minősítése/ IPC CoP:	HUN 0000 D
Jogosultság/ Authority:	ugrásvezető Tandem pilóta/Tandem pilot
Érvényes/ Valid:	2012.12.31
Dátum/ Date:	2012.00.00
Ig.sz./ Licence Nr:	OJ/000/12
MAGYAR EJTŐERNYŐS SZÖVETSÉG HUNGARIAN PARACHUTE ASSOCIATION	

OKTATÓI JOGOSÍTÁSOK/ PARACHUTIST INSTRUCTOR LICENCE	
Név/ Name:	Minta Példa
Reg.kártya sz./ Reg.card.No:	MRSZ000000A12
Eje.minősítése/ IPC CoP:	HUN 0000 D
Jogosultság/ Authority:	ugrásvezető Tandem oktató/Tandem instructor
Érvényes/ Valid:	2012.12.31
Dátum/ Date:	2012.00.00
Ig.sz./ Licence Nr:	OJ/000/12
MAGYAR EJTŐERNYŐS SZÖVETSÉG HUNGARIAN PARACHUTE ASSOCIATION	

FŐOKTATÓI IGAZOLVÁNY	
Név:	Tandem főoktató
Reg.kártya sz:	Minta Példa
Sportszakmai minősítés:	MRSZ000000A12
Szaksz.eng.sz:	HUN 0000 D
Megbízás érvényessége:	07-0000
Dátum:	2012.12.31
Ny.sz:	2012.01.01
	FO000
MAGYAR EJTŐERNYŐS SZÖVETSÉG HUNGARIAN PARACHUTE ASSOCIATION	

10. 8 Megbízási szerződés minta

Megbízási szerződés

amely létrejött egyrészről Magyar Ejtőernyős Szövetség (1126 Budapest, Böszörményi u. 21.) képviselőjében: MESZ Szakmai igazgató mint megbízó, (a továbbiakban Megbízó), másrészről

Név (szül. hely, idő:....., anyja neve:, adószáma:)
..... szám alatti lakos, mint megbízott, (a továbbiakban: Megbízott, együttesen Felek) között, alulírott helyen és időpontban az alábbiak szerint:

1. A jelen megbízási szerződéssel a Megbízó megbízza a Megbízottat, hogy az 5/2001.(II.6.) Kövim rendelet, - a légiközlekedési szakszemélyzet szakszolgálati engedélyeiről- kézikönyvre előírtak szerint lássa el a Magyar Ejtőernyős Szövetség Képzési Szervezet képzési rendszerében résztvevők oktatását.

2. Megbízott a jelen szerződés aláírásával elvállalja a fenti megbízást, és nyilatkozik, hogy az oktatási, képzési témakörben előírtak teljesítésére vonatkozó felkészültsége és jogosításai megvannak.

3. A Magyar Ejtőernyős Szövetség jelen megbízással teljesíti a fenti előírásokban megfogalmazott képző szervezet kialakítását, és mindazon – az képzési kézikönyvben meghatározott – képzési segédanyagot ami az oktatási, képzési tevékenységhez szükséges a Megbízott rendelkezésére bocsátja, és mindazon instrukciókat megadja, amelyek a Nemzeti Közlekedési Hatóság által előírt oktatási és képzési rendszer működtetéséhez szükségesek.

4. Megbízott elfogadja, hogy feladatait a Magyar Ejtőernyős Szövetség oktatási és képzési témakörében megfogalmazottak szigorú betartásával, a hatósági előírások figyelembe vételével és betartásával, a Magyar Ejtőernyős Szövetség oktatási rendszerébe illeszkedve a Magyar Ejtőernyős Szövetség Szakmai igazgatója utasításai és instrukciói szerint látja el, amellyel egyúttal a Magyar Ejtőernyős Szövetség teljesíti mindazon előírásokat, amelyeket a fenti rendelkezések előírnak.

5. A jelen megállapodás mindkét Fél részéről 30 napos felmondási idővel, indoklás nélkül felmondható.

A fentiek szerint a Magyar Ejtőernyős Szövetség érvényesíti a fenti szabályokban előírt ellenőrzési és irányítási jogkörét, és a jelen megbízási szerződéssel teljesíti a képzési rendszer feltételeit is.

6. Megbízott a feladatait a Magyar Ejtőernyős Szövetség taggyűléseinél ejtőernyős képzés vonatkozásában látja el, amelyet a Magyar Ejtőernyős Szövetség Szakmai igazgatója folyamatosan ellenőriz.

A jelen megbízási szerződést Felek, mint akaratukkal mindenben megegyezőt kötötték, és azt jóváhagyólag aláírták. A NKH oktatási, és képzési rendszerre meghatározott rendelkezéseit, a MESZ oktatási és képzési témakörét, és a Ptk. rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.

A jelen megbízási szerződés a MESZ Képző Szervezet Képzési Kézikönyvében előírtak szerint elkészített képzési és felügyeleti rendszer tematikájának melléklete.

Budapest, 2013.

.....
Magyar Ejtőernyős Szövetség
Szakmai Igazgató
Megbízó

.....
Megbízott

10.9 Tanfolyam bizonyítvány

MAGYAR EJTŐERNYŐS SZÖVETSÉG

KÉPZŐ SZERVEZET

NKH LH Engedély szám:

Nyilvántartási szám: _____

BIZONYÍTVÁNY

Jelen bizonyítvány _____ részére került kiállításra.

Születési hely: _____, születési idő: _____

Anyja neve: _____

A bizonyítvány igazolja, hogy nevezett _____-től _____-ig elvégezte a Magyar Ejtőernyős Szövetség Képzési Szervezet által szervezett:

- ☐ Ejtőernyős oktató szakszolgálati vizsgára felkészítő: IGEN / NEM
- ☐ Bekötött Légcellás Oktató (BKLC) A: IGEN / NEM
- ☐ Bekötött Légcellás Oktató (BKLC) B: IGEN / NEM
- ☐ Gyorsított Szabadeső Oktató (AFF) A: IGEN / NEM
- ☐ Gyorsított Szabadeső Oktató (AFF) B: IGEN / NEM
- ☐ Tandempilóta: IGEN / NEM
- ☐ Tandempilóta oktató: IGEN / NEM

tanfolyamot.*

_____, 20 _____

Szakmai igazgató

A.11 A képző szervezet engedélye alapján oktatók

Ssz.	Név	Telefon	E-mail	Felhatalmazások						
				1	2	3	4	5	6	7
1.	Kovács János	20/9612900	tandemcentrum@gmail.com					X		
2.	Kéri Tibor	70/3116292	keri.tibor@freemail.hu					X		
3.	Mészáros György	20/7779836	meszarovics.gyorgy@hdsnet.hu		X					
4.	Kiss György	20/9525010	info@vorosmeteor.hu	X		X	X	X	X	X
5.	Jászai Béla	20/9228283	jaszai.bela@gmail.com					X		
6.	Szöllősi János	70/3327065	szollosi.jani@freemail.hu					X		
7.	Árvai Péter	20/2610020	arvair@gmail.com	X				X		
8.	Becs László	30/2498142	betmanus@hdsnet.hu					X		
9.	Varga Péter	20/4000114	petibazis@yahoo.com	X				X		
10.	Fedor László	20/4661623	ejefedor@gmail.com							
11.	Figeczki Attila	30/2488803	figeeje@gmail.com	X				X	X	
12.	Bárany László	20/9243512	barany@index.hu	X				X		
13.	Petren Péter	30/2786649	petrenpeter@freemail.hu			X	X	X		
14.	Kocsák Gábor	20/9816011	gabor@phobextools.com	X						
15.	Császár Zsolt	20/9683649	csaszarzs@freemail.hu	X						
16.	Sziklai Zsolt	20/7779999	sziklai.zsolt@gmail.com	X						
17.	Jung Tibor	20/2497619	jungtibor@gmail.com					X		
18.	Horváth Róbert	30/9401244	robairt@gmail.com					X		
19.	Koncz György	20/7776822	gyuco69@yahoo.com					X		
20.	Kiss József	20/3508888	jamaica@enternet.hu			X	X			X
21.	Szabó Zsolt	20/9289595	szabszi73@gmail.com					X		
22.	Hangyal Miklós	20/9660108	m.hangyal@t-online.hu					X		
23.	Vágner István	70/6050730	pistaba15@freemail.hu					X		
24.	Bálint Lukás Máté	30/3705090	fungliders@gmail.com					X		
25.	Kollár Gábor	30/2199352	kolgabes@gmail.com	X				X		
26.	Tóth (1) Gábor	70/3305637	totgab1@t-online.hu	X				X		
27.	Horváth Pál	20/7779033	horiga@tandemguru.hu	X				X		
28.	Szörényi Csaba	30/2804854	csaber@mbse.hu			X	X			
29.	Gregorovics Tamás	20/2602626	gregortamas@gmail.com					X		
30.	Szommer Gábor	20/7779912	gazgabi@gmail.com					X		
31.	Csala Zoltán	20/9620348	paramacska@freemail.hu					X		
32.	Molnár Zoltán	30/9443302	jokerm3z@freestart.hu			X	X			
33.	Pető Attila	20/7779752	orbdanger@freemail.hu		X					
34.	Bércesi Balázs	20/7779831	bbbt01@freemail.hu					X		
35.	Pintér Péter	30/2058390	pinterpalinka@t-online.hu					X		
36.	Sztojcsév Tamás	20/3884007	sztojcsevt@invitel.hu					X		
37.	Káplár Tamás	30/4499449	kaplartamas@freemail.hu					X		
38.	Gálos Péter	20/9206063	galospetya@gmail.com					X		
39.	Verebes Gábor	70/2720183	baseciganyz@invitel.hu			X	X	X		
40.										

Ssz.	Név	Telefon	E-mail	Felhatalmazások						
				1	2	3	4	5	6	7
41.										
42.										
43.										
44.										
45.										
46.										
47.										
48.										
49.										
50.										
51.										
52.										
53.										
54.										
55.										
56.										
57.										
58.										
59.										
60.										
61.										
62.										
63.										
64.										
65.										
66.										
67.										
68.										
69.										
70.										

Felhatalmazások jelölése a táblázatban:

1. BKLC A
2. BKLC B
3. AFF A
4. AFF B
5. Tandem pilóta
6. Tandemoktató
7. Képzettségi szint vizsgáztató

A.12 A képzéshez használt repülőgépek

A Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal által, ejtőernyős ugrásra engedélyezett légijárművekkel történik, az üzemeltetés egyéb szabályainak betartásával.

A.13 A képzésekhez használt ejtőernyők

A képzésekhez használt ejtőernyők minden esetben rendelkeznek a szükséges hatósági engedéllyel, így típus alkalmasak Magyarországon, és egyedi légialkalmassági tanúsítással rendelkeznek. Csak olyan ejtőernyő használható a növendék képzés során, amely a gyártó ajánlásában, mint tanulóképzésre alkalmas ejtőernyő van megnevezve.

A képzés során azok a klub, és magántulajdonban lévő ejtőernyők használhatóak a fentiekén kívül, amelyek a szükséges harmadik személynek okozott kár megtérítésére alkalmas biztosítással – tokbiztosítással – rendelkeznek.

A képzésbe bevont ejtőernyők tulajdonosa minden esetben nyilatkozik arról, hogy a képzésre tervezett ejtőernyő alkalmas a feladatra, üzemeltető szervezetéhez tartozik, rendelkezik a szükséges dokumentációval. A MESZ Képző Szervezet ezt követően járul hozzá ahhoz, hogy az engedélye alatt növendékképzést folytassanak azzal.

A növendék minden esetben a kiképző tulajdonában lévő ejtőernyővel hajtja végre a tematikában foglaltakat.

A kiképzést megelőzően, a felhatalmazással rendelkező oktató a Képző Szervezettel megállapodást köt, amelyben vállalja azt, hogy jelen kézikönyvben foglaltaknak maradéktalanul eleget tesz, és a tanuló rendelkezésére bocsátja a megfelelő felszerelést. A képzéshez biztosított ejtőernyő bérleti díja nem a Képző Szervezet kompetenciája, az a tanuló, és az oktató megállapodásának része.

B FEJEZET

BEKÖTÖTT LÉGCELLÁS KÉPZÉS

B.1 Általános előírások

B.1.1 A tanfolyam célja

Ezzel az intenzív kiképzési rendszerrel és korszerű felszerelések alkalmazásával, magas szintű élményt nyújtva megtartani a kezdőket az ejtőernyős sportban.

A manőverező készség kifejlesztése szabadesésközben.

A nyitási magasság pontos meghatározása és végrehajtása.

A légcellás ejtőernyő irányításának elsajátítása.

Megismertetni a tanuló-felszerelés főernyőjének (ellenőrzés melletti) hajtogatását.

Szabadeső tanulóugrásokon keresztül, biztonságos ejtőernyőzéshez szükséges készségek kialakítása, szoktatás az előkészítés - végrehajtás - értékelés rendszeréhez

Megismertetni a kiugrási pont meghatározásának módjait.

B.1.2 A tanfolyam személyi feltételei

B.1.2.1 Oktatók

Bekötött légcellás képzést csak érvényes „BKLC oktató” felhatalmazással rendelkező személy végezhet.

A tanfolyam vezető oktatója csak érvényes „BKLC oktató” felhatalmazással rendelkező személy lehet.

A tanfolyamon segítő csak érvényes „BKLC oktató” lehet.

A földterési feladat végrehajtásakor AFF oktató is irányíthatja a tanulót

B.1.2.2 Tanulók

A tanfolyamot megkezdhetik azok a tanulók, akik az ejtőernyős ugrásra vonatkozó szabályokban meghatározott feltételeknek megfelelnek.

A tanulók kötelesek a tanfolyam anyagát legjobb tudásuk szerint elsajátítani és végrehajtani.

B.1.2.3 Egyéb feltételek:

Egy tanfolyam létszáma maximum 5 fő lehet.

Ha a tanuló más kiképzési rendszerből tér át a BKLC tanfolyamra, úgy az addig elért ismeretétől függetlenül beszámol a tanfolyam vezető oktatójának az ejtőernyős ismereteiből. A tanfolyam vezető oktatója határozza meg számára a feladatot.

Ha a tanuló a tanfolyamot új kiképzési egységnél vagy oktatónál folytatja, úgy csak a befejezett szintek vehetők figyelembe.

A tanfolyam vezető oktató naponta egy BKLC tanfolyamot indíthat.

A tanfolyam vezető oktató a tanuló szintre való felkészítésében, a szint végrehajtásában és értékelésében közvetlenül köteles részt venni.

Amennyiben a tanuló új kiképzési egységnél vagy oktatónál folytatja a tanfolyamot, úgy a vezető oktató köteles a tanulót ismereteiről leellenőrizni és azt a képzési naplóba és a tanuló képzési okmányaiba bejegyezni.

Tanfolyamonként a vezető oktatónak rendelkeznie kell

- „BKLC oktatói kézikönyv és kiképzési tematika”
- Tanulónként, „BKLC kézikönyv Tansegédlet a tanulóknak”

kiképzési okmányokkal, melyeknek mindig a kiképzés helyszínén kell lennie.

A vezető oktató köteles a képzési okmányokat, és a tanuló ejtőernyős igazolványát ugrásonként szabályosan vezetni ill. vezettetni

A tanfolyam megkezdése előtt a tanuló adatait tartalmazó 1. számú adatlapot be kell nyújtani a szövetség BKLC főoktatója felé. A tanfolyam csak akkor kezdhető meg, ha az nyilvántartásba került.

Amennyiben a tanuló

- 30 napnál többet, de 60 napnál kevesebbet hagyott ki a BKLC tanfolyam közben, úgy az utolsó befejezett szintet ismételnie kell.
- 60 napnál többet, de 180 napnál kevesebbet hagyott ki a tanfolyam közben, úgy a 3. szint anyagától kell ismételnie.
- Ha nem jutott el a 3. szintig a tanfolyam folyamán, úgy az egész tanfolyamot ismételni-e kell.
- Ha a tanuló 180 napnál többet hagyott ki a tanfolyam során, bármelyik szintig is jutott el, attól függetlenül új tanfolyamot kell kezdeni-e.

A kézi nyitású ejtőernyős ugrások során, a kiértékelés megkönnyítésére szabadeső operatőr munkája igénybe vehető, akár az oktatója is, de a tanuló munkáját, testi épségét tevékenységével nem akadályozhatja, veszélyeztetheti.

B.2 Elméleti képzés

Az elméleti képzés célja az ismeretek olyan mértékű elsajátítása, amely a tanuló részére szükséges az ejtőernyő működési elvének, tulajdonságainak és az ejtőernyős ugrás folyamatának, illetve az ejtőernyős ugráshoz szorosan kapcsolódó jelenségek, eszközök, eljárások megértéséhez, különös tekintettel a lehetséges vészhelyzetekre és azok elhárítására.

B.2.1 Általános feltételek

A témaköröket a tanfolyam vezető oktatója, vagy irányításával BKLC oktató, adhatja le, megfelelő logikai sorrendben felépítve, előadás formában, szemléltető eszközök felhasználásával.

Az elméleti képzés minimális időtartama 8 óra, amelybe nem számítható be az elméleti vizsga ideje.

Az elméleti képzés időtartamát 8 x 45 perces előadásokra, és az előadások közötti 15 perces pihenő időkre kell bontani. A teljes elméleti képzés alatt, összesen két alkalommal, maximum 90 percig két előadás összevonható, de a szükséges pihenő időt a tanuló részére ki kell adni.

A tanfolyam idejét úgy kell megtervezni, hogy az elméleti tanfolyami képzés és az elméleti vizsga ugyanazon a napon nem történhet. Az elméleti tanfolyam és a vizsga között biztosítani kell a tanuló részére az önálló felkészülés lehetőségét és megfelelő pihenés idejét.

BKLC képzés elméleti képzése, maximum 2 tanfolyam résztvevője részére (max. 10 fő), egy időben összevontan leadható.

B.2.2 Helyszíne:

Tanterem, vagy olyan hely ahol külső körülmények nem zavarják az elméleti képzést. Az elméleti képzés történhet szabad ég alatt is.

B.2.3 Tárgyi feltételek:

Kiképzési okmányok, oktatási segédeszközök, kiképzési tematika, tankönyv, szemléltető eszközök, videók, fotók, szemléltető táblák, komplett tanuló felszerelés, kötelező felszerelések, az ugráshoz használatos légijármű.

B.2.4 Témakörök:

B.2.4.1 Meteorológia

1. A légkör legalacsonyabb szintjeinek jellemzői.
2. Szél keletkezésének módja.
3. Szélirány meghatározásának módjai.
4. Termik és a turbolencia keletkezése.
5. Levegő hőmérsékletének változásai a magasság függvényében.

B.2.4.2 Aerodinamika

1. Légellenállás fogalma, nagysága mitől függ.
2. Zuhanó test körüli áramlás aerodinamikája.
3. Kritikus sebesség, változása a magasság és testhelyzet függvényében.
4. Szabadesés és a testek mozgása a levegőben.
5. Zuhanás közbeni helyzetváltoztatás aerodinamikája.
6. Siklóejtőernyő kupoláján hogyan keletkezik a felhajtóerő.
7. Fordulók aerodinamikai elvei.
8. Állásszög változás, fékezés.

B.2.4.3 Ejtőernyős elmélet

1. Okmányok, azok vezetése.
2. Felelősség, felhatalmazások.
3. Egészségügy, alkohol, kábítószer, pihenés.
4. Tevékenység a légijármű fedélzetén.
5. Tevékenység szabadesés közben.
6. Nyílási folyamat.
7. Ejtőernyő irányítás.
8. Iskolakör.
9. Földet érés, lebegtetés, gurulás.
10. Vészhelyzetek.

B.2.4.4 Ejtőernyős felszerelés

1. Kötelező és megengedett felszerelések.
2. Eje. műszaki adatai (csak a lényeges)
3. Eje. felszerelés. Hevederzet, tok, tartalék eje., fője., bizt. készülék, RSL.
4. Leoldó zár működése, felépítése.

5. Tartalék eje. működése (forduló, átesés)

B.3 Gyakorlati képzés

B.3.1 Tanfolyam tárgyi feltételei

B.3.1.1 Általános feltételek:

Dokumentumok: A tanulók "ejtőernyős igazolványa", az első ejtőernyős ugrás végrehajtásáig, a MESZ BKLC főoktató által jóváhagyott és nyilvántartásba vett 1. számú adatlap. A második ugrástól kezdve a tanulónak szabályos ejtőernyős igazolvánnyal kell rendelkeznie.

Oktatási segédeszközök: tábla, az ugróterület és környékének légi fényképe vagy térképvázlata, fotók, videofilmek, stb..

Földi-szerek: gépjármű vagy utánzat, leugró-állvány, felfüggesztett heveder.

Komplett tanuló-felszerelések, mellyel az ugrások fognak történni.

Az ugrásnál használatos légijármű.

Irányjel, vagy megfelelő rádió kapcsolat.

Az ejtőernyős ugrások általános tárgyi feltételei.

Az ugrásokkor használatos kamera mely rögzíti a tanulók ugrásait és a leoldó zár használatának gyakorlását

B.3.1.2 A tanuló-felszerelés

A tanfolyam során olyan tanuló-felszerelés és nyitási rendszer használható, melyet a felszerelés gyártója tanuló képzésre ajánl és el van látva a tárgy év december 31-ig érvényes bevizsgálási bizonyítvánnyal és a kupolák méretei a hatályos szabályozás mérethatárait nem lépik túl. A kupola méretek meghatározásánál mindig a tanuló teljes testtömegét és a kötelező személyi felszerelések teljes tömegének összességét kell figyelembe venni beleértve az ejtőernyőt is

A tanuló felszerelésének szabályos összeállításáért a vezető oktató felelős.

A hajtogatásáért, az ejtőernyő felvételéért és a felszerelés szabályosságáért a mindenkor végrehajtó a felelős, aki lehet a tanfolyam vezető oktatója, vagy BKLC felhatalmazással rendelkező oktató.

A kiugrás előtti tanuló felszerelés ellenőrzése annak az oktatónak a feladata, aki az ugratást végrehajtja.

A tanfolyam során a tanuló lehetőleg egyazon típusú és összeállítású felszerelést használjon. Amennyiben ez nem megoldható, úgy az "új" felszerelés használatára hangsúlyozottan fel kell készíteni.

B.3.1.3 Főernyőkupola

Az ugró súlyának megfelelő, ejtőernyőgyártó üzem által oktatási célokra ajánlott kupola. Az irányító zsinór fogantyújának a felszakadó hevedertől eltérő színűnek kell lennie. A nyíláskésleltető csúszólapos (slider) rendszerű.

B.3.1.4 Tartalékejtőernyő

A felszerelt tömegnek megfelelő méretű, irányítható légcellás kupola.

B.3.1.5 Tok – hevederzet rendszer

Háton elhelyezett tartalékernyő (tandemtok), külön kézi kioldóval és tartalékernyő-kioldókötél (RSL).

A gyártó által javasolt, ill. jóváhagyott nyitási rendszerrel, vagy rendszerekkel.

Háromkarikás gyorsleoldó rendszer.

Automatikusan aktiválódó elektronikus biztosító készülék.

Csúszó-, vagy akasztózáras comb és mellheveder csatok, kicsúszás mentesen, visszavarrt, elbújtható heveder végekkel.

Zsinórvágó eszköz.

B.3.1.6 Védőfelszerelés

Magasságmérő.

Szilárd fejvédő (esetleg beépített rádió-vevőberendezéssel).

Az időjárásnak megfelelő zárt öltözk; elakadó rész nélküli.

A tanuló ugróruhájának jól kell illeszkednie. Az olyan ugróruha, amely túl nagy, vagy túl kicsi a tanulót akadályozhatja a feladatok végrehajtásában.

Edzőcipő.

Ötujjas kesztyű, ha a kiugrási magasságon +5°C-nál hidegebb van.

Ugrószemüveg. Szükség esetén a látáskorrekcióra kontaktlencse, vagy műanyag-lencsés felkötött (sport-keretes) szemüveg.

Mentőmellény vagy mentőpárna használata kötelező, ha az ugróterület szélétől 500 m-en belül 1 méternél mélyebb és 1500 m² nagyobb egybefüggő vízterület található.

B.3.2 Bekötött nyitási rendszerek

B.3.2.1 Bekötőkötél alkalmazásával

A bekötőkötélnek olyan hosszúnak kell lennie, hogy az ejtőernyőtöket csak akkor nyithassa, ha az ugró a kiugrás során legalább 2 méter távolságra eltávolodott a légijárműtől, de a légijármű vízszintes vezérsíkját, illetve a kormányszerveket ne érhesse el.

B.3.2.2 Kézi belobbantású nyitóernyő alkalmazásával

Az oktató által kézben tartott és a nyitási folyamat megindulása után megfelelő időben elengedett kézi belobbantású nyitóernyő.

B.3.3 Módszertan

A BKLC előmeneteli képzésen a tanulók képességeik szerint haladnak. A kiképzés egymásra épülő szintekre tagolódik. Az ugrások száma nem meghatározó. A tanulók egy szint valamennyi célkitűzésének elfogadható teljesítése után léphetnek a következőre.

A következő szintre történő előrelépésről a tanfolyam vezető oktatója dönt.

Minden ugrás előtt az adott szint célkitűzéseinek megfelelő földi felkészítésének meg kell történnie, kiegészítve az általános biztonsági követelmények gyakorlásával.

A tananyagot az egyszerűtől a bonyolultabb felé az „egyszerre csak egy lépés” elve szerint haladva kell a tanulók elé tárni. Minden továbblépés előtt meg kell győződni arról, hogy megértették és elsajátították-e az új információkat. A hatékonyabb bevésődés érdekében minél több érzékszervre hatva tálaljuk az anyagot (látás, hallás, tapintás) és a lényegre többször térjünk vissza. Az oktató használja az ejtőernyőzésben elterjedt szakkifejezéseket és ezt követelje meg a tanulóktól is! Válaszoljon őszintén, legjobb tudása szerint a felmerülő kérdésekre, oszlassa el a növendékek aggályait és sarkallja őket újabb kérdések feltételére! Ebben a sportban nagyon hibázik, aki nem kérdez.

Használja a rendelkezésére álló kiképző eszközöket, hogy hatékonyan gyakoroltassa az elsajátítandó mozzanatokat és élet hűbb körülményeket teremtve, szimulálja az ejtőernyős ugrás körülményeit.

A repülőgépen való elhelyezkedést, a viselkedést és a vészhelyzeteket, a felkészülést a kiugráshoz és a kiugrást lehetőleg a tényleges légijárműben tanítsuk és gyakoroltassuk először felszerelés nélkül, később komplett felszerelésben, végül lehetőleg az ugrásnál tapasztalhatóval azonos légszavarszélben, hogy ne a tényleges ugrásnál találkozzon először a tanuló annak meglepő erejével. (Ekkor ne ugorjanak le a földre). A repülőgép-utánpótlás alkalmazása csökkentheti, de nem helyettesítheti a repülőgépben töltött időt. A csoport a felkészítésnél is a tényleges ugrási sorrendnek megfelelően helyezkedjen el és mozogjon a repülőgépben.

Az ugrás előtti felkészítést ugrócipőben, ugróruhában végezzük. A felkészítés előtt be kell melegíteni.

Alkalmazzunk rávezető gyakorlatokat a bonyolultabb mozdulatsorok elsajátításához.

Az oktató először mozdulatonként, majd folyamatosan mutassa be a feladatot, miközben megmagyarázza minden mozdulat jelentőségét.

Ezután a tanulók gyakorolnak lépésről lépésre haladva, amíg a tényleges időn belül hibátlanul végre nem tudják hajtani a feladatot.

Lényeges, hogy a legfontosabb mozdulatsorokat az alábbiak szerint készségi szintre begyakoroltassuk.

Az ugrás előtti felkészülésen az oktató a hibás mozdulatokat azonnal korigálja. Ügyeljen arra, hogy ne csak a hibákat vegye észre, hanem a helyes végrehajtást dicsérje. Ezzel feloldva a tanulók fejlődését akadályozó gátlásokat, és gyakori apró sikerélményhez juttatva őket, kellemessé és élvezetessé tegye a fárasztó felkészítést. Minden új szint előtt min. 20 percen el kell végezni az adott szint célkitűzéseinek megfelelően a felkészítést

Az ugrás akkor hajtható végre, amikor megtörtént a felkészülés, a tanuló tisztában van a felszerelés használatával, a szint célkitűzéseivel, a vészhelyzetek felismerésével és elhárításuk módjával, begyakorolta valamennyi mozdulatsort, és képes azt imitálva hibátlanul bemutatni. Ezt követően aláírásával igazolta, hogy a szint követelményeit elsajátította és az ugrás végrehajtását vállalja.

A felkészülés után mielőbb végre kell hajtani az ugrást. Ha aznap nem sikerül ugrani, a felkészítést a következő ugráslehetőség előtt meg kell ismételni.

Az ugrás után rövid idővel a vezető oktató és segítője a tanulókkal közösen, személyre szólóan kiértékelik a végrehajtást és elbírálják, hogyan teljesültek az adott szint követelményei.

Az ugrás értékelése során először a tanuló mondja- és játssza el a történeteket, véleményezze saját munkáját, majd a Vezető oktató és a segítőjének változata következik! Ezután (ha készült) megnézik a videofelvételt. Az esetleges hibák kijavítása érdekében beszélje meg és gyakoroltassa ismét a helyes végrehajtást. Ezután ismertesse meg a tanulókkal a következő ugrás, vagy szint célkitűzéseit és az ugrás menetét, majd töltsse ki a kiképzési naplót, és a tanuló tansegédletét az elvégzett ugrásra vonatkozó adatokat, illetve az adott szint teljesítésének igazolását.

A hibákról szólva kerülje a kemény hangnemet, a bántó leteremtést, helyette kulturált módon hívjuk fel a figyelmet az elvárás és végrehajtás közötti eltérésre, amiből a növendékek tanulhatnak, következtetést vonhatnak le, és így megértően viszonyulnak a feladat megismétlésére utasító döntésünkhöz.

Találja meg és emelje ki az ugrás pozitív elemeit, melyeket (akár eltűzve is) dicsérhet. Segítse tanulóit minél több sikerélményhez és szolgálja ki elvárásainak megfelelően.

Az előmenetel elbírálását objektíven végezze. A döntéshozatalt a Vezető oktató véleménye határozza meg.

Ilyen oktatói hozzáállás esetén a tanulók a későbbiekben meghálálják a gondos figyelmet, mert sokkal aktívabban, motiváltabban és eredményesebben fognak a kiképzés további szakaszában részt venni. A sikerélményekkel felkészített tanulók könnyebben megtarthatók e sportágban, nem beszélve az ismeretségi körére ható jó reklámról, mely az oktatók, az iskola és az ejtőernyőzés hasznára válik.

B.3.3.1 Gépelhagyás

A tanuló az ugrató „Felkészülni!”,jelzésére megkezd a - repülőgép típusának megfelelő - kimászást, beállást.

Amikor befejezte, az ugrató szemébe néz, és hangosan mondja: „Kész”

Az ugrató „Ugrás!”,vezényszavára a tanuló hangosan „Fel! Le! Homorít!”,szavakkal kísérve végrehajtja a rugózást és elrugaszkodik, majd a megfúvásra merőlegesen „laza W” testtartást vesz fel, miközben megtartja a szemkontaktust az ugratóval.

B.3.3.2 Kiugrás utáni teendők

B.3.3.2.1 Bekötött kioldású ugráskor

Homorít,Számol 1000 (homorít 1) 2000 (homorít 2) 3000 (homorít 3), 4000 (homorít 4), 5000 (homorít 5),

Kupolát ellenőriz.

B.3.3.2.2 Kiugrás utáni teendők bekötött kioldású gyakorló kioldós ugráskor

Homorít

Számol 1000 (homorít 1) 2000 (homorít 2)

Gyakorló kioldóra kezet ráhelyez, balkézzelet felett stabilizál

Gyakorló kioldót megfog

Gyakorló kioldót meghúz, kezek vissza szimmetrikus helyzetbe

Váll felett hátranézve ellenőriz

3000 (homorít 3), 4000 (homorít 4), 5000 (homorít 5)

Kupolát ellenőriz

B.3.3.2.3 Kiugrás utáni teendők kézi kioldású ugráskor

A zuhanási feladat végrehajtása

Letelt a zuhanási idő, nyitnod kell:

Homorít

Kioldóra kezet ráhelyez, balkézrel fej fölött stabilizál

Kioldót megfog

Kioldót meghúz, kezek vissza szimmetrikus helyzetbe

Számol 1000 (homorít 1) 2000 (homorít 2)

Ellenőriz váll fölött hátranézve

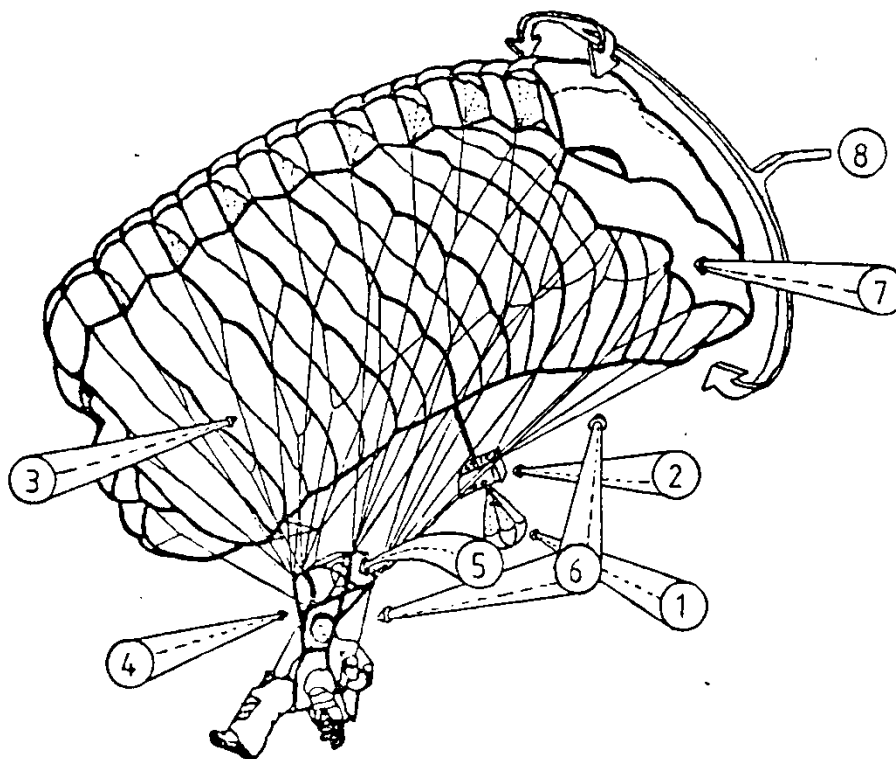
3000 (homorít 3), 4000 (homorít 4), 5000 (homorít 5)

Kupola ellenőrzés

B.3.3.2 Ejtőernyőnyitás:

A nyílási folyamat megindításának pillanata

A kinyílt légcellás ejtőernyő

1. Nyitóernyő	5. Csúszólap (slider)
2. Belsőzsák (konténer)	6. Irányító zsinór és elágazásai
3. Tartózsín	7. Stabilizáló lap
4. Felszakadó heveder	8. Szélső csatorna

B.3.3.3 Ereszkedés és földetérés

Fékek oldása után a tanuló ellenőrzi a körülötte levő légtérrel, meggyőződik arról, hogy nem áll fent az összeakadás veszélye.

A tanuló megkeresi a repülőteret, kiválasztja a célterületet, megállapítja a szélirányt, és úgy irányítja az ejtőernyőjét, hogy a célterületre érjen földet.

Ha látja az irányító nyilat, vagy rádió kapcsolata van követi a jelzéseket, utasításokat, ezek hiányában önállóan ereszkedik és ér földet a tanult módon

A tanuló a tanultak szerint építse fel az iskola kört és lebegtetett zártlábás földetérést hajtson végre széllal szemben.

B.3.3.3.1 Ereszkedés és földetérés segédeszközei

Rádió:

Egyoldalú rádiókapcsolat a tanuló és oktató között. A tanuló a rádión kapja az utasításokat. A rádiókapcsolatot az első három ugrás alkalmával használjuk, ezt követően, csak ha szükséges. Több tanuló egyidejű levegőben tartózkodása esetén, a rádiókapcsolatot úgy kell megszervezni, hogy azok egymást ne zavarják.

Irányító nyíl

A nyíl méretét úgy kell megválasztani, hogy az nyitási magasságból jól látható legyen.

A nyíl színét úgy kell megválasztani, hogy elüssön a talaj színétől.

Több tanuló egyidejű levegőben tartózkodása esetén, a nyilak különböző színűek legyenek.

A tanuló ereszkedési irányát a nyíl iránya határozza meg, amerre a nyíl hegye áll a tanuló abba az irányba forgatja a kupoláját. A nyíl hegye és a kupola haladási iránya egyezzen meg.

B.3.3.3.2 Utasítások karjelzéssel

Az oktató a karjai segítségével az iskolakör végső megközelítési szakaszán lévő tanulót tudja irányítani.

Az oktató karjai mutatják a tanuló fékjeinek helyzetét, azok mozgatását szemlélteti, mutatja a tanulónak. A tanuló követi ezeket az utasításokat.

A karjai mozgatási sebességével az oktató a fordulók ill. a lebegtetés intenzitását is irányítani tudja.

Teljes siklás

Forduló balra

Félfékes forduló jobbra

Lebegtetés

A karjelzések úgy értendők, mintha tükör előtt állnál. Ne fordítsd át az irányokat!

Földetérés repülőtéren kívül

Amennyiben a tanuló földetérésének helye repülőtéren kívül, vagy a célterülettől távol esik, úgy az oktató a kiterített ernyője a célterület közepe, az oktató pedig a kiterített kupolához viszonyított repülési irányt mutatja.

1. Leoldás menete

Homorít.

Leoldó- párnára néz

Két kézzel megfog;

Tartalékernyő- kioldóra néz;

Leoldó-párnát gégecső irányban lefelé TELJES KARHOSSZÚSÁGIG megtol;

Leoldó-párnát ELDOB

Tartalékernyő- kioldót két kézzel megfog;

Gégecső irányban lefelé TELJES KARHOSSZÚSÁGIG megtol;

Tartalékernyő- kioldót ELDOB

Tartalékernyőt ellenőriz.

B.3.3.4 Tartalékejtőernyő használata

Az oktató hívja fel a figyelmet, hogy a tartalékejtőernyő kupola tulajdonságai eltérnek a főejtőernyő kupolától, ezért óvatosabban kell kezelni, kerülve a durva mozdulatokat. Mivel a vízszintes sebessége is nagyobb, a földetérést is nagyobb odafigyeléssel kell végrehajtani.

B.3.3.5 Leoldás gyakorlása

A leoldás menetét minden ugráshoz történő gépbeszállás előtt el kell gyakoroltatni a tanulóval, a tényleges leoldás végrehajtása nélkül.

B.3.3.6 Ellenőrző vizsga

A hallgatónak az ugrás megkezdése előtt ki kell töltenie az ellenőrző vizsgakérdéseket, és nyilatkoznia kell, hogy a kiképzés megfelelő volt számára és a kockázatok ismeretében önként vállalja az ugrásokat. A kitöltött vizsgalapot a vezető oktatónak ellenőriznie kell.

Az ugrás akkor kezdhető meg, ha a tanuló minden kérdésre sikeres választ adott.

A vészhelyzetek elhárításából sikeres szóbeli és gyakorlati vizsgát is kell tennie.

B.3.3.7 Végrehajtható napi ugrásszám

A legelső ugrás napján, maximum 1 ugrás hajtható végre.

A többi ugrónapon három szint feladatai ugorhatók - maximum napi három ugrás.

B.3.3.8 Kiértékelés általános szempontjai

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint céljai megvalósultak. Ha nem teljesültek a célok valamelyike, a szint földi hibajavító felkészítés után ismételni kell.

Az értékelést végző oktatónak figyelembe kell vennie, hogy a céloknál megfogalmazott feladatokat, egy tanuló nem biztos, hogy tökéletesen végre tudja hajtani.

Következő szintre engedhető, ha látszik rajta a határozottság, a kellő légbiztonság, még ha a feladat végrehajtás nem is tökéletes.

Ha a mozdulatok koordináltak, határozottak, de ha az alapvető biztonsági feladatok hibásak, vagy nem teljesülnek a szintet ismételni kell.

A szint sikeres teljesítését a Vezető oktató dönti el és a tanfolyam, valamint a tanuló kiképzési okmányaiba írásban értékeli és aláírásával igazolja.

B.4 Képzési szintek

B.4.1 I. szint

1000 méteres ugrások

Bevezető ugrás és alaptevékenység (min. 2 ugrás)

Ugrási magasság: 1000 - 1200 m.

Nyitási mód: bekötött

Maximális szélerősség: 5 m/s

I.1 A szint célkitűzései

Az ugróterület és tanuló-felszerelés megismerése.

A kiugrási testhelyzet gyakorlása, max. 60° eltéréssel bármelyik tengely körül

Nyílás közbeni ellenőrzés

A kupola ellenőrzése 5 másodpercen belül

A fékek felengedése és a kupola irányítása

Az előre megbeszélt repülési manőverek és a kapott utasítások végrehajtása

Földetérés széllel szemben, páros zárt lábbal a földetérést segítő utasításai szerint

Szükség esetén a tanult módszerrel a földetérési terhelés levezetése, majd a kupola lefektetése a vontatódás elkerülése érdekében.

I.2 A végrehajtás előkészítése

A bevezető (első) ugrás előtt:

Regisztrálás.

Repülőtérrend. (Tartózkodás és közlekedés szabályai, baleset- és tűzvédelem.)

A vészhelyzetek megoldásának gyakorlása függesztett hevederben. Leoldás, tartalék-ejtőernyőnyitás.

Minden ugrás előtt:

Gépajtó-utánzat, vagy a rendelkezésre álló repülőgépben a vezényszavakat, jelzéseket használva a beszállás, elhelyezkedés, emelkedés közbeni teendőknek, a kiugráshoz való felkészülésnek (beállítás, kimászás), és a gépelhagyás mozzanatainak gyakorlása.

A tanult testhelyzet gyakorlása függesztett ponyván vagy hevederben.

A zuhanás közbeni teendők gyakorlása.

Ereszkedés közbeni teendők az irányítójelzésre végzendő művelet gyakorlása.

A földetérési terhelés levezetésének átismétlése, gyakorlása.

Az ugrási folyamat gyakorlása a gépbeszállástól a földetérésig.

1.3 Felszerelés előkészítés

A bevezető (első) ugrás előtt:

Ismerkedés a tanuló-felszereléssel:

A főernyő kupola jellemzői, nyílási folyamata, a nyíláskésleltető csúszólap (slider) működése, helyzete belobbanás után, az irányító-fogantyúk helye, irányítás;

A mentő-ernyő kupola jellemzői, nyílási folyamata, a nyíláskésleltető működése, az irányító-fogantyúk helye, irányítás;

A tok-hevederrendszer bemutatása, kezelőszervek- és a biztosítókészülék elhelyezkedése, működése;

A mentőmellény és rádió (ha van) ismertetése, használatuk módja.

Fejvédő használata és fontossága

A magasságmérő használatának ismertetése, a folyamatos magasságtudat fontossága ereszkedés közben

Minden ugrás előtt:

A magasságmérő használata, a folyamatos magasságtudat fontossága ereszkedés közben is.

Ékszerek-, óra levétele, zsebek kiürítése (a szükséges egészségügyi kitérők rendezése).

A védőfelszerelés - ugróruha, ugrócipő - felvétele (ha eddig nem abban voltak), sisak, szemüveg, kesztyű (ha szükséges) előkészítése.

Az ejtőernyők felvétele.

Felszerelés ellenőrzés: a képzést vezető ellenőrzi a tanuló felszerelését, a biztosítókészülék bekapcsolását, magasságmérő nullázását, rádió használhatóságát.

Vezető oktató a felelős felszerelésre vonatkozó előírások betartásáért

1.4 Tevékenység a légijárműben

Gépbeszállás és elhelyezkedés

Az ugrás feladatainak átismétlése szóban;

A repülőgép típusának megfelelő időben az ugrató beakasztja a bekötőkötelet, és ellenőrzi a felszereléseket;

Kb. 300-500 méteren a tanuló(k) megkeresik az ugróterületet, a célkeresztet, és a szélzsákot.

1.5 Kupolairányítás, földetérés

A teljesen feltöltődött kupola alatt tájékozódik.

Oldja a fékeket és megkezdi a feladat végrehajtását.

Végez két váltott irányú 360°-os fordulót, ezzel meggyőződik arról, hogy ejtőernyője megfelelően irányítható.

Megkeresi az átesési pontot, megállapítja a félfék helyét.

A földetérést segítő utasításait figyelembe véve ereszkedik.

150 m alatt tilos éles fordulót, durva manővert és lebegtetést végeznie!

A kijelölt földetérési területen, széllel szemben, lebegtetett (fékezett) földetérést hajt végre páros zárt lábbal a földetérést segítő utasítása szerint.

Földetérés után azonnal húzza meg az egyik irányítózzsinórt, miközben a másikat felengedi, ezzel kerülve el a vontatódást.

1.6 Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint céljai megvalósultak.

Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi gyakorló felkészítés után ismételni kell.

Ha teljesültek az elvárások, megkezdhető a következő szintre való felkészülés.

B.4.2. II.szint

I. Szint: 1000 méteres ugrások

Kiugrási testhelyzet, gyakorló kioldó-meghúzások (min. 4 ugrás)

Ugrási magasság: 1000 - 1200 m.

Nyitási mód: bekötött

Maximális szélerősség: 5 m/s

I.1 A szint célkitűzései

Stabil gépelhagyás max. 45° eltéréssel bármelyik tengely körül.

Gyakorló kioldó-meghúzás a kiugrás után 5 másodpercen belül.

A fékek felengedése és a kupola irányítása.

Az előre megbeszélt repülési manőverek és a kapott utasítások végrehajtása.

Lebegtetett (fékezett) földetérés széllel szemben, páros zárt lábbal a kijelölt földetérési területen 100x100méter a földetérést segítő utasításai szerint.

Szükség esetén a tanult módszerrel a földetérési terhelés levezetése, majd a kupola lefektetése a vontatódás elkerülésére.

I.2 A végrehajtás előkészítése

A repülőgépben a beszállás, elhelyezkedés, emelkedés közbeni teendőknek, a kiugrásra való felkészülésnek (beállítás, kimászás), és a gépelhagyás mozzanatainak átisméltlése.

A stabil testhelyzet gyakorlása függesztett ponyván vagy hevederben.

A gyakorló-kioldó-meghúzás elsajátítása.

Ereszkedés közbeni teendők, repülési manőverek, a magasságtudat kialakításának, a kitérés és a tárcsajelzésre végzendő manőverek gyakorlása.

A vészhelyzetek megoldásának gyakorlása. Leoldás, tartalék-ejtőernyő nyitás gyakorlása.

A földetérési terhelés levezetésének átisméltlése.

A rádiókezelés átisméltlése (ha használunk).

Az ugrás folyamatában való begyakorlása.

I.3 Felszerelés előkészítés

Megtanítjuk a főejtőernyő hajtogatás sorrendjét és bevonjuk a tanulókat a hajtogatásába - egyelőre csak segítőként - közben magyarázzuk, mit, hogyan és miért teszünk

Ékszeres, óra levétele, zsebek kiürítése (a szükséges egészségügyi kitérők rendezése).

A védőfelszerelés - ugróruha, ugrócipő - felvétele, sisak, kesztyű (ha szükséges) előkészítése.

Az ejtőernyők felvétele segítségével.

Felszerelés ellenőrzés a Vezető-oktató ellenőrzi a tanulót, magasságmérő nullázását, rádiópróbát.

1.4 Tevékenység a légijárműben

Gépbeszállás és elhelyezkedés,

Az ugrás feladatainak átisméltése szóban;

A repülőgép típusának megfelelő időben az ugrató beakasztja a bekötőkötelet, és ellenőrzi a felszereléseket;

Kb. 500 méteren a tanulók megkeresik az ugróterületet, a célt, a szélzsákot.

1.5 Gépelhagyás, légmunka

A gépelhagyásra való felkészülés és gépelhagyás.

Kiugrás után homorítva a gyakorló kioldóra helyezi a kezét miközben bal karjával fejfölött stabilizál.

Megfogja a kioldót

Meghúzza úgy, hogy mindkét karja visszatér a kiinduló tartásba

A vállá fölött visszanézve ellenőrzi a kupola nyílását.

1.6 Kupolairányítás, földetérés

A teljesen feltöltődött kupola alatt tájékozódik, megkeresi az ugróterületet,

Felengedi a fékeket és megkezdi a feladat végrehajtását.

Végez két váltott irányú 360°-os fordulót, ezzel meggyőződik arról, hogy ejtőernyője megfelelően irányítható.

Széllal szembe fordulva, megállapítja a félfék helyét.

A földi irányító utasításait figyelembe véve ereszkedik

A kijelölt földetérési területen, 100x100méter széllal szemben, lebegtetett (fékezett) földetérést hajt végre páros zárt lábbal a földetérést segítő utasítása szerint.

Földetérés után azonnal húzza meg az egyik irányítózzsinórt, miközben a másikat felengedi, ezzel kerülve el a vontatódást.

1.7 Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint céljai megvalósultak.

Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi gyakorló felkészítés után ismételni kell.

Ha teljesültek az elvárások, megkezdhető a következő szintre való felkészülés.

B.4.3 III. szint

II. Szint: 1000 méteres ugrás Első kézi-kioldásos ugrás (1 ugrás)

Ugrási magasság: 1000-1200 m.

Nyitási mód: kézi

Maximális szélerősség: 7 m/s

III.1 A szint célkitűzései

Főernyő hajtogatás és felszerelés előkészítés gyakorlása, ellenőrzés mellett.

Az első késleltetett ugrás végrehajtása a következő követelmények szerint:

Stabil gépelhagyás.

Szabadesés a relatív megfúvást követve, az iránytól való eltérés ne haladja meg a 45°-ot

Főernyő nyitás a kiugrás után 5 másodpercen belül.

Az előre megbeszélt repülési manőverek és a kapott utasítások végrehajtása.

Lebegtetett (fékezett) földetérés széllel szemben, páros zárt lábbal a kijelölt földetérési területen (100 x 100 méter). Az ereszkedés, földetérés végrehajtása, lehetőleg önállóan történjen

Szükség esetén a tanult módszerrel a földetérési terhelés levezetése, majd a kupola lefektetése a vontatódás elkerülésére.

A földetérést segítő, csak akkor vegye át az irányítást, ha szükségét látja

III.2 A végrehajtás előkészítése

Megegyezik az előző szint felkészítésével, azzal a különbséggel, hogy éleskioldó meghúzására készül a tanuló és kiegészül a szabadesés közbeni vészhelyzetekre való felkészüléssel.

Az ugrás folyamatában való begyakorlása gépbeszállástól a földetérésig.

III.3 Felszerelés előkészítés

Megegyezik az előző szintnél leírtakkal, azzal a különbséggel, hogy a főejtőernyő hajtogatást késleltetett ugráshoz a tanuló ellenőrzés mellett, önállóan végzi.

III.4 Tevékenység a légijárműben

Gépbeszállás és elhelyezkedés

Az ugrás feladatainak átismétlése szóban.

Az ugrató ellenőrzi a felszerelést.

III.5 Gépelhagyás, légmunka

A gépelhagyásra való felkészülés,

Gépelhagyás.

Főernyő nyitás.

III.6 Kupolairányítás, földetérés

Megegyezik az előző szint célkitűzésével, azzal a módosítással és kiegészítéssel, hogy a földi irányítás már csak indokolt esetben ad utasítást és a földetérési terület mérete 100 x 100 méter.

III.7 Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint célkitűzései megvalósultak.

Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi gyakorló felkészítés után ismételni kell.

Ha teljesültek az elvárások, megkezdhető a következő szintre való felkészülés.

B.4.4 IV. szint

IV. Szint: 1200 méteres ugrások

Hét másodperces szabadesések (min. 2 ugrás)

Ugrási magasság: 1200 – 1400 m.

Nyitási mód: kézi

Maximális szélerősség: 7 m/s

IV.1 A szint célkitűzései

Hajtogatás és felszerelés előkészítés gyakorlása, ellenőrzés mellett.

A repülési irány és a repülő helyzetének megállapítása, az ugratás megfigyelése.

Laza, stabil testhelyzetben való zuhanás, számolás, iránytartás és 7 mp késleltetéssel főernyő nyitás. Időérzék és magasságtudat kialakítása.

A kupolarepülés, földetérés valamennyi előző célkitűzésének teljesítése azzal a módosítással, hogy a földetérési terület 50 x 50 méter.

IV.2 A végrehajtás előkészítése

A repülési irány, a repülőgép helyzetének megállapítása, és a kiugrási pont meghatározásának elmélete.

A szabadesés közbeni irány-, időérzék és magasságtudat megalapozása.

Az iránytartáshoz szükséges testtartás és mozdulatok tanulása. (kézkontroll és lábtartás ellenőrzése lábtapssal)

Az ugrás folyamatában való begyakorlása gépbeszállástól a földetérésig.

IV.3 Felszerelés előkészítés

Megegyezik az előző szinten meghatározottal.

IV.4 Tevékenység a légi járműben

Megegyezik az előzőekkel, kiegészítve a repülési irány, a repülőgép helyzetének megállapítása, és a kiugrási pont meghatározásának gyakorlati oktatásával.

IV.5 Gépelhagyás, légmunka

Megegyezik az előzőekkel.

A szabadesés közben iránytartás.

Elfordulás korrigálása, kézkontroll és lábtartás ellenőrzése lábtapssal.

Időérzék és magasságtudat kialakítása és stabil nyitás 7 sec. késleltetés után.

IV.6 Kupolairányítás, földetérés

Megegyezik az előzőekkel, de a földet érési terület 50 x 50 méter

IV.7 Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint célkitűzései megvalósultak.

Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi gyakorló felkészítés után ismételni kell.

Ha teljesültek az elvárások, megkezdhető a következő szintre való felkészülés.

B.4.5 V. szint

1200 méteres ugrások

1200 méteres ugrások max. 300 m. zuhanással (min. 2 ugrás)

Ugrási magasság: 1200 - 1400 m.

Nyitási mód: kézi

Maximális szélerősség: 7 m/s

V.1 A szint célkitűzései

Hajtogatás és felszerelés előkészítés gyakorlása, ellenőrzés mellett.

Kiugrási pont meghatározása oktatói felügyelettel.

Egyszerű stabil gépelhagyás, pontos zuhanási testhelyzet, iránytartással.

Írányban nyitás 300 m. zuhanás után, magasságtudat kialakítása.

A kupolarepülés valamennyi előző célkitűzésének teljesítése.

Lebegtetett (fékezett) földetérés talpon maradva a kijelölt 50 x 50 méteres területen.

Tudatossági kör bevezetése (horizont, föld, magasságmérő).

V.2 A végrehajtás előkészítése

Egyszerű stabil gépelhagyás mozzanatainak elsajátítása a repülőgép típusának megfelelően.

Írány és magasság ellenőrzése.

Az eddig tanultak begyakorlása a magasságtudat fenntartásával.

Az ugrás folyamatában való begyakorlása gépbeszállástól a földetérésig.

V.3 Felszerelés előkészítés

A tanulók önállóan, de ellenőrzés mellett hatják végre.

V.4 Tevékenység a légijárműben

Az előző szintnél meghatározott módon, kiegészítve a kiugrási pont meghatározásával.

V.5 Gépelhagyás, légmunka

Egyszerű, stabil gépelhagyás végrehajtása.

Magasságtudat fenntartása, és stabil, irányban nyitás 300 m. zuhanás után.

V.6 Kupolairányítás, földetérés

Megegyezik az előzőekkel a földetérési terület mérete 50 x 50 méter.

V.7 Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint célkitűzései megvalósultak.

Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi gyakorló felkészítés után ismételni kell.

Ha teljesültek az elvárások megkezdhető a következő szintre való felkészülés.

B.4.6 VI. Szint

1500 méteres ugrások

1500 méteres ugrások max. 600 m. zuhanással (min. 2 ugrás)

Ugrási magasság: 1500 – 1700 m.

Nyitási mód: kézi Maximális szél erősség: 7 m/s

VI.1 A szint célkitűzései

Az eddig tanultak gyakorlása, javítása, rögzítése.

Hajtogatás és felszerelés előkészítés gyakorlása ellenőrzés mellett.

Kiugrási pont meghatározása felügyelettel

Egyszerű stabil gépelhagyás iránytartással.

Írányban nyitás 600 m. zuhanás után, magasságtudat kialakítása.

Lebegtetett (fékezett) földetérés talpon maradva a szélirány szerinti kijelölt 50 x 25 méteres területen.

Tudatossági kör gyakorlása.

VI.2 A végrehajtás előkészítése

Egyszerű stabil gépelhagyás mozzanatainak gyakorlása a repülőgép típusának megfelelően.

Írány és magasság ellenőrzése. Az eddig tanultak begyakorlása a magasságtudat fenntartásával.

Az ugrás folyamatában való begyakorlása a gépbeszállástól a földetérésig.

VI.3 Felszerelés előkészítés

A tanuló önállóan, de ellenőrzés mellett hatja végre.

VI.4 Tevékenység a légijárműben

Az előző szintnél meghatározott módon.

VI.5 Gépelhagyás, légmunka

Egyszerű, stabil gépelhagyás végrehajtása. Tudatossági kör gyakorlása.

Magasságtudat fenntartása, és stabil, irányban nyitás 600 m. zuhanás után.

VI.6 Kupolairányítás, földetérés

Mint az V. szint azzal a módosítással, hogy a földetérés területe 50 x 25 méter, a széliránynak megfelelően

VI.7 Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint célkitűzései megvalósultak.

Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi gyakorló felkészítés után ismételni kell.

Ha teljesültek az elvárások, megkezdhető a következő szintre való felkészülés.

B.4.7 VII. Szint

1500 méteres ugrások

1500 méteres ugrások, max. 600 m. zuhanással, csúsztatás, (min. 2 ugrás)

Ugrási magasság: 1500 – 1700 m.

Nyitási mód: kézi

Maximális szélerősség: 7 m/s

VII.1 A szint célkitűzései

Hajtogatás és felszerelés előkészítés, felszerelés, önellenőrzés gyakorlása ellenőrzés mellett,

A pilóta irányítás és ugratás gyakorlása (felügyelet mellett)

Stabil gépelhagyás után irány és magasság ellenőrzés, magasságtudat.

"Delta" testhelyzetben csúsztatás és kifékezés.

Nyitási előkészületek elintés, felnézés, nyitás 600 m. zuhanás után.

Szabadesésben és kupola-repülés közben folyamatos magasságtudat fenntartása.

A kupolarepülés és földetérés valamennyi előző célkitűzésének teljesítése.

VII.2 A végrehajtás előkészítése

A "Delta" helyzetű csúsztatás végrehajtásához szükséges testtartás és mozdulatok elsajátítása.

Az ugrás folyamatában való begyakorlása gépbeszállástól a földetérésig.

VII.3 Felszerelés előkészítés

A tanulók önállóan, de ellenőrzés mellett hatják végre.

VII.4 Tevékenység a légijárműben

A szokott módon, kiegészítve a pilóta irányításával, önálló ugratással (felügyelet mellett).

VII.5 Gépelhagyás, légmunka

Stabil gépelhagyás, iránytartás, nyitás 600 m. zuhanás után.

A csúsztatás gyakorlása.

Folyamatos magasságtudat fenntartása az egész ugrás során.

VII.6 Kupolairányítás, földetérés

Megegyezik az előzőekkel.

VII.7 Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint célkitűzései megvalósultak.

Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi gyakorló felkészítés után ismételni kell.

Ha teljesültek az elvárások megkezdhető a következő szintre való felkészülés.

B.4.8 VIII. szint

2000 méteres ugrások

2000 méteres ugrások, spirálváltás, hátra szaltó (min. 2 ugrás)

Ugrási magasság: 2000 - 2200 m.

Nyitási mód: kézi

Maximális szélerősség: 7 m/s

VIII.1 A szint célkitűzései

Hajtogatás és felszerelés előkészítés, felszerelés önellenőrzés gyakorlása ellenőrzés mellett.

A pilóta irányítása, önálló ugratás (felügyelet mellett)

Egyszerű stabil gépelhagyás után 10 másodperccel váltott irányú 180° és 360°-os spirálok, szaltók.

Nyitási előkészület csúsztatás, felnézés, elintés, nyitás 900 méteren.

Szabadesésben és kupola-repülés közben folyamatos magasságtudat fenntartása.

A kupolarepülés és földetérés valamennyi előző célkitűzésének teljesítése.

VIII.2 A végrehajtás előkészítése

Spirálok és szaltók indításához és fékezéséhez szükséges testtartás és mozdulatok tanulása a magasságtudat fenntartásával.

Az ugrás folyamatában való begyakorlása a gépbeszállástól a földetérésig.

VIII.3 Felszerelés előkészítés

A tanuló önállóan, de ellenőrzés mellett hatja végre.

VIII.4 Tevékenység a légijárműben

A pilóta irányítása, önálló ugratás (felügyelet mellett).

VIII.5 Gépelhagyás, légmunka

10 másodperc iránytartás után (alkalmazkodva a relatív megfúvás változásához), váltott irányú 360°-os spirálok.

10 másodperc iránytartás után (alkalmazkodva a relatív megfúvás változásához), szaltók.

Folyamatos magasságtudat fenntartása az egész ugrás során, csúsztatás, felnézés, elintés, nyitás 900 méteren.

VIII.6 Kupolairányítás, földetérés

Megegyezik az előzőekkel.

VIII.7 Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint célkitűzései megvalósultak.

Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi gyakorló felkészítés után ismételni kell.

Ha teljesültek az elvárások megkezdhető a következő szintre való felkészülés.

B.4.8 IX. Szint

2500 méteres ugrások

2500 méteres ugrások, fél stílusgyakorlat (min. 2 ugrás)

Ugrási magasság: 2500 - 3000 m.

Nyitási mód: kézi

Maximális szélerősség: 7 m/s

IX.1 A szint célkitűzései

Hajtogatás és felszerelés előkészítés, a társak és az oktató felszerelésének ellenőrzésének gyakorlása (felügyelet mellett).

A pilóta irányítása, önálló ugratás (felügyelet mellett).

Stabil gépelhagyás után irány és magasságellenőrzés, majd szabad zuhanási feladatok végrehajtása.

Nyitási előkészület elfordulás, csúsztatás, felnézés, elintés, nyitás 900 méteren.

Szabadesésben és kupola-repülés közben a magasságtudat folyamatos fenntartása.

A kupolarepülés és földetérés valamennyi előző célkitűzésének teljesítése 25 x 25 méteres területre.

IX.2 A végrehajtás előkészítése

Az ugrás megtervezése.

Az ugrási folyamat gyakorlása.

IX.3 Felszerelés előkészítés

A tanulók önállóan, de ellenőrzés mellett hatják végre a felszerelés előkészítést, valamint saját és kiképzője ellenőrzését.

IX.4 Tevékenység a légi járműben

A szokott módon, a pilóta irányítása, önálló ugratás (ellenőrzés mellett).

IX.5 Gépelhagyás, légmunka

Stabil gépelhagyás után a gyakorolt feladat végrehajtása

Elfordulás, csúsztatás, felnézés, elintés, nyitás 900 méteren.

A magasságtudat folyamatos fenntartása.

IX.6 Kupolairányítás, földetérés

Megegyezik az előzőekkel, azzal a módosítással, hogy a földetérési terület 25 x 25 méter.

IX.7 Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint célkitűzései megvalósultak.

Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi gyakorló felkészítés után ismételni kell.

Ha teljesültek az elvárások, megkezdhető a következő szintre való felkészülés.

B.4.10 X. Szint

2500 méteres ugrások

2500 méteres ugrások, csúsztatás, csúsztató fordulók (min. 2 ugrás)

Ugrási magasság: 2500 - 3000 m.

Nyitási mód: kézi

Maximális szélerősség: 7 m/s

X.1 A szint célkitűzései

Hajtogatás és felszerelés előkészítés, a saját és a kiképző felszerelésének ellenőrzése (felügyelet mellett).

A pilóta irányítása, és ugratás gyakorlása (felügyelet mellett).

Csúsztatás, csúsztatás közbeni fordulók

Elfordulás, csúsztatás, felnézés, elintés, nyitás 900 méteren.

A kupolarepülés és leszállás valamennyi előző célkitűzésének teljesítése.

A földetérési terület mérete: 25 x 25 méter

X.2 A végrehajtás előkészítése

Felszerelés ellenőrzés módjának gyakorlása.

A csúsztatás mozzanatainak, testtartásának gyakorlása.

A csúsztatás közbeni fordulók mozdulatainak és testtartásának gyakorlása.

Nyitás előtti elfordulás és elintés gyakorlása.

Az ugrás folyamatában való gyakorlása.

X.3 Felszerelés előkészítés

A tanulók önállóan, de ellenőrzés mellett hatják végre a felszerelés előkészítést, valamint saját és az oktató ellenőrzését.

X.4 Tevékenység a légijárműben

A szokott módon, önálló ugratással (ellenőrzés mellett).

X.5 Gépelhagyás, légmunka

Stabil gépelhagyás után csúsztatás, csúsztatás közbeni fordulók végrehajtása.

Elfordulás, elcsúszás, felnézés, elintés a nyitás előtt.

Nyitás 900 méteren.

A magasságtudat folyamatos fenntartása.

X.6 Kupolairányítás, földetérés

Megegyezik az előzőekkel.

Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint célkitűzései megvalósultak.

Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi gyakorló felkészítés után ismételni kell.

Ha teljesültek az elvárások megkezdhető a vizsgaugrásra való felkészülés.

B.5 Vizsgák

B.5.1 Vizsgaugrás

A tanulóknak a vizsgaugrás előtt nyilatkoznia kell az alábbiak szerint:

A VIZSGA anyagát megkaptam, az ugráshoz szükséges mozdulatokat az oktató begyakoroltatta. Részt vettem a felkészítésen, feladatommal tisztában vagyok. Vészhelyzeti eljárásokat elméletben és gyakorlatban elsajátítottam annak alkalmazásával tisztában vagyok.
_____, ____ év ____ hó ____ nap _____ tanuló aláírása

Ugrási magasság: minimum 2500 m

Nyitási mód: kézi

Maximális szélerősség: 7 m/s

B.5.2 Célja

Az oktató győződjön meg, hogy a hallgató elsajátította a tanfolyamon tanultakat.

A pilóta irányítását

A kiugrási pont meghatározását

A stabil gépelhagyást és a stabil zuhanást,

Csúsztatás, csúsztatás közbeni fordulók végrehajtását,

Spirálok, szaltók végrehajtását,

Elfordulás, csúsztatás, felnézés, elintés, nyitás végrehajtását,

Bemutatni a megszerzett légjártasságot, tudatossági kört,

A kupolarepülés és leszállás valamennyi célkitűzésének teljesítését,

Földetérést 25x25méteres területen belül széllel szemben, talpon maradva.

B.5.3 A végrehajtás előkészítése

Az oktatóval közösen összeállított feladat, gyakorlása.

B.5.4 Felszerelés előkészítés

A tanulók önállóan, de ellenőrzés mellett hatják végre a felszerelés előkészítést, valamint saját és az oktató ellenőrzését.

B.5.5 Tevékenység a légijárműben

A szokott módon, önálló ugratással (ellenőrzés mellett).

B.5.6 Gépelhagyás, légmunka

Az oktatóval összeállított feladat végrehajtása.

B.5.7 Kupolairányítás, földetérés

Önállóan a tanultak szerint.

Földetérési terület 25 x 25 méter

B.5.8 Kiértékelés

A vizsga akkor tekinthető teljesítettnek, ha a feladat célkitűzései megvalósultak. Nem megfelelő végrehajtás esetén, az adott ugrást földi gyakorló felkészítés után ismételni kell.

Sikeres teljesítéssel a tanuló befejezte a tanfolyamot és megkezdheti az „utóképzést”.

B.6 Bekötött Légcellás Oktató Képzés

B.6.1 A képzés menete

A BKLC oktatók képzése során, jelen tematika ismeretanyagát kell elsajátítani a jelöltnek. A jelölt a tanulóképzés elméleti anyagával kell, hogy tisztában legyen, annak ismerete készség szinten kell, hogy megvalósuljon. Ennek érdekében, a jelen kézikönyvben foglaltak, mind az általános, mind a BKLC képzésre vonatkozó részek ismerete elengedhetetlen.

A képzésben minden ejtőernyős oktató szakszolgálati engedéllyel rendelkező ugró részt vehet. A képzés elméleti és gyakorlati részre osztható. Az elméleti képzés során egyéni felkészülés keretében jelen kézikönyv anyaga az irányadó, amelyre a jelölt annyi időt fordít, amelyet szükségesnek lát. Az elméleti képzés végén, elméleti vizsgát kell tenni, melyen a BKLC főoktató, és a szakmai igazgató van jelen. A vizsgakérdéseket a szakmai igazgató, a BKLC főoktatóval egyedileg állítja össze a növendékképzés elméleti kérdéseiből, valamint az E.6.2 pontban részletezett kérdésekből.

A gyakorlati képzés során, a sikeres elméleti vizsgát tett jelölt BKLC B szintű oktató mellett sajátítja el a szükséges ismereteket, amelyek magában foglalják a növendék elméleti oktatását, kiugrásánál követendő lépéseket, valamint a növendék ereszkedés közben való mozgását megtanító, és segítő tudnivalókat, bele értve a rádióval való irányítás technikáját is.

A gyakorlati képzés tartama a sikeres vizsgához, és a biztonságos növendékképzéshez igazodik, ennek megfelelően szükséges tartamú. A gyakorlati képzés végén a jelölt vizsgát tesz. A vizsga tartalma egy, a tematika szerinti növendék ugratása a használatos kiugrási módszerrel, majd második lépésben a földről irányított növendék ereszkedésének a támogatása, kijelölt területen való leszállításának végrehajtása.

B.6.2 A BKLC oktató A felhatalmazás:

B.6.2.1 Megszerzés feltételei:

- EJE C minősítés,
- legalább 300 ugrás,
- érvényes szakszolgálati engedély,
- az utolsó 365 napban legalább 30 szabadeső ejtőernyős ugrás,
- sikeresen elvégzett BKLC oktató elméleti és gyakorlati tanfolyam.

B.6.2.2 Hosszabbítás feltételei:

- érvényes szakszolgálati engedély,
- az utolsó 365 napban legalább 30 szabadeső ejtőernyős ugrás,
- az előző évben legalább 3 db BKLC tanfolyam keretén belül végrehajtott 15 ejtőernyős ugrás,
- szakterületnek megfelelő éves továbbképzésen való részvétel,
- érvényesen kitöltött adatlap,

Amennyiben az előző évben BKLC tanfolyam keretén belül nem tudta teljesíteni a hosszabbítás feltételeit, úgy új vizsgát kell tenni, melynek feltételeit az MESZ BKLC főoktatója határozza meg.

B.6.2.3 Jogosult:

BKLC képzés során 3 elvégzett tanfolyamig segítőként, majd a 4. tanfolyamtól kezdve vezető oktatóként közreműködni:

- a tanuló elméleti felkészítésében,
 - gyakorlati felkészítésében, végrehajtásában, (1-2-3. szint ugratásánál 4. tanfolyamtól kezdve),
 - a tanuló földre történő irányításában való közreműködésben.
- Főernyőt hajtogathat, hajtogatást oktathat, hajtogatást ellenőrizhet.

B.6.2.4 Felelős:

Az e tematikában a képzőnek meghatározott feladatok végrehajtásáért.

B.6.3 A BKLC oktató B felhatalmazás:

B.6.3.1 Megszerzésének feltételei:

- EJE D minősítés,
- érvényes szakszolgálati engedély,
- az utolsó 365 napban legalább 50 szabadeső ejtőernyős ugrás,
- 5 óra szabadeső idő
- BKLC oktató által vezetett 20 db elméleti tanfolyamon való előadói közreműködés,
- sikeresen elvégzett BKLC oktatói elméleti és gyakorlati tanfolyam.

B.6.3.2 Hosszabbítás feltételei:

- Érvényes szakszolgálati engedély,
- az utolsó 365 napban legalább 30 szabadeső ejtőernyős ugrás,
- az előző évben legalább 3 db BKLC tanfolyamon való részvétel, legalább egy tanfolyamon vezető oktatóként
- az előző évben legalább 3 db BKLC tanfolyam keretén belül végrehajtott 15 db oktató ugrás,
- szakterületnek megfelelő éves továbbképzésen való részvétel,
- érvényesen kitöltött és a szövetség BKLC főoktatójához elküldött 1. számú adatlap.

Amennyiben az előző évben BKLC tanfolyam keretén belül nem tudta teljesíteni a hosszabbítás feltételeit, úgy új vizsgát kell tenni, melynek feltételeit a szövetség BKLC főoktatója határozza meg.

B.6.3.3 Jogosult:

A tanuló BKLC képzését vezető oktatóként önállóan, e tematikában meghatározottak alapján levezetni, vagy annak során segítőként közreműködni.

B.6.3.4 Felelős:

Az e tematikában a BKLC oktatónak meghatározott feladatok végrehajtásáért. Amennyiben nem vezető oktatóként tevékenykedik, úgy a közreműködése során végzett elméleti és gyakorlati oktatási feladatok végrehajtásáért.

BKLC oktató tevékenység folytatására, BKLC oktató tanfolyam vagy kiegészítő tanfolyam vezetésére, azzal a megkötéssel, hogy vizsgáztatásukra nem jogosult. Más BKLC oktató által vezetett tanfolyam vizsgáztatására.

B.6.4 A BKLC főoktató felhatalmazás:

A főoktató pozíció bizalmi feladat. A BKLC főoktató a szakmai igazgató bekötött légcellás kérdésben tanácsadója. A szakmai igazgató nevezi ki, illetve menti fel. A kinevezés alapja minden esetben a szakmai múlt, valamint az egyéb feltételek megléte (BKLC Oktató B felhatalmazás). Elméleti, és gyakorlati vizsgával nem jár. A kinevezést követően, a felhatalmazás visszavonásig érvényes.

B.6.4.1 A kinevezés feltételei:

- EJE D minősítés,
- 1000 ejtőernyős ugrás,
- 10 óra szabadeső idő,
- érvényes szakszolgálati engedély/ugrásszervezői felhatalmazás,
- BKLC oktató-vizsgáztató felhatalmazás megszerzésének feltételeivel rendelkezik, vagy oktatói pályafutása alatt rendelkezett,

B.6.4.2 Jogosult:

- BKLC oktató tevékenység folytatására,
- BKLC oktató tanfolyam vagy kiegészítő tanfolyam vezetésére,
- BKLC oktató-vizsgáztató által vezetett tanfolyamon vizsgáztatóként részt venni,
- BKLC tanfolyam, képzői, kiegészítő képzés és oktatói képzés nyilvántartásba vételére és engedélyezésére,
- a jogosultságok feltételeinek teljesítésének igazolására,
- szakterületéhez tartozó összes tanfolyam nyilvántartásának vezetésére,
- a BKLC szakterület elméleti és gyakorlati tematikájának módosításának, új tematika kiadásának felterjesztésére a MESZ szakmai igazgatónak,
- bármely, a szakterületéhez tartozó tevékenység ellenőrzésére,
- bármely, a szakterületéhez tartozó tevékenység felfüggesztésére és a felhatalmazások felfüggesztésére, vagy visszavonására,
- bármilyen általános ejtőernyős tevékenységet ellenőrizni,
- szabálytalanság, vagy veszélyes helyzet megelőzése érdekében a tevékenységet, vagy az érintett személy(ek) tevékenységét, ill. felhatalmazását ideiglenesen felfüggeszteni, melyről a legrövidebb időn belül tájékoztatnia kell a MESZ szakmai igazgatót.

B.6.4.3 Felelős:

- Az e tematikában a BKLC oktátónak meghatározott feladatok végrehajtásáért,
- amennyiben nem vezető oktatóként tevékenykedik, úgy a közreműködése során végzett elméleti és gyakorlati oktatási feladatok végrehajtásáért,
- a kiképzési rendszer elvi és gyakorlati céljainak megvalósítása érdekében, mely személyek alkalmasak BKLC oktató és BKLC oktató- vizsgáztató felhatalmazásra,
- a jogosultságok kiadási feltételeinek teljesítésének igazolásáért,
- szakterülethez tartozó összes tanfolyam nyilvántartásának vezetésére.
- a BKLC szakterület elméleti és gyakorlati tematikájának módosításának, új tematika kiadásának felterjesztésért a MESZ szakmai igazgató felé,
- a kiegészítő képzés és oktatói képzés elméleti és gyakorlati tematikájának felterjesztéséért.

- a szakterület fennhatósága alá tartozó tanfolyamok folyamatos ellenőrzéséért.
- szabálytalanság esetén a szükséges intézkedés megtételéért,
- a BKLC képzés tematikájának folyamatos fejlesztésért, oktatók, oktató-vizsgáztatók továbbképzéséért.

B.7. Záró rendelkezések

A tanuló földi irányítását a vezető oktató jóváhagyásával, más alapképzési ág (AFF) oktatói felhatalmazásával rendelkező személy is végezheti.

A tanuló földi irányítása, irányító ponyvával, vagy rádió készülékkel az 1-3 szint végrehajtása alatt kötelező, ezt követően használatuk ajánlott.

A leoldó zár használatának oktatása és az ugrások végrehajtása során video kamera használata kötelező

A képzés során a vezető oktató, - az e tematikában meghatározott szintek feladataitól - csak a gyakorlatok ismétlés számának növelésében, vagy a meghatározott gyakorlaton túl, a tanuló képzettségi szintjét meg nem haladó feladattal egészítheti ki a szint követelményeit.

Ha a BKLC képzés tovább fejlesztése, vagy speciális egyedi körülmények miatt az oktatói kézikönyvtől eltérésre van szükség, akkor a szövetség BKLC főoktatónak címzett, szakmai indokokat, vagy terveket részletesen tartalmazó, egyedi elbírálási kérelemmel kérhető esetleges felmentés. Az eseti eltérést, - amennyiben azt megalapozottnak tartja és az ejtőernyőzésre vonatkozó más szabályokat nem sért - a BKLC főoktató a MESZ szakmai igazgatóval történt egyeztetés után, mind a képzésben résztvevő BKLC oktatók, mind a tanulók részére névre szóló, nyilvántartott engedélyben írásban engedélyezheti.

A tanulónak minden szint gyakorlati végrehajtásának elkezdése előtt a kiképzési okmányokban aláírásával kell nyilatkoznia, hogy a kellő felkészítést megkapta és az ugrást önként vállalja.

A szint anyagát megkaptam, az ugráshoz szükséges mozdulatokat az oktató begyakoroltatta. Részt vettem a felkészítésen, feladatommal tisztában vagyok.

Vészhelyzeti eljárásokat elméletben és gyakorlatban elsajátítottam annak alkalmazásával tisztában vagyok.

_____, ____ év ____ hó ____ nap

aláírás

A vezető oktatónak minden ugrást követően értékelnie kell a tanuló tevékenységét és azt aláírásával kell ellátnia. A tanfolyam eredményes befejezését követően a vezető oktató a tanuló részére kiállítja a tanfolyam elvégzését igazoló okmányt.

Ha a tanfolyam befejeződött úgy a vezető oktatónak meg kell küldenie az 1. számú adatlapot és tanfolyamról készített video felvételt a szövetség BKLC főoktatójának

Ha a tanfolyam megkezdését követő tárgy év december 31-ig nem került befejezésre, úgy a vezető oktatónak meg kell küldenie a teljesen kitöltött adatlapot és tanfolyamról készített video felvételt a szövetség BKLC főoktatójához.

C FEJEZET

GYORSÍTOTT SZABADESŐ KÉPZÉS

C.1 Általános információk

C.1.1 A tanfolyam célja

Ezzel az intenzív kiképzési rendszerrel és korszerű felszerelések alkalmazásával, magas szintű élményt nyújtva megtartani a kezdőket az ejtőernyős sportban. A manőverező készség kifejlesztése szabadesésközben. A nyitási magasság pontos meghatározása és végrehajtása. A légcellás ejtőernyő irányításának elsajátítása. Megismertetni a tanuló-felszerelés főernyőjének (ellenőrzés melletti) hajtogatását. Szabadeső tanulóugrásokon keresztül, biztonságos ejtőernyőzéshez szükséges készségek kialakítása, szoktatás az előkészítés- végrehajtás - értékelés rendszeréhez. Megismertetni a kiugrási pont meghatározásának módjait.

C.1.2 A tanfolyam személyi feltételei

C.1.2.1 Oktatók

Gyorsított szabadeső kiképzést csak érvényes "Gyorsított Szabadeső Oktató" (AFF A, vagy AFF B) felhatalmazással rendelkező oktató végezhet.

A tanfolyam vezető oktató az a gyorsított szabadeső oktató lehet, aki legalább 5 tanfolyamban vett részt, mint oktató, dokumentáltan. A tanfolyam vezető oktató a főejtőernyő kioldó oldali oktató.

A tanfolyamban részt vevő másik oktató a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató.

C.1.2.2. Segítői

A tanfolyam általános elméleti képzésében „Bekötött Légcellás Oktató” és „Gyorsított Szabadeső Oktató” felhatalmazással rendelkező oktató közreműködhet. A tanfolyam gyakorlati felkészítésében és a szintek ugrásában csak „Gyorsított Szabadeső Oktató” felhatalmazással rendelkező oktató közreműködhet. A tanuló ereszkedés közbeni irányításában „Bekötött Légcellás Oktató” és „Gyorsított Szabadeső Oktató” felhatalmazással rendelkező oktató közreműködhet

C.1.2.3 Tanulók

A tanfolyamot megkezdhetik azok a tanulók, akik az ejtőernyős ugrásra vonatkozó szabályokban meghatározott feltételeknek megfelelnek.

A tanulók a kötelesek a tanfolyam anyagát legjobb tudásuk szerint elsajátítani és végrehajtani.

C.1.3 Egyéb feltételek:

Egy tanfolyam létszáma 1 fő lehet. Ha a tanuló más kiképzési rendszerből tér át a gyorsított szabadeső tanfolyamra, úgy az addig elért ismeretétől függetlenül e kiképzési rendszer összes szintjét teljesítenie kell. Amennyiben a korábbi kiképzési rendszerben stabil kiugrási testhelyzetet, stabil zuhanási testhelyzetet és önálló szabályos nyitást tudott végrehajtani és ezt a korábbi kiképzési rendszer Vezető Oktatója írásban igazolja, úgy a gyorsított szabadeső tanfolyamot, egy "Gyorsított Szabadeső Oktató" felhatalmazással rendelkező oktatóval is végrehajthatja.

Ha a tanuló a tanfolyamot új kiképzési egységnél vagy oktatónál folytatja, úgy csak a befejezett szintek vehetők figyelembe.

A tanfolyam "Vezető Oktató" naponta 5 gyorsított szabadeső tanfolyamot indíthat.

A tanfolyam "Vezető Oktató" a tanuló szintre való felkészítésében, a szint végrehajtásában és értékelésében közvetlenül köteles részt venni.

Amennyiben a tanuló új kiképzési egységnél vagy oktatónál folytatja a tanfolyamot, úgy a "Vezető Oktató" köteles a tanulót ismereteiről leellenőrizni és azt a képzési naplóba és a tanuló képzési okmányaiba bejegyezni.

Tanfolyamonként a "Vezető Oktatónak" rendelkeznie kell "Gyorsított Szabadeső Oktatói Kézikönyv Kiképzési Tematika" és "Gyorsított Szabadeső Képzés Kiképzési Napló" kiképzési okmányokkal, melyeknek mindig a kiképzés helyszínén kell lenni-e.

A Vezető oktató köteles a kiképzési okmányokat, a tanuló ejtőernyős igazolványát ugrásonként szabályosan vezetni, vagy vezetettetni.

A tanfolyam megkezdése előtt a tanuló adatait tartalmazó 1. számú adatlapot be kell nyújtani a MESZ Gyorsított Szabadeső Főoktatója felé. A tanfolyam csak akkor kezdhető meg, ha az nyilvántartásba került. Amennyiben a tanfolyam nem Magyarország területén kerül lebonyolításra, de e kiképzési tematikában meghatározott feltételek és oktatói felhatalmazások alapján kerül végrehajtásra, úgy az 1. számú adatlapot a Gyorsított Szabadeső Főoktatónak kell jóváhagynia.

Amennyiben a tanuló 30 napnál többet, de 60 napnál kevesebbet hagyott ki a gyorsított szabadeső tanfolyam közben, úgy az utolsó befejezett szintet ismételnie kell.

Ha a tanuló 60 napnál többet, de 180 napnál kevesebbet hagyott ki a tanfolyam közben, úgy a 3. szint anyagától kell ismételnie. Ha nem jutott el a 3. szintig a tanfolyam folyamán, úgy az egész tanfolyamot ismételnie kell.

Ha a tanuló 180 napnál többet hagyott ki a tanfolyam során, bármelyik szintig is jutott el, attól függetlenül új tanfolyamot kell kezdeni-e.

Az ejtőernyős ugrások során, a kiértékelés megkönnyítésére szabadeső operatőr munkája igénybe vehető, de a tanuló és oktatók munkáját, testi épségét tevékenységével nem akadályozhatja, veszélyeztetheti.

C.2 Elméleti képzés

Az elméleti képzés célja az ismeretek olyan mértékű elsajátítása, amely a tanuló részére szükséges az ejtőernyő működési elvének, tulajdonságainak és az ejtőernyős ugrás folyamatának, illetve az ejtőernyős ugráshoz szorosan kapcsolódó jelenségek, eszközök, eljárások megértéséhez, különös tekintettel a lehetséges vészhelyzetekre és azok elhárítására.

C.2.1 Általános feltételek

A témaköröket a tanfolyam vezető oktatója, vagy irányításával Gyorsított Szabadeső Oktató, adhatja le. Megfelelő logikai sorrendben felépítve, előadás formában, szemléltető eszközök felhasználásával.

A témaköröket a tanfolyam vezető oktatója, vagy irányításával Gyorsított Szabadeső Oktató, illetve Bekötött Légcellás Oktató adhatja le. Megfelelő logikai sorrendben felépítve, előadás formában, szemléltető eszközök felhasználásával.

Az elméleti képzés minimális időtartama 8 óra, amelybe nem számítható be az elméleti vizsga ideje.

Az elméleti képzés időtartamát 8x 45 perces előadásokra, és az előadások közötti 15 perces pihenő időkre kell bontani. A teljes elméleti képzés alatt, összesen két alkalommal, maximum 90 percig két előadás összevonható, de szükséges pihenő időt a tanuló részére ki kell adni.

A tanfolyam idejét úgy kell megtervezni, hogy az elméleti tanfolyami képzés és az elméleti vizsga ugyanazon a napon nem történhet. Az elméleti tanfolyam és a vizsga között biztosítani kell a tanuló részére az önálló felkészülés lehetőségét és megfelelő normális pihenés idejét.

Gyorsított szabadeső képzés elméleti képzése, maximum 5 tanfolyam résztvevője részére (maximum 5 fő), egy időben összevontan leadható.

C.2.2 A képzés helyszíne

Tanterem, vagy olyan helyiség, ahol külső körülmények nem zavarják az elméleti képzést. Az elméleti képzés történhet szabad ég alatt is.

C.2.3 Tárgyi feltételek

Kiképzési okmányok, oktatási segédeszközök, kiképzési tematika, tankönyv, szemléltető eszközök, videók, fotók, szemléltető táblák, komplett tanuló felszerelés, kötelező felszerelések, stb.

C.2.4 Témakörök

C.2.4.1 Meteorológia

1. A légkör legalacsonyabb szintjeinek jellemzői.
2. Szél keletkezésének módja.
3. Szélirány meghatározásának módjai.
4. Termik és a turbolencia keletkezése.
5. Levegő hőmérsékletének változásai a magasság függvényében.

C.2.4.2 Aerodinamika

1. Légellenállás fogalma, nagysága mitől függ.
2. Zuhanó test körüli áramlás fizikája.
3. Kritikus sebesség, változása a magasság és testhelyzet függvényében.
4. Szabadesés és a testek mozgása a levegőben.
5. Zuhanás közbeni helyzetváltoztatás aerodinamikája.
6. Siklóejtőernyő kupoláján hogyan keletkezik a felhajtóerő.
7. Fordulók aerodinamikai elvei.
8. Állásszög változás, fékezés.

C.2.4.3 Ejtőernyős elmélet

1. Ejtőernyőzés története.
2. Okmányok, azok vezetése.
3. Felelősség, felhatalmazások.
4. Egészségügy, alkohol, kábítószer, pihenés.
5. Tevékenység a légi jármű fedélzetén.
6. Tevékenység szabadesés közben.
7. Nyílási folyamat.
8. Ejtőernyő irányítás.
9. Iskolakör.
10. Földet érés, lebegtetés, gurulás.
11. Vészhelyzetek.

C.2.4.4 Ejtőernyős felszerelés

1. Kötelező és megengedett felszerelések.
2. Az ejtőernyő műszaki adatai (csak a lényeges)
3. Ejtőernyő felszerelés. Hevederzet, tok, tartalék ejtőernyő, fő ejtőernyő, biztosító készülék, RSL.
4. Leoldó zár működése, felépítése.
5. Tartalék ejtőernyő működése (forduló, átesés)

C.2.4.5 Ellenőrző vizsga

A hallgatónak a gyakorlati képzés megkezdése előtt ki kell töltenie az ellenőrző vizsgakérdéseket, és nyilatkoznia kell, hogy a kiképzés megfelelő volt számára és a kockázatok ismeretében önként vállalja a gyakorlati felkészülést. A kitöltött vizsgalapot a vezető oktatónak ellenőriznie kell.

A gyakorlati képzés akkor kezdhető meg, ha a tanuló minden kérdésre sikeres választ adott.

A vészhelyzetek elhárításából sikeres szóbeli és gyakorlati vizsgát is kell tennie.

Tansegédlet:

A tanuló részére nyomtatott vagy elektronikus segédletet, csak az elméleti képzés befejezése után adható át.

C.3 Gyakorlati képzés

C.3.1 Tanfolyam tárgyi feltételei

C.3.1.1 Általános feltételek:

Dokumentumok: A tanulók "ejtőernyős igazolványa", az első ejtőernyős ugrás végrehajtásáig, az MESZ Gyorsított Szabadeső Főoktató által jóváhagyott és nyilvántartásba vett 1. számú adatlap. A második ugrástól kezdve a tanulónak szabályos ejtőernyős igazolvánnyal kell rendelkeznie.

Oktatási segédeszközök: tábla, az ugróterület és környékének légifényképe vagy térképvázlata, fotók, videofilmek, stb..

Földi-szerek: gépajtó vagy utánzat, leugró-állvány, felfüggesztett heveder.

Komplett tanuló-felszerelések, mellyel az ugrások fognak történni.

Az ugrásnál használatos légijármű.

Írányjel vagy megfelelő rádió kapcsolat.

Az ejtőernyős ugrások általános tárgyi feltételei.

C.3.1.2 A tanuló-felszerelés

A tanfolyam során csak olyan felszerelés használható, amely el van látva a tárgy év december 31-ig szóló, érvényes bevizsgálási bizonyítvánnyal és kupolák méretei a hatályos szabályozás mérethatárait nem lépik túl. A kupola méret meghatározásánál mindig a tanuló teljes testtömegét és a kötelező személyi felszerelések teljes tömegét kell figyelembe venni. A tanuló felszerelésének szabályos összeállításáért, hajtogatásáért, felvételéért a vezető oktató felelős. Kiugrás előtti tanuló felszerelés ellenőrzése annak az oktátónak a feladata, aki a szint gépelhagyási feladatait nem a légi járművön kívülről kezdi meg.

A tanfolyam során a tanuló lehetőleg egyazon típusú és összeállítású felszerelést használjon. Amennyiben ez nem megoldható, úgy az "új" felszerelés használatára hangsúlyozottan fel kell készíteni.

C.3.1.3 Főernyő kupola

Az ugró súlyának megfelelő, ejtőernyőgyártó üzem által, oktatási célokra ajánlott kupola. Az irányító zsinór fogantyújának a felszakadó hevedertől eltérő színűnek kell lennie.

A **nyitórendszer** kézi kioldású. Rugós nyitóernyő és a jobb csípőnél, - illetve a tok jobb oldalán alul - lévő kioldó fogantyú szükséges.

A tanfolyam során kézi belobbantású nyitóernyőt használhat a tanuló.

A **nyíláskésleltető** csúszólapos (slider) rendszerű.

C.3.1.4 Tartalékernyő

A felszerelt tömegnek megfelelő méretű, irányítható légcellás kupola.

C.3.1.5 Tok – hevederzet

Háton elhelyezett tartalékernyő (tandemtok) 1 vagy 2 tüskés lezárású, külön kézi kioldóval és tartalékernyő-kioldókötéllel, (RSL) rugós nyitóernyővel.

Háromkarikás gyorsleoldó zár rendszerrel.

Automatikusan aktiválódó elektronikus biztosító készülék.

Csúszó záras, vagy karabineres comb és mellheveder csatok, kicsúszás mentesen, visszavarrt, elbújtható heveder végekkel.

Másodlagos kioldó, mely biztosítja baloldaltól is a főejtőernyő biztonságos működtetését.

Zsinórvágó eszköz.

C.3.1.6 Védőfelszerelés

Magasságmérő.

Szilárd fejjvédő (esetleg beépített rádió vevőberendezéssel).

Az időjárásnak megfelelő zárt öltözék; elakadó rész nélküli.

A tanuló ugróruhájának jól kell illeszkednie. Az olyan ugróruha, amely túl nagy vagy túl kicsi a tanulót akadályozhatja a feladatok végrehajtásában. A tanuló és az oktató ruháját mindig úgy kell kiválasztani, hogy a zuhanási sebességük megegyezzen.

Edzőcipő, vagy megfelelően zárt lábbeli, bakancs.

Ötujjas kesztyű, ha a kiugrási magasságon $+5^{\circ}\text{C}$ -nál hidegebb van.

Ugrószemüveg. Szükség esetén látáskorrekcióra kontaktlencse, vagy műanyag-lencsés felkötött (sport-keretes) szemüveg.

Mentőmellény vagy mentőpárna használata kötelező, ha az ugróterület középpontjától számított 500 méteres körzetben 1 méternél mélyebb, 1000 m²-t meghaladó szabad vízfelületű tó, illetve 1 méternél mélyebb és 4 méternél szélesebb szabad vízfelületű folyó található.

Szükség esetén a tanuló megfelelő és biztonságos zuhanási sebességének beállítása érdekében kiegészítő súly használható.

C.3.2 Módszertan

A Gyorsított Szabadeső előmenetelű képzésen a tanulók képességeik szerint haladnak. A kiképzés egymásra épülő szintekre tagolódik. Az ugrások száma nem meghatározó. A tanulók egy szint valamennyi célkitűzésének elfogadható teljesítése után léphetnek a következőre.

Minden ugrás előtt az adott szint célkitűzéseinek megfelelő földi felkészítésének meg kell történnie, kiegészítve az általános biztonsági követelmények gyakorlatásával.

A tananyagot az egyszerűtől a bonyolultabb felé az **„EGYSZERRE CSAK EGY LÉPÉS”** elve szerint haladva kell a tanulók elé tárni. Minden továbblépés előtt meg kell győződni arról, hogy megértették és elsajátították-e az új információkat. A hatékonyabb bevésoedés érdekében minél több érzékszervre hatva találjuk az anyagot (látás, hallás, tapintás) és a lényegre többször térjünk vissza. Az oktató használja az ejtőernyőzésben elterjedt szakkifejezéseket és ezt követelje meg a tanulóktól is! Válaszoljon őszintén, legjobb tudása szerint a felmerülő kérdésekre, oszlassa el a növendékek aggályait és sarkallja őket újabb kérdések feltételére! Ebben a sportban nagyot hibázik, aki nem kérdez. Használja a rendelkezésére álló kiképző eszközöket, hogy hatékonyan gyakoroltassa az elsajátítandó mozzanatokat és élet hűbb körülményeket teremtve, szimulálja az ejtőernyős ugrás körülményeit.

A repülőgépen való elhelyezkedést, a viselkedést és a vészhelyzeteket, a felkészülést a kiugráshoz és a kiugrást lehetőleg a tényleges légijárműben tanítsuk és gyakoroltassuk először felszerelés nélkül, később komplett felszerelésben, végül lehetőleg az ugrásnál tapasztalhatóval azonos légszavarszélben, hogy ne a tényleges ugrásnál találkozzon először a tanuló annak meglepő erejével. (Ekkor ne ugorjanak le a földre). A repülőgép-utánpótlás alkalmazása csökkentheti, de nem helyettesítheti a repülőgépben töltött időt. A csoport a felkészítésnél is a tényleges ugrási sorrendnek megfelelően helyezkedjen el és mozogjon a repülőgépben. Az ugrás előtti felkészítést

ugrócipőben, ugróruhában végezzük. A leugróállványon és ejtőszerkezeten való gyakorlás előtt be kell melegíteni.

Alkalmazzunk rávezető gyakorlatokat a bonyolultabb mozdulatsorok elsajátításához.

Az oktató először mozdulatonként, majd folyamatosan mutassa be a feladatot, miközben megmagyarázza minden mozdulat jelentőségét. Ezután a tanulók gyakorolnak lépésről lépésre haladva, amíg a tényleges időn belül hibátlanul végre nem tudják hajtani a feladatot. Lényeges, hogy a legfontosabb mozdulatsorokat az alábbiak szerint készségi szintre begyakoroltassuk. Az ugrás előtti felkészülésen az Oktató a hibás mozdulatokat azonnal korrigálja. Ügyeljen arra, hogy ne csak a hibákat vegye észre, hanem a helyes végrehajtást kissé eltúlozva is dicsérje. Ezzel feloldva a tanulók fejlődését akadályozó gátlásokat, és gyakori apró sikerélményhez juttatva őket, kellemessé és élvezetessé tegye a fárasztó felkészítést. Minden új szint előtt min. 30 percben el kell végezni az adott szint célkitűzéseinek megfelelően.

Az ugrás akkor hajtható végre, amikor megtörtént a felkészülés, a tanuló tisztában van a felszerelés használatával, a szint célkitűzéseivel, a vészhelyzetek felismerésével és elhárításuk módjával, begyakorolta valamennyi mozdulatsort, és képes azt imitálva hibátlanul bemutatni. Ezt követően aláírásával igazolta, hogy a szint követelményeit elsajátította és az ugrás végrehajtását vállalja.

A felkészülés után mielőbb végre kell hajtani az ugrást. Ha aznap nem sikerül ugrani, a felkészítést a következő ugráslehetőség előtt meg kell ismételni.

Az ugrás után rövid idővel, az oktatók, a Vezető Oktató vezetésével, a tanulókkal közösen, személyre szólóan kiértékelik a végrehajtást és elbírálják, hogyan teljesültek az adott szint követelményei.

Az ugrás értékelése során először a tanuló mondja- és játssza el a történeteket, véleményezze saját munkáját, majd a Vezető oktató változata következik! Ezután (ha készült) megnézik a videofelvételt. Az esetleges hibák kijavítása érdekében beszélje meg és gyakoroltassa ismét a helyes végrehajtást. Ezután ismertesse meg a tanulókkal a következő ugrás, vagy szint célkitűzéseit és az ugrás menetét, majd töltsse ki a kiképzési naplót, és a tanuló tansegédletét az elvégzett ugrásra vonatkozó adatokat, illetve az adott szint teljesítésének igazolását.

A hibákról szólva kerülje a kemény hangnemet, a bántó leteremtést, helyette kulturált módon hívjuk fel a figyelmet az elvárás és végrehajtás közötti eltérésre, amiből a növendékek tanulhatnak, következtetést vonhatnak le, és így megértően viszonyulnak a feladat megismétlésére utasító döntésünkhöz.

Találja meg és emelje ki az ugrás pozitív elemeit, melyeket (akár eltúlozva is) dicsérhet. Segítse tanulóit minél több sikerélményhez és szolgálja ki elvárásaiknak megfelelően.

Az előmenetel elbírálását objektíven végezze. A döntéshozatalt az oktatók egybehangzó véleménye határozza meg, melyben a vezető oktató véleménye döntő.

Ilyen oktatói hozzáállás esetén a tanulók a későbbiekben meghálálják a gondos figyelmet, mert sokkal aktívabban, motiváltabban és eredményesebben fognak a kiképzés további szakaszában részt venni. A sikerélményekkel felkészített tanulók könnyebben megtarthatók e sportágban, nem

beszélve az ismeretségi körére ható jó reklámról, mely az oktatók, az iskola és az ejtőernyőzés hasznára válik.

C.3.2.1 Gépelhagyás

A gyorsított szabadeső képzésben végrehajtott ugrások minimális kiugrási magassága 3000 méter. Amennyiben a légi jármű emelkedésének utolsó szakaszában nem várt meteorológiai, vagy műszaki probléma lép fel, úgy a Vezető Oktató, az előírt kiugrási magasságtól, 1-3. szint kivételével, maximum 10%-ban eltérhet, de a gépelhagyási magasság 2700 méternél alacsonyabb nem lehet. A kiképzési rendszer elvi és gyakorlati céljainak megvalósítása érdekében, egy tanfolyam maximum 3 db szint ugrása kezdhető meg az előírt magasság alatt.

A tanuló az 5. szint sikeres teljesítését követően, a Vezető oktató közvetlen felügyeletével, 2500 méter magasságból is hajthat végre előre eltervezett ugrást. Azonban az így végrehajtott ugrások során új szint anyaga nem vehető, kizárólag a már sikeresen teljesített szintek fő elemeinek egyike gyakorolható. Új szint csak az előírt magasságról hajtható végre. 2500 méter alatti gépelhagyást csak vészhelyzet során hajthat végre a tanuló.

Amennyiben a kiképzési ugrás 3000 méteres magasságból kerül végrehajtásra, úgy a tanulónak 2000 méter helyett 1800 méteren kell jobbra-balra történő bólintással jeleznie, hogy további „munkát” nem végez és 1700 méteres magasság helyett 1500 méteres magasságon kell megkezdenie a nyitás jelzését és a nyílási folyamat megindítását. Az oktatókra vonatkozó biztonsági magasságok határai ebben az esetben sem változnak.

Géptípus szempontjából két ugrás menetét vesszük át.

C.3.2.1.1 A kiugrás menete I.

Az első, amikor jobb oldali ajtó, kis repülőgépből történik az ugrás és nincs hely felállni (pl.: C-182, C-206 típusú):

1. A főernyő kioldó oldali oktató kimászik, fogja a szárnymerevítőt, bal lábbal a kiállón (trepnin) áll, a jobb lábát lógatja.
2. A tanuló térdel. A tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató, a tanuló combhevederén fogást vesz.
3. A főernyő kioldó oldali oktató kimászása után, a tanuló megkérdezi a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktatótól - felkészültségét jelezve, hogy - " **MEHETÜNK?** ".
4. A tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató megadja a jelet a kimászásra, hangos " **GYERÜNK!** " vezényszóval, úgy hogy közben combheveder-fogással kíséri a tanulót.
5. A tanuló odacsúszik térdelve az ajtóhoz, kezei a térdein.
6. Jobb kézzel kinyúl, megfogja a szárnymerevítőt, jobb lábbal kilép a trepnire, bal kézzel megfogja a szárnymerevítőt és bal lábbal is, kilép a trepnire.
7. A főernyő kioldó oldali oktató a tanuló kimászása közben bal kézzel fogást vesz a tanuló combhevederén.
8. A tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató fogást vesz a tanuló bal karján levő kapaszkodón, minél közelebb a vállhoz, hogy a tanuló karjának minél szabadabb mozgási lehetőséget hagyjon.

A repülőgépen kívül:

9. A tanuló bal lábbal a trepnin áll, a jobb lábát lógatja.
10. Kezei fogják a szárnymerevítőt.
11. Melle a szárnymerevítőn támaszkodik, csípőjét előretolva homorít.
12. Kiugrási engedély előtt a két oktató a tanuló mögött összenéz, és szemkontaktussal jelzik a fogások meglétét.
13. A tanuló hangos "bent" kérdéssel és szemkontaktussal, várja a hangos "O.K." jelet és a bólintást.
14. Ha minden rendben van, úgy a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató hangos "O.K." vezényszóval és bólintással jelez.
15. A tanuló hangos "kint" kérdéssel és szemkontaktussal a főernyő kioldó oldali oktatótól, várja a hangos "O.K." jelet és a bólintást.
16. Ha minden rendben van, úgy a főernyő kioldó oldali oktató hangos "O.K." vezényszóval és bólintással jelez.
17. A leugrás:
18. A tanuló fejét fölemeli, szemei a horizonton, hangosan mondja „Horizont”.
19. A tanuló vállai mozdulnak föl, hangosan mondja „Föl”.
20. A tanuló vállai mozdulnak le, hangosan mondja „le”,
21. A tanuló jobb lába lendül és a bal lábról elrugaszkodik, hangosan mondja "homorít".
22. A gépelhagyás pillanatában a főernyő kioldó oldali oktató fogást vesz a tanuló jobb karján lévő kapaszkodón, minél közelebb a vállhoz, hogy a tanuló karjának minél szabadabb mozgási lehetőséget hagyjon.
23. Közben az oktatók a tanuló mozgását lekövetve végrehajtják a leugrást. Ügyelve, hogy a tanulót szabad mozgásában, a legkisebb mértékben gátolják
24. A tanuló a leugrás pillanatában homorít, kezei, lábai egyenesek, széttárva, csípő előrenyomva, fej fönt, testhelyzetet vesz fel.

C.3.2.1.2 A kiugrás menete II.

Nagyobb repülőgépekből (bal ajtós pl.: AN-2, L-410) a kiugrás annyival egyszerűbb, hogy nem kell kimászni, a gépben állva tudnak közlekedni, csak ki kell állniuk. Az előkészületek megegyeznek az előzőekkel, de a kiállítás másképp történik.

1. A tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató kilép a trepnire és bal kézzel fogást vesz a gép kapaszkodóján, elegendő helyet biztosítva a tanulónak az ajtóban.
2. Miközben a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató kilép a trepnire, az idő alatt a főernyő kioldó oldali oktató fogást vesz bal kézzel a tanuló combhevederén, jobb kézzel a tanuló jobb karján lévő kapaszkodón, minél közelebb a vállhoz, hogy a tanuló karjának minél szabadabb mozgási lehetőséget hagyjon.
3. A tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató kimászása után, a tanuló megkérdezi a főernyő kioldó oldali oktatótól - felkészültségét jelezve, hogy "MEHETÜNK?".
4. A főernyő kioldó oldali oktató megadja a jelet a kiállásra hangos "GYERÜNK" vezényszóval.

5. A tanuló jobb lábbal beáll az ajtó jobb sarkába, bal lábal a kiállóra.
6. Kezei fogják az ajtókeretet mintha "imádkozna".
7. A tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató fogást vesz jobb kézzel a tanuló combhevederén.
8. Fej és bal váll kívül a gépen. Jobb váll az ajtón belül. Lábak enyhén hajlítva.
9. Kiugrási engedély, a két oktató a tanuló mögött összenéz és szemkontaktussal jelzik a fogások meglétét.
10. A tanuló hangos "bent" kérdéssel és szemkontaktussal a főernyő kioldó oldali oktatótól, várja a hangos "O.K." jelet és a bólintást.
11. Ha minden rendben van, úgy a főernyő kioldó oldali oktató hangos "O.K." vezényszóval és bólintással jelez.
12. A tanuló hangos "kint" kérdéssel és szemkontaktussal, várja a hangos "O.K." jelet és a bólintást.
13. Ha minden rendben van, úgy a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató hangos "O.K." vezényszóval és bólintással jelez.
14. A leugrás:
15. A tanuló fejét fölemeli, szemei a horizonton, hangosan mondja „Horizont”.
16. A tanuló vállai mozdulnak föl, hangosan mondja „Föl”.
17. A tanuló vállai mozdulnak le, hangosan mondja „le”.
18. A tanuló bal lába lendül, elrugaszkodik, hangosan mondja "homorít"
19. A gépelhagyás pillanatában a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató fogást vesz a tanuló bal karján lévő kapaszkodón, minél közelebb a vállhoz, hogy a tanuló karjának minél szabadabb mozgási lehetőséget hagyjon.
20. Közben az oktatók a tanuló mozgását lekövetve végrehajtják a leugrást. Ügyelve, hogy a tanulót szabad mozgásában a legkisebb mértékben gátolják
21. A tanuló a leugrás pillanatában homorít, kezei, lábai egyenesek, széttárva, csípő előrenyomva, fej fönt, testhelyzetet vesz fel.

C.3.2.2 Nyitás

HOMORÍT;

Kioldót **MEGFOG**, közben bal kézzel fej fölött rögzít;

MEGHÚZ, vagy kidobos-nyitóernyő használata esetén **ELDOB**, miközben karjait ismét szimmetrikus helyzetbe viszi; elkezd számolni, 1000, 2000....

A nyílást bal válla fölött visszanézve **ELLENŐRZI**.

3000, 4000, 5000, ellenőrzi a kupola töltődését, 3-5 csatorna feltöltődött, slider az Y zsinórok alatt, zsinór csomó és csavarodás mentes. Ellenőrzi a magasságot. Fékeket feloldja, majd kétszer "pumpálás" szerűen lehúzza a csípője elé.

C.3.2.3 Ereszkedés és földet érés

Fékek oldása után a tanuló ellenőrzi a körülötte levő légheteret, meggyőződik arról, hogy nem áll fent az összeakadás veszélye.

A tanuló megkeresi a repülőteret, kiválasztja a célterületet, megállapítja a szélirányt, és úgy irányítja az ejtőernyőjét, hogy a célterületre érjen földet.

Ha látja az irányító nyilat, vagy rádió kapcsolata van követi a jelzéseket, utasításokat, ezek hiányában leköveti az oktató ereszkedését.

A tanuló a tanultak szerint építse fel az iskola kört és lebegtetett zártlábás földetérést hajtson végre széllal szemben.

Ereszkedés és földet érés segédeszközei

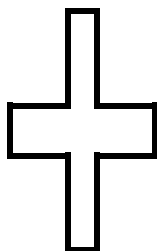
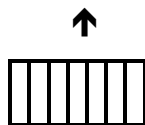
Rádió:

Egyoldalú rádiókapcsolat a tanuló és az irányítást végző oktató között. A tanuló a rádión kapja az utasításokat. A rádiókapcsolatot az első három ugrás alkalmával használjuk, ezt követően, csak ha szükséges. Több tanuló egyidejű levegőben tartózkodása esetén, a rádiókapcsolatot úgy kell megszervezni, hogy azok egymást ne zavarják.

Irányító nyíl

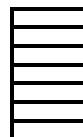
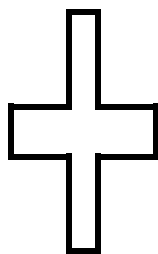
A nyíl méretét úgy kell megválasztani, hogy az nyitási magasságból jól látható legyen. A nyíl színét úgy kell megválasztani, hogy elüssön a talaj színétől. Több tanuló egyidejű levegőben tartózkodása esetén, a nyilak különböző színűek legyenek. A tanuló ereszkedési irányát a nyíl iránya határozza meg, amerre a nyíl hegye áll a tanuló abba az irányba forgatja a kupoláját. A nyíl hegye és a kupola haladási iránya egyezzen meg.

1. helyzet:

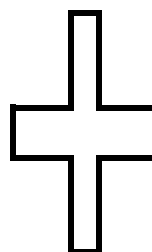
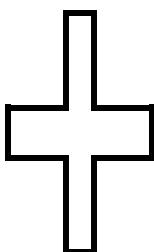
2. helyzet:

A segéd ponyva

Ennél az irányítási formánál a célkereszt és a segédponyva egymáshoz viszonyított helyzete határozza meg az ereszkedési irányt, úgy, hogy a segédponyva jelképezi a nyíl hegyét

Az irányító kézjelzések

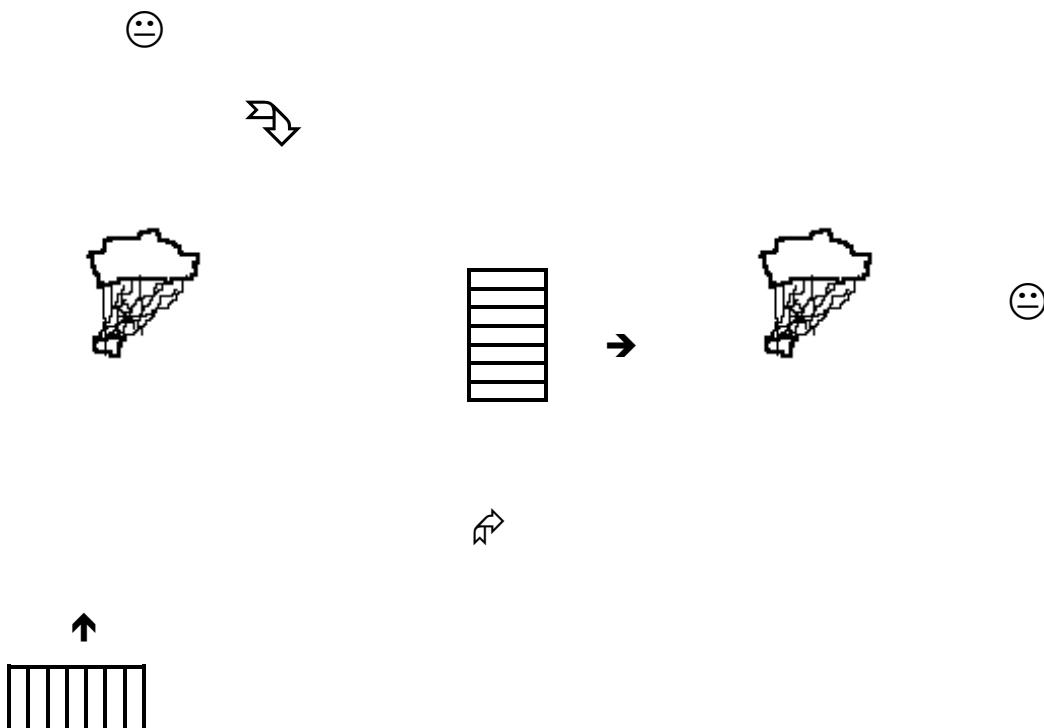
Az oktató kézzel az iskolakör végső megközelítési szakaszán lévő tanulót tudja irányítani. Az irányítást végző oktató kezeinek térbeli helyzetével a tanuló fékjeinek helyzetét, azok mozgását szemlélteti, mutatja a tanulónak. A tanuló követi ezeket az utasításokat, mégpedig úgy, mintha tükör előtt állna. A kezek mozgatási sebességével az irányítást végző oktató a fordulók ill. a lebegtetés intenzitását is irányítani tudja.

Földet érés repülőtérén kívül

Amennyiben a tanuló földet érésének helye repülőtérén kívül, vagy célterülettől távol esik, úgy az oktató a kiterített ernyője a "célkereszt" ő maga pedig a "segédponyv".

Leoldás menete

Homorít.

Eredeti Kiadás
Kiadás Dátuma: 2013.07.07.
Oldal: 13

Leoldó párnára **NÉZ**

Két kézzel **MEGFOG**;

Tartalékernyő- kioldóra **NÉZ**;

Leoldó párnát gégecső irányban lefelé **MEGTOL**; **ELDOB**

Tartalékernyő- kioldót két kézzel **MEGFOG**;

Gégecső irányban lefelé **MEGTOL**; **ELDOB**,

Tartalékernyőt **ELLENŐRIZ**.

Ellenőrző vizsga

A tanulót minden gyakorló ugrás megkezdése előtt, az adott szint ismereteinek elsajátításából a vezető oktátónak ellenőriznie kell. A tanulónak is nyilatkoznia kell, hogy a kiképzés megfelelő volt számára és a kockázatok ismeretében önként vállalja az ugrás végrehajtását.

Az ugrás akkor kezdhető meg, ha a tanuló a szintre való felkészültségét és az ugrásban való részvételi szándékát szóban vagy írásában nyilatkozta a vezető oktató felé.

Végrehajtható napi ugrásszám

A legelső ugrás napján, maximum 1 ugrás hajtható végre.

A többi ugrónapon három szint feladatai ugorhatók - maximum napi három ugrás.

Kiértékelés általános szempontjai

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint céljai megvalósultak. Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szint földi hibajavító felkészítés után ismételni kell.

Az értékelést végző oktatóknak figyelembe kell venniük, hogy a céloknál megfogalmazott feladatokat, egy tanuló nem biztos, hogy tökéletesen végre tudja hajtani.

Következő szintre engedhető, ha látszik rajta a határozottság, a kellő légbiztonság, még ha a feladat végrehajtás nem is tökéletes.

Ha a mozdulatok koordináltak, határozottak, de ha az alapvető biztonsági feladatok hibásak, vagy nem teljesülnek (homorítás, magasságtudat, nyitás, stb.,) a szintet ismételni kell. A szint sikeres teljesítését a Vezető Oktató dönti el és a tanfolyam, valamint a tanuló kiképzési okmányaiba írásban értékeli és aláírásával igazolja.

C.4 A szintek célkitűzései az oktatói munka szempontjából.

C.4.1 I. szint

Célok:

1. Az ugróterület és a tanuló felszerelés gyakorlati megismerése.
2. Megfelelő gépelhagyás és kiugrási testhelyzet felvétele.
3. Szabadesés közbeni feladatok elfogadható, kontrolált végrehajtása.
4. Általános tudatosság kialakítása.
5. Kioldó meghúzás 1700 méteren.

6. A kupola ellenőrzése és irányítása.
7. Az előre megbeszélt repülési manőverek és a kapott utasítások végrehajtása.
8. Lebegtetett földetérés széllel szemben, páros zárt lábbal a kijelölt földetérési területen.
(100 x 100 m a szélcsatorna szerint)

Cselekvési sorrend:

Emelkedés közben a légijárműből mutassák be az oktatók a repülőteret és annak környékét, a földetérési területet, tájékozódási pontokat, szélirányt.

- Emelkedés közben folyamatosan kontrolálják a tanuló viselkedését, reakcióit.
- Hangsúlyos, hogy az oktatók új információval már emelkedés közben ne lássák el a tanulót. A tervezet kiugrási magasság alatt kb. 1000 méteres magasságon egy alkalommal vegyék át a végrehajtandó feladatot.
- Ügyeljenek arra, hogy ha repülőgépen gyakorlott ugrók is tartózkodnak, idétlen megjegyzéseikkel ne zavarják a tanulót.

Kimászás, kiugrás minimális magassága 3000 méter.

Kiugrási engedély

- Bent
- Kint
- Horizont - föl, le - homorít
- *A tanuló gépelhagyását követően, ha nem megfelelő a homorítása az oktatók a kapaszkodók, vagy combheveder és váll fogásával ráznak, egyben fejüket a tanuló oldalának szorítva a stabilitás megőrzésére törekednek. A stabilitás beálltával a tanuló felszerelése felett átnézve szemkontaktussal ellenőrzik egymást. Ha egyik oktató hiányzik, de a tanuló jól reagál és teljesíti a szint követelményeit, úgy a programot végre lehet hajtani.*
- Amennyiben a stabilitást a két oktató nem tudja helyre állítani, úgy az instabilabb oktató a fogás megszüntetésével próbáljon lehetőséget adni a jobb pozícióban lévő oktátónak azt helyre állítani, majd kössön vissza és a magasságnak megfelelően ténykedjenek.
- Felkészítés során fel kell hívni a tanuló figyelmét arra, hogy mind két oktató hiánya, vagy a magasságtudat - magasságmérő - elvesztése esetén azonnal szabályos nyitást kell végrehajtania.
- Ha a zuhanás során a leszakadt oktatók azt tapasztalják, hogy a tanuló nem ténykedik megfelelően - nem nyit -, úgy törekedniük kell arra, hogy a megfelelő intervallumon belül vissza tudjanak fogni a tanulóra. Közben azonban fokozottan figyeljenek arra, hogy ne kerüljenek a tanuló fölé, illetve a másik oktató milyen pozícióban található és mit ténykedik.

Kiugrási magasságtól számított kb. 200 méteren a tanuló karja alatt, egymás után kinéz az oktatókra:

- Ok jelzés balra.
- Ok jelzés jobbra.

Melyeket a megfelelő oldali oktató viszonzott ok jelzéssel és mosolygással kontrolálnak.

Ezt követően magasság ellenőrzés (**MAGASSÁMÉRŐ**).

A kioldó meghúzásának gyakorlása háromszor.

- Homorít.
- Kezet ráhelyez a kioldóra.
- Kéz vissza szimmetrikus helyzetbe.
- Amennyiben a tanuló nem kezdi el a gyakorló kioldó meghúzásokat úgy bármelyik oktató megütögeti a tanuló jobb oldali hevederét mell magasságban, vagy a főejtőernyő kioldó oldali oktató a tanuló kezének irányba történő húzásával, az elmaradt mozdulatra emlékeztetheti.
- Mind két oktató folyamatosan leköveti a tanuló mozgását, vállfogásos kezükkel kísérik, a karok mozdulatát, esetleg a helyes mozgássor kivitelezését kézzel segítik.

Pihenőidő - **MAGASSÁGMÉRŐ FOLYAMATOS ÖNÁLLÓ ELLENŐRZÉSE MELLETT SZABADESÉS ÉRZÉSÉNEK MEGTAPASZTALÁSA**

- Fontos szempont az első szint végrehajtásánál, hogy az oktatók szabadesés közben a legkevesebb jelzést adják a tanulóknak, amennyiben a testtartás nem tökéletes, de homorítás van, úgy hagyjuk a tanulót minél több időt tölteni szabadesésben. A szint végrehajtásának – az alap elvárásokon kívül – a legfontosabb célja, hogy ismerkedjen a szabadesés élményével. A közegben való lét, mozgás, gondolkodás alapszintű tapasztalatait megszerezhesse, amire a következő szintek végrehajtásakor már építhetünk.
- Amennyiben a tanuló testtartása stabil és szimmetrikus, úgy az oktatók közül a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató mind a két kezével, fogástávolságon belül elengedheti a tanulót, míg a főejtőernyő kioldó oldali oktató a tanuló jobb karját elengedheti. A képzés legfontosabb célja a szabadesésben történő testrepülés mielőbbi megtapasztalása, ha jó a tartás, a biztonsági fogáson kívül már hagyjuk repülni a tanulót.

2000 méteren a tanuló jobbra-balra történő bólintással jelzi, hogy további „munkát” nem végez és 1700 méteres magasság eléréséig folyamatosan a magasságmérőt figyeli.

- Már 2000 méteres magasságot elérve mind két oktátónak fokozottan figyelnie kell arra, hogy a tanuló megkezdje-e a nyitási előkészületeket. Ha nem megfelelően tevékenykedik, úgy az oktatók kézjelzéssel hívják fel a figyelmét a magasságra, illetve a nyitás előkészületére.

Bármelyik oktató használhatja ezt a jelet, hüvelyk és mutató újaival kört formázva a tanuló magasságmérő figyelésére hívja fel a figyelmét.

NÉZZ A MAGASSÁGMÉRŐDRE ÉS OLVASD LE!

1700 méteren a tanuló kinyújtott kezeinek keresztben történő mozgatásával („MESZELÉS”) jelzi nyitási szándékát, majd nyitja a főejtőernyőt.

- Homorít
- Kioldót megfog . . .
- Kioldót kihúzó, vagy kidobós –nyitóernyőt eldob.
- Kezek vissza szimmetrikus helyzetbe.
- A tanuló kb. 1500 magasságban végrehajtotta a nyitást, úgy a főejtőernyő kioldó oldali oktató elcsúsztat, a tartalék-ejtőernyő oldali oktató addig tartja meg a fogást, még a nyíló ernyő ki nem " tépi" kezéből a tanulót. Ügyelve arra, hogy fogása ne legyen olyan kemény, hogy megforgassa a nyíló kupola alatt a tanulót.
- Amennyiben nem kezdi meg a tanuló a nyitás megindítását, úgy bármelyik oktató használhatja az azonnali nyitás jelét, kinyitott mutató-ujjal mutatja a tanulónak.

AZONNAL NYITNI!

- Amennyiben az 1300 méteres magasságot elérve nem történik meg a nyílási folyamat megindítása, úgy a főejtőernyő kioldó oldali oktató feladata annak megindítása. 1000 méteres magasság eléréséig 6 másodperc áll a rendelkezésére. 1000 métertől 700 méterig a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktátónak kell a nyitást megindítania. 700 méteres magasságig nem sikerül főernyőt aktivizálni, úgy tartalék-ejtőernyőt kell a tanuló részére nyitni.
- A főejtőernyő kioldó oldali oktató feladata a nyitóernyő ragadás megszüntetése is.

Számol: **1000, 2000 - bal váll fölött hátranézve ellenőriz**

3000, 4000, 5000 - kupola ellenőrzés

- A főejtőernyő kioldó oldali oktató magasabban történő nyitása lehetővé teszi, hogy a tanuló ereszkedés közben lekövesse mozgását, maradjon fent és irányítsa úgy az ernyőjét, hogy a tanuló követhesse, ha szükséges, a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató "lepörget" és ha a főejtőernyő kioldó oldali oktató akadályoztatva van irányítási feladatában, úgy a földről irányítja a tanulót.

Célterület megközelítése.

Lebegtetett földetérés.

Végrehajtás értékelése.

A végrehajtás előkészítése

Gépajtó-utánzaton, majd a rendelkezésre álló repülőgépben a vezényszavakat, jelzéseket használva a beszállás, elhelyezkedés, emelkedés közbeni teendőknek, a kiugrásra való felkészülésnek (beállítás, kimászás), és a gépelhagyás mozzanatainak begyakorlása. Asztalon vagy ponyván a **"LAZA W"** típusú stabil testhelyzet felelevenítése.

A tanult testhelyzet gyakorlása felfüggesztett hevederben.

A kioldó meghúzásának gyakorlása. Ereszkedés közbeni teendők, repülési manőverek, a kitérés és a jelzésekre végzendő manőverek gyakorlása felfüggesztett hevederben. A vészhelyzetek megoldásának gyakorlása felfüggesztett hevederben. Leoldás, tartalék-ejtőernyő nyitás. A földetérési terhelés levezetésének átismétlése ejtőszerkezetről, vagy leugró állványról. A

rádiókezelés vagy irányítónyíl használatának átisméltése. Az ugrás folyamatában való begyakorlása.

Felszerelés előkészítés

Az első ugrás előtt:

Ismerkedés a tanuló felszereléssel:

A főejtőernyő kupola jellemzői, nyílási folyamata, a nyíláskészletet (slider) működése, helyzete belobbanás után, az irányító-fogantyúk helye, irányítás;

A tok-hevederrendszer bemutatása, kezelőszervek- és a biztosítókészülék elhelyezkedése, működése.

A mentőmellény ismertetése, használatuk módja.

Irányító nyíl vagy rádió ismertetése, használata.

Minden ugrás előtt:

A magasságmérő használata, a folyamatos magasságtudat fontossága.

Ékszer-, óra levétele, zsebek kiürítése (a szükséges egészségügyi kitérők rendezése).

A védőfelszerelés ugróruha, ugrócipő felvétele, sisak, kesztyű előkészítése.

Az ejtőernyő felvétele.

Felszerelés ellenőrzés (a Vezető Oktató ellenőrzi a tanulókat, és a másik oktatóval egymást), a biztosítókészülékek bekapcsolása, magasságmérők nullázása, rádiópróba.

Tevékenység a légijárműben

Gépbeszállás és elhelyezkedés, biztonsági övek becsatolása.

Az ugrás feladatainak átisméltése szóban és mentálisan.

Az oktatók folyamatosan ellenőrzik a felszereléseket.

Emelkedés közben tanulók megkeresik az ugróterületet, a célt, a szélzsákot.

Gépelhagyás, légmunka

A tanuló az oktatók jelzésére megkezd a - repülőgép típusának megfelelő - kimászást, beállást.

Végrehajtja az ugrás közbeni feladatait.

Nyitás.

Kupolairányítás, földet érés

A teljesen feltöltődött kupola alatt tájékozódik: megnézi a magasságmérőt, megkeresi az ugróterületet, megállapítja a szélirányt, és széllal szembe fordul.

Végez két váltott irányú 360°-os fordulót, ezzel meggyőződik arról, hogy ejtőernyője megfelelően irányítható.

Megkeresi az átesési pontot, megállapítja a "fél fék" helyét.

Különböző fordulókat, fékezéseket próbálgatva ismerkedik a légcellás kupolarepülési tulajdonságaival, ügyelve arra, hogy az eltervezett iskolakör megkezdése szempontjából jó helyen maradjon.

300-400 m magasságon elkezd az iskolakör hátszeles szakaszát, majd végrehajtja a két 90°-os bal fordulót úgy, hogy 150 m felett széllal szembe kerüljön a végső megközelítés szakaszában.

Ezután már csak apró irányhelyesbítések, óvatos fékezések jellemzik ereszkedését. A földi irányító kézjelzéseit, vagy rádióutasításait figyelembe véve manőverezik.

150 m alatt tilos éles fordulót, átejtést és durva manővert végeznie!

A kijelölt földterületen (100 x 100 m a szélcsatornában), széllal szemben, páros zárt lábbal, lebegtetett földterületet hajt végre.

Földterelés után azonnal húzza meg az egyik irányítózzsinórt, miközben a másikat felengedi, ezzel kerülve el a vontatódást.

Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint céljai megvalósultak. Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi hibajavító felkészítés után ismételni kell.

C.4.2 II. szint

Célok:

1. Megfelelő gépelhagyás és kiugrási testhelyzet felvétele.
2. Szabadesés közbeni feladatok elfogadható, kontrolált végrehajtása. (kar és láb tudatosság, magasság ellenőrzés.)
3. Kioldó meghúzás 1500 méteren.
4. A kupola ellenőrzése és irányítása.
5. Az előre megbeszélt repülési manőverek és a kapott utasítások végrehajtása.
6. Lebegtetett földterelés széllal szemben, páros zárt lábbal a kijelölt területen. (100 x 100 m a szélcsatorna szerint)

Cselekvési sorrend:

Emelkedés közben a légijárműből mutassák be az oktatók a repülőteret és annak környékét, a földterületi területet, tájékozódási pontokat, szélirányt.

- Emelkedés közben folyamatosan kontrolálják a tanuló viselkedését, reakcióit.
- Hangsúlyos, hogy az oktatók új információval már emelkedés közben ne lássák el a tanulót. A tervezet kiugrási magasság alatt kb. 1000 méteres magasságon egy alkalommal vegyék át a végrehajtandó feladatot.
- Ügyeljenek arra, hogy ha repülőgépen gyakorlott ugrók is tartózkodnak, idétlen megjegyzéseikkel ne zavarják a tanulót.

Kimászás, kiugrás minimális magassága 3000 méter.

Kiugrási engedély

- Bent.

- Kint.
- Horizont - föl, le – homorít.
- A tanuló gépelhagyását követően, ha nem megfelelő a homorítása az oktatók a kapaszkodók, vagy combheveder és váll fogásával ráznak, egyben fejüket a tanuló oldalának szorítva a stabilitás megőrzésére törekednek. A stabilitás beálltával a tanuló felszerelése felett átnézve szemkontaktussal ellenőrzik egymást. Ha egyik oktató hiányzik, de a tanuló jól reagál és teljesíti a szint követelményeit, úgy a programot végre lehet hajtani.
- Amennyiben a stabilitást a két oktató nem tudja helyre állítani, úgy az instabilabb oktató a fogás megszüntetésével próbáljon lehetőséget adni a jobb pozícióban lévő oktátónak azt helyre állítani, majd kössön vissza és a magasságnak megfelelően ténykedjenek.
- Felkészítés során fel kell hívni a tanuló figyelmét arra, hogy mind két oktató hiánya, vagy a magasságtudat - magasságmérő - elvesztése esetén azonnal szabályos nyitást kell végrehajtania.
- Ha a zuhanás során a leszakadt oktatók azt tapasztalják, hogy a tanuló nem ténykedik megfelelően - nem nyit -, úgy törekedniük kell arra, hogy a megfelelő intervallumon belül vissza tudjanak fogni a tanulóra. Közben azonban fokozottan figyeljenek arra, hogy ne kerüljenek a tanuló fölé, illetve a másik oktató milyen pozícióban található és mit ténykedik.

Kiugrási magasságtól számított kb. 200 méteren a tanuló karja alatt, egymás után kinéz az oktatókra:

- Ok jelzés balra.
- Ok jelzés jobbra.

Melyeket a megfelelő oldali oktató viszonzott ok jelzéssel és mosolygással kontrolálnak.

Ezt követően magasság ellenőrzés (**MAGASSÁMÉRŐ**).

A kioldó meghúzásának gyakorlása kétszer.

- Homorít.
- Kezet ráhelyez a kioldóra.
- Kéz vissza szimmetrikus helyzetbe.

- Amennyiben a tanuló nem kezdi el a gyakorló kioldó meghúzásokat úgy bármelyik oktató megütögeti a tanuló jobb oldali hevederét mell magasságban, vagy a főajtőernyő kioldó oldali oktató a tanuló kezének irányba történő húzásával, az elmaradt mozdulatra emlékeztetheti.
- Mind két oktató folyamatosan leköveti a tanuló mozgását, vállfogásos kezükkel kísérik, a karok mozdulatát, esetleg a helyes mozgássor kivitelezését kézzel segítik.

Pihenőidő - **MAGASSÁGMÉRŐ FOLYAMATOS ÖNÁLLÓ ELLENŐRZÉSE MELLETT SZABADESÉS ÉRZÉSÉNEK MEGTAPASZTALÁSA**

- Fontos szempont a szint végrehajtásánál, hogy az oktatók szabadesés közben a legkevesebb jelzést adják a tanulónak, amennyiben a testtartás nem tökéletes, de homorítás van, úgy hagyjuk a tanulót minél több időt tölteni szabadesésben. A második szinten fő hangsúlyt kell adni a megfelelő testtartásra. Abban az esetben ha a tanuló instabilitást, vagy forgást érzékel oktassuk, hogy nagyobbat homorítson. Hiszen az instabilitás, vagy a forgás csak a rossz testtartásból adódhat. Fontos még, hogy a tanuló feje mindig fent legyen, a horizontot nézze. Gyakran előfordul, hogy a magasság ellenőrzésekor a tanuló a feje elé húzza be a bal kezét, hogy a magasságmérőt így ellenőrizze, a rossz tartás instabilitást és forgást eredményezhet, ezért a felkészítéskor erre külön ki kell térni. NEM oktatunk a tanuló számára semmilyen mozdulatot az esetleges forgás megszüntetésére, kizárólag csak a homorítást!!!

HOMORÍRTS JELZÉS!

Kéz ökölben, hüvelyk új lefelé mutat.

LÁBAKAT BEHAJLITANI JELZÉS!

Mutató- és középső-uj behajlítva.

LÁBAKAT KINYÚJTNAI JELZÉS!

Mutató- és középső-uj kinyújtva.

LAZÍTÁS JELZÉS!

Csuklóból a kézfej lazán mozgatva.

- A szint végrehajtásának – az alap elvárásokon kívül – a legfontosabb célja, hogy ismerkedjen a szabadesés élményével. A közegben való lét, mozgás, gondolkodás alapszintű tapasztalatait megszerezhesse, amire a következő szintek végrehajtásakor már építhetünk.
- Amennyiben a tanuló testtartása stabil és szimmetrikus, úgy az oktatók közül a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató mind a két kezével, fogástávolságon belül elengedheti a tanulót, míg a főejtőernyő kioldó oldali oktató a tanuló jobb karját elengedheti. A képzés legfontosabb célja a szabadesésben történő testrepülés mielőbbi megtapasztalása, ha jó a tartás, a biztonsági fogáson kívül már hagyjuk repülni a tanulót.

2000 méteren a tanuló jobbra-balra történő bólintással jelzi, hogy további „munkát” nem végez és 1700 méteres magasság eléréséig folyamatosan a magasságmérőt figyeli.

- Már 2000 méteres magasságot elérve mind két oktátónak fokozottan figyelnie kell arra, hogy a tanuló megkezdje-e a nyitási előkészületeket. Ha nem megfelelően tevékenykedik, úgy az oktatók kézjelzéssel hívják fel a figyelmét a magasságra, illetve a nyitási előkészületére.

Bármelyik oktató használhatja ezt a jelet, hüvelyk és mutató ujaival kört formázva a tanuló magasságmérő figyelésére hívja fel a figyelmét.

NÉZZ A MAGASSÁGMÉRŐDRE ÉS OLVASD LE!

1700 méteren a tanuló kinyújtott kezeinek keresztben történő mozgatásával („MESZELÉS”) jelzi nyitási szándékát, majd nyitja a főejtőernyőt.

- Homorít.
- Kioldót megfog . . .
- Kioldót kihúz, vagy kidobós –nyitóernyőt eldob.
- Kezek vissza szimmetrikus helyzetbe.

- A tanuló kb. 1500 magasságban végrehajtotta a nyitást, úgy a főejtőernyő kioldó oldali oktató elcsúsztat, a tartalék-ejtőernyő oldali oktató addig tartja meg a fogást, még a nyíló ernyő ki nem "tépi" kezéből a tanulót. Ügyelve arra, hogy fogása ne legyen olyan kemény, hogy megforgassa a nyíló kupola alatt a tanulót.
- Amennyiben nem kezdi meg a tanuló a nyitás megindítását, úgy bármelyik oktató használhatja az azonnali nyitás jelét, kinyitott mutató-ujjal mutatja a tanulónak.

AZONNAL NYITNI!

- Amennyiben az 1300 méteres magasságot elérve nem történik meg a nyílási folyamat megindítása, úgy a főejtőernyő kioldó oldali oktató feladata annak megindítása. 1000 méteres magasság eléréséig 6 másodperc áll a rendelkezésére. 1000 métertől 700 méterig a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktátónak kell a nyitást megindítania. 700 méteres magasságig nem sikerül főernyőt aktivizálni, úgy tartalék-ejtőernyőt kell a tanuló részére nyitni.
- A főejtőernyő kioldó oldali oktató feladata a nyitóernyő ragadás megszüntetése is.

Számol: **1000, 2000 - bal váll fölött hátranézve ellenőriz**

3000, 4000, 5000 - kupola ellenőrzés

- A főejtőernyő kioldó oldali oktató magasabban történő nyitása lehetővé teszi, hogy a tanuló ereszkedés közben lekövesse mozgását, maradjon fent és irányítsa úgy az ernyőjét, hogy a tanuló követhesse, ha szükséges, a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató "lepörget" és ha a főejtőernyő kioldó oldali oktató akadályoztatva van irányítási feladatában, úgy a földről irányítja a tanulót.

Célterület megközelítése.

Lebegtetett földetérés.

Végrehajtás értékelése.

A végrehajtás előkészítése

Gépajtó-utánzaton, majd a rendelkezésre álló repülőgépben a vezényszavakat, jelzéseket használva a beszállás, elhelyezkedés, emelkedés közbeni teendőknek, a kiugrásra való felkészülésnek (beállítás, kimászás), és a gépelhagyás mozzanatainak begyakorlása. Asztalon vagy ponyván a **"LAZA W"** típusú stabil testhelyzet felelevenítése.

A tanult testhelyzet gyakorlása felfüggesztett hevederben.

A kioldó meghúzásának gyakorlása. Ereszkedés közbeni teendők, repülési manőverek, a kitérés és a jelzésekre végzendő manőverek gyakorlása felfüggesztett hevederben. A vészhelyzetek megoldásának gyakorlása felfüggesztett hevederben. Leoldás, tartalékernyő nyitás. A földetérési terhelés levezetésének átismétlése ejtőszerkezetről, vagy leugró állványról. A rádiókezelés vagy irányítónyi használatának átismétlése. Az ugrás folyamatában való begyakorlása.

Kupolairányítás, földetérés

A teljesen feltöltődött kupola alatt tájékozódik: megnézi a magasságmérőt, megkeresi az ugróterületet, megállapítja a szélirányt és széllel szembe fordul.

Megkezd a manőverezést.

Végez két váltott irányú 360°-os fordulót, ezzel meggyőződik arról, hogy ejtőernyője megfelelően irányítható.

Megkeresi az átesési pontot, megállapítja a "fél fék" helyét.

Különböző fordulokat, fékezéseket próbálgatva folytatja az ismerkedést a légcéls kupola, repülési tulajdonságaival, ügyelve arra, hogy az eltervezett **"ISKOLAKÖR"** megkezdése szempontjából jó helyen maradjon.

300-400 m magasságon elkezd az iskolakör hátszeles szakaszát, majd végrehajtja a két 90°-os bal fordulót úgy, hogy 150 m felett széllel szembe kerüljön a végső megközelítés szakaszában.

Ezután már csak apró irányhelyesbítések, óvatos fékezések jellemzik ereszkedését. A földi irányító tárcsajelzéseit, vagy rádióutasításait figyelembe véve manőverezik.

150 m alatt tilos éles fordulót, átejtést és durva manővert végeznie!

Fokozott figyelemmel, az esetleg közelében süllyedő ejtőernyők, a földön mozgó vagy álló légi járművek és egyéb akadályok elkerülésével igyekszik a kijelölt célterületen (100 x 100 m) lebegtetett földetérést végrehajtva - lehetőleg állva maradva - leszállni.

Földetérés után azonnal húzza meg az egyik irányítózsinórt, miközben a másikat felengedi, ezzel kerülve el a vontatódást.

Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint céljai megvalósultak. Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi hibajavító felkészítés után ismételni kell.

C.4.3.III. szint

Célok:

1. Megfelelő gépelhagyás és kiugrási testhelyzet felvétele.

2. Szabadesés közbeni feladatok elfogadható, kontrolált végrehajtása. (kar és láb tudatosság, magasság ellenőrzés, önálló fogás nélküli szabadesés,)
3. Kioldó meghúzás 1500 méteren.
4. A kupola ellenőrzése és irányítása.
5. Az előre megbeszélt repülési manőverek és a kapott utasítások végrehajtása.
6. Lebegtetett földetérés széllel szemben, páros zárt lábbal a kijelölt földetérési területen. (100 x 100 m a szélcsatorna szerint)

Cselekvési sorrend:

Emelkedés közben a légijárműből mutassák be az oktatók a repülőteret és annak környékét, a földetérési területet, tájékozási pontokat, szélirányt.

- Emelkedés közben folyamatosan kontrolálják a tanuló viselkedését, reakcióit.
- Hangsúlyos, hogy az oktatók új információval már emelkedés közben ne lássák el a tanulót. A tervezet kiugrási magasság alatt kb. 1000 méteres magasságon egy alkalommal vegyék át a végrehajtandó feladatot.
- Ügyeljenek arra, hogy ha repülőgépen gyakorlott ugrók is tartózkodnak, idétlen megjegyzéseikkel ne zavarják a tanulót.

Kimászás, kiugrás minimális magassága 3000 méter.

Kiugrási engedély

- Bent
- Kint
- Horizont - föl, le - homorít
- *A tanuló gépelhagyását követően, ha nem megfelelő a homorítása az oktatók a kapaszkodók, vagy combheveder és váll fogásával ráznak, egyben fejüket a tanuló oldalának szorítva a stabilitás megőrzésére törekednek. A stabilitás beálltával a tanuló felszerelése felett átnézve szemkontaktussal ellenőrzik egymást. Ha egyik oktató hiányzik, de a tanuló jól reagál és teljesíti a szint követelményeit, úgy a programot végre lehet hajtani.*
- Amennyiben a stabilitást a két oktató nem tudja helyre állítani, úgy az instabilabb oktató a fogás megszüntetésével próbáljon lehetőséget adni a jobb pozícióban lévő oktátónak azt helyre állítani, majd kössön vissza és a magasságnak megfelelően ténykedjenek.
- Felkészítés során fel kell hívni a tanuló figyelmét arra, hogy mind két oktató hiánya, vagy a magasságtudat - magasságmérő - elvesztése esetén azonnal szabályos nyitást kell végrehajtania.
- Ha a zuhanás során a leszakadt oktatók azt tapasztalják, hogy a tanuló nem ténykedik megfelelően - nem nyit -, úgy törekedniük kell arra, hogy a megfelelő intervallumon belül vissza tudjanak fogni a tanulóra. Közben azonban fokozottan figyeljenek arra, hogy ne kerüljenek a tanuló fölé, illetve a másik oktató milyen pozícióban található és mit ténykedik.

Kiugrási magasságtól számított kb. 200 méteren a tanuló karja alatt, egymás után kinéz az oktatókra:

- Ok jelzés balra.
- Ok jelzés jobbra.

Melyeket a megfelelő oldali oktató viszonzott ok jelzéssel és mosolygással kontrolálnak.

Ezt követően magasság ellenőrzés (**MAGASSÁMÉRŐ**).

A kioldó meghúzásának gyakorlása egyszer.

- homorít
- kezét ráhelyez a kioldóra
- kéz vissza szimmetrikus helyzetbe
- Amennyiben a tanuló nem kezdi el a gyakorló kioldó meghúzásokat úgy bármelyik oktató megütögeti a tanuló jobb oldali hevederét mell magasságban, vagy a főejtőernyő kioldó oldali oktató a tanuló kezének irányba történő húzásával, az elmaradt mozdulatra emlékeztetheti.
- Mind két oktató folyamatosan leköveti a tanuló mozgását, vállfogásos kezükkel kísérik, a karok mozdulatát, esetleg a helyes mozgássor kivitelezését kézzel segítik.

Pihenőidő - **MAGASSÁGMÉRŐ FOLYAMATOS ÖNÁLLÓ ELLENŐRZÉSE MELLETT SZABADESÉS ÉRZÉSÉNEK MEGTAPASZTALÁSA**

- Fontos szempont a szint végrehajtásánál, hogy az oktatók szabadesés közben a legkevesebb jelzést adják a tanulóknak. A harmadik szint fő hangsúlya a megfelelő testtartás. Amennyiben nem megfelelő, úgy a következő szintre - ahol már egyedül fogás nélkül kell stabilan zuhannia tanulóknak -, nem léphet tovább. Fontos még, hogy a tanuló feje mindig fent legyen, a horizontot nézze. NEM oktatunk a tanuló számára semmilyen mozdulatot forgás megindításra, vagy esetleges forgás megszüntetésére, kizárólag csak a homorítást!!!

HOMORÍRTS JELZÉS!

Kéz ökölben, hüvelyk új lefelé mutat.

LÁBAKAT BEHAJLITANI JELZÉS!

Mutató- és középső-uj behajlítva.

LÁBAKAT KINYÚJTANI JELZÉS!

Mutató- és középső-uj kinyújtva.

LAZITÁS JELZÉS!

Csuklóból a kézfej lazán mozgatva.

- Amennyiben a tanuló testtartása stabil és szimmetrikus, nem csúszik előre-hátra, nem forog, úgy az oktatók közül először a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató mind a két kezével, fogástávolságon belül el kell engednie a tanulót, majd ezt követően a főejtőernyő kioldó oldali oktató a tanulót szintén fogástávolságon belül el kell engednie. Hagyjuk a tanulót minél több időt szabadon repülni, hogy minél jobban ráérezzen az önálló testrepülésre.
- Amennyiben az egyik oktató úgy dönt, hogy kimegy a tanuló elé, úgy a legszükségesebb jelzéseket adja csak a tanuló számára, amásik oktatónak ez idő alatt fogástávolságon kell maradnia.

2000 méteren a tanuló jobbra-balra történő bólintással jelzi, hogy további „munkát” nem végez és 1700 méteres magasság eléréséig folyamatosan a magasságmérőt figyeli.

- Már 2000 méteres magasságot elérve mind két oktatónak fokozottan figyelnie kell arra, hogy a tanuló megkezdi-e a nyitási előkészületeket. Ha nem megfelelően tevékenykedik, úgy az oktatók kézjelzéssel hívják fel a figyelmét a magasságra, illetve a nyitási előkészületére.

Bármelyik oktató használhatja ezt a jelet, hüvelyk és mutató ujaival kört formázva a tanuló magasságmérő figyelésére hívja fel a figyelmét.

NÉZZ A MAGASSÁGMÉRŐDRE ÉS OLVASD LE!

1700 méteren a tanuló kinyújtott kezeinek keresztben történő mozgatásával („MESZELÉS”) jelzi nyitási szándékát, majd nyitja a főejtőernyőt.

- Amennyiben a tanuló kontrolált tevékenységet folytat szabadesés közben, úgy a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktatónak nem kell visszakötnie a tanulóra, hanem fogás távolságban kell repülnie. A főejtőernyő kioldó oldal felőli oktatónak a nyitás idejére egy kézzel vissza kell kötnie a tanulóra, úgy, hogy szabad repülését és a stabil nyitási testhelyzetet ne zavarja.
- Homorít.
- Kioldót megfog . . .
- Kioldót kihúzó, vagy kidobós –nyitóernyőt eldob.
- Kezek vissza szimmetrikus helyzetbe.
- A tanuló kb. 1500 magasságban végrehajtotta a nyitást, úgy a főejtőernyő kioldó oldali oktató és a tartalék-ejtőernyő oldali oktató elcsúsztat.
- Amennyiben nem kezdi meg a tanuló a nyitás megindítását, úgy bármelyik oktató használhatja az azonnali nyitás jelét, kinyitott mutató-ujjal mutatja a tanulóknak.

AZONNAL NYITNI!

- Amennyiben az 1300 méteres magasságot elérve nem történik meg a nyílási folyamat megindítása, úgy a főejtőernyő kioldó oldali oktató feladata annak megindítása. 1000 méteres magasság eléréséig 6 másodperc áll a rendelkezésére.
- Amennyiben 1000 méterig nem történik meg a nyitás megindítása a főejtőernyő kioldó oldali oktató részéről, úgy a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktatónak is vissza kell kötnie és másodlagos kioldó segítségével a főejtőernyő nyitás megindítását szükség szerint neki is meg kell kezdenie.
- Amennyiben a főejtőernyő kioldó oldali oktató a kioldó rendszerek közelében fogással rendelkezik és 700 méteres magasságig nem történt a két oktató részéről főejtőernyő nyitás,

- úgy a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktatónak el kell hagynia az alakzatot és a további tartalék-ejtőernyő nyitás megindítása kizárólag a főejtőernyő kioldó oldali oktató feladata.
- A főejtőernyő kioldó oldali oktató feladata a nyitóernyő ragadás megszüntetése 1000 méteres magasság eléréséig, ezt követően a tanulóknak a tanultak szerint kell eljárnia.

Számol: **1000, 2000 - bal váll fölött hátranézve ellenőriz**

3000, 4000, 5000 - kupola ellenőrzés

- A főejtőernyő kioldó oldali oktató magasabban történő nyitása lehetővé teszi, hogy a tanuló ereszkedés közben lekövesse mozgását, maradjon fent és irányítsa úgy az ernyőjét, hogy a tanuló követhesse, ha szükséges, a tartalék-ejtőernyő kioldó oldali oktató "lepörget" és ha a főejtőernyő kioldó oldali oktató akadályoztatva van irányítási feladatában, úgy a földről irányítja a tanulót.

Célterület megközelítése.

Lebegtetett földetérés.

Végrehajtás értékelése.

A végrehajtás előkészítése

A repülőgépben a beszállás, elhelyezkedés, emelkedés közbeni teendőknek, a kiugrásra való felkészülésnek (beállítás, kimászás), és a gépelhagyás mozzanatainak átisméltése.

A zuhanási feladat begyakorlása.

A vészhelyzetek megoldásának gyakorlása felfüggesztett hevederben. Leoldás, tartalékernyő nyitás gyakorlása.

Ereszkedés közbeni teendők, repülési manőverek, a kitérés és a jelzésekre végzendő manőverek gyakorlása felfüggesztett hevederben.

A földetérési terhelés levezetésének átisméltése leugró állványról.

A rádiókezelés vagy irányítónyi használatának átisméltése.

Az ugrás folyamatában való begyakorlása.

Felszerelés előkészítés

Oktatjuk a főernyő hajtogatás sorrendjét és bevonjuk a tanulókat a hajtogatásába (egyelőre csak segítőként) közben magyarázzuk, mit, hogyan és miért csinálunk.

Ékszerek, óra levétele, zsebek kiürítése (a szükséges egészségügyi kitérők rendezése).

A védőfelszerelés - ugróruha, ugrócipő - felvétele, sisak, kesztyű (ha szükséges) előkészítése.

Az ejtőernyők felvétele segítséggel.

Felszerelés ellenőrzés (a Vezető oktató ellenőrzi a tanulót, és a segítő oktatóval egymást), a biztosítókészülékek bekapcsolása, magasságmérők nullázása, rádiópróba.

Tevékenység a légijárműben

Gépbeszállás és elhelyezkedés, biztonsági övek becsatolása.

Az ugrás feladatainak átisméltése szóban és mentálisan.

Az oktató leellenőrzí a felszereléseket.

Emelkedés közben a tanuló megkeresi az ugróterületet, a célt, szélzsákot.

Gépelhagyás, légmunka

A tanuló az oktató jelzésére megkezdi a - repülőgép típusának megfelelő - kimászást, beállást.

Végrehajtja a zuhanás közbeni feladatait.

Nyítás.

Kupolairányítás, földetérés

Megegyezik az előző szinttel, azzal a kiegészítéssel, hogy a földi irányítás már csak indokolt esetben ad utasítást.

Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint céljai megvalósultak. Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi hibajavító felkészítés után ismételni kell. Az értékeléskor hangsúlyozottan kell figyelembe venni a tanuló szabadesés közbeni esetleges határozatlanságát, tekintettel arra, hogy a következő szintől már csak egy oktató kíséri. Ha némi bizonytalanság merül fel, inkább ismételtetni kell a szintet.

C.4.4. IV. szint

Célok:

1. Megfelelő gépelhagyás és kiugrási testhelyzet felvétele.
2. Önálló stabil szabadeső testtartás, 360° forduló gyakorlása, rögzítése, a VEZETŐ oktató közreműködésével.
3. Kioldó meghúzás 1500 méteren.
4. A kupola ellenőrzése és irányítása.
5. Az előre megbeszélrt repülési manőverek és a kapott utasítások végrehajtása.
6. Lebegtetett földetérés széllal szemben, páros zárt lábbal a kijelölt földetérési területen. (100 x 100 m a szélcsatorna szerint)

Cselekvési sorrend:

Emelkedés közben a légijárműből mutassa be az oktató a repülőteret és annak környékét, a földetérési területet, tájékozási pontokat, szélirányt.

- Emelkedés közben folyamatosan kontrolálja a tanuló viselkedését, reakcióit.
- Hangsúlyos, hogy az oktató új információval már emelkedés közben ne lássák el a tanulót. A tervezet kiugrási magasság alatt kb. 1000 méteres magasságon egy alkalommal vegye át a végrehajtandó feladatot.
- Ügyeljen arra, hogy ha repülőgépen gyakorlott ugrók is tartózkodnak, idétlen megjegyzéseikkel ne zavarják a tanulót.

Kimászás, kiugrás minimális magassága 3000 méter.

Kiugrási engedély

- Bent.
- Horizont - föl, le – homorít.
- A tanuló gépelhagyását követően, ha nem megfelelő a homorítása az oktató a kapaszkodó, vagy combheveder és váll fogásával ráz, egyben fejét a tanuló oldalának szorítva a stabilitás megőrzésére törekszik.
- Ha a zuhanás során a leszakad az oktató és azt tapasztalja, hogy a tanuló nem ténykedik megfelelően - nem nyit -, úgy törekednie kell arra, hogy a megfelelő intervallumon belül vissza tudjon fogni a tanulóra. Közben azonban fokozottan figyeljenek arra, hogy ne kerüljön a tanuló fölé.
- Amennyiben a tanuló nem tudja stabilizálni magát, homorítással meg kell próbálnia annak elérését, ha nem tudja elérni, akkor legkésőbb 1700 méteres magasságon meg kell indítania a nyílási folyamatot.

Kiugrási magasságtól számított kb. 200 méteren a tanuló karja alatt kinéz az oktatóra:

- ok jelzés

Melyet az oktató viszonz az ok jelzéssel és mosolygással kontrolál.

Ezt követően magasság ellenőrzés (**MAGASSÁMÉRŐ**).

A tanulót megfelelő stabilitása estén az oktató elengedi és vele szembe fordul. Majd határozott kézjelzéssel utasítást ad a tanulónak egy 360°-os forduló végrehajtására. Az irányt előre nem határozza meg, arról a tanuló csak a szabadesésben az oktató jelzése alapján értesül.

- A tanuló forgás megkezdéssel kapcsolatos türelmetlensége azzal, hogy az oktató az irányt csak szabadesésben határozza meg, jól kezelhető. Az oktató mindvégig maradjon helyben, így a tanuló törekedni fog arra, hogy ismét vele szembe kerüljön. A felkészítéskor úgy kell a forgás végrehajtását gyakoroltatni, hogy a tanuló kezei mindig a feje felett legyenek és ne nézzen ki a forgás irányába. A gyakorlás során a tanuló mindig teljes felszerelésben végezze a felkészülést, ejtőernyővel és sisakban.

A forgás befejezését követően, miután megállt és ellenőrizte a magasságot, az oktató jelzésére az ellenkező irányba is végrehajt egy 360°-os fordulót. A gyakorlatot 2000 méteres magasságig, folyamatos magasság ellenőrzéssel hajtja végre a tanuló.

2000 méteren a tanuló jobbra-balra történő bólintással jelzi, hogy további „munkát” nem végez és 1700 méteres magasság eléréséig folyamatosan a magasságmérőt figyeli.

- Már 2000 méteres magasságot elérve az oktátónak fokozottan figyelnie kell arra, hogy a tanuló megkezdje-e a nyitási előkészületeket. Ha nem megfelelően tevékenykedik, úgy az oktató kézjelzéssel hívják fel a figyelmét a magasságra, illetve a nyitás előkészületére.

1700 méteren a tanuló kinyújtott kezeinek keresztben történő mozgásával („MESZELÉS”) jelzi nyitási szándékát, majd nyitja a főejtőernyőt.

- Az oktátónak a nyitás idejére egy kézzel vissza kell kötnie a tanulóra, úgy, hogy szabad repülését és a stabil nyitási testhelyzetet ne zavarja.
- Homorít.
- Kioldót megfog . . .
- Kioldót kihúz, vagy kidobós –nyitóernyőt eldob.
- Kezek vissza szimmetrikus helyzetbe.
- A tanuló kb. 1500 magasságban végrehajtotta a nyitást, úgy az oktató elcsúsztat.
- Amennyiben nem kezdi meg a tanuló a nyitás megindítását, úgy az oktató használhatja az azonnali nyitás jelét, kinyitott mutató-ujjal mutatja a tanulóknak.

AZONNAL NYITNI!

- Amennyiben az 1300 méteres magasságot elérve nem történik meg a nyitási folyamat megindítása, úgy az oktató feladata annak megindítása. 1000 méteres magasság eléréséig 6 másodperc áll a rendelkezésére.

- Amennyiben az oktató a kioldó rendszerek közelében fogással rendelkezik és 700 méteres magasságig nem történt az oktató részéről főejtőernyő nyitás, úgy a tartalék-ejtőernyőt kell a tanuló részére nyitnia.
- Az oktató feladata a nyitóernyő ragadás megszüntetése 1000 méteres magasság eléréséig, ezt követően a tanulónak a tanultak szerint kell eljárnia.
- A legjobban képzett és legtapasztaltabb oktatóval is előfordulhat, hogy a tanuló kiszámíthatatlan, esetlegesen nagysebességű forgása miatt nem tud visszakötni a tanuló hevederzetére, illetve testén nem tud fogást venni. Az oktató 700 méteres magasság elérésig próbálkozhat a tanuló elfogásával. Amennyiben nem tudja elfogni, úgy a saját testi épsége megóvása érdekében működtetnie kell ejtőernyő rendszerét.
- A tanuló alapos elméleti és gyakorlati felkészítésére tekintettel a 4. szinten önállóan is tudnia kell fő- vagy tartalék-ejtőernyőt nyitnia. Továbbá az aktivált elektromos biztosítókészülék is csökkenti a kockázati tényezőket.
- Amennyiben az oktató nem tudta elfogni a tanulót és az tartalék-ejtőernyőt nyitott, illetve biztosítókészülék aktiválás történt, arról soron kívül értesíteni kell a Gyorsított Szabadeső Főoktatót. A tanuló további képzése csak a Főoktatóval történt egyeztetést követően folytatható.

Számol: **1000, 2000 - bal váll fölött hátranézve ellenőriz**

3000, 4000, 5000 - kupola ellenőrzés

Célterület megközelítése.

Lebegtetett földetérés.

Végrehajtás értékelése.

A végrehajtás előkészítése

A repülőgépben a beszállás, elhelyezkedés, emelkedés közbeni teendők, a kiugrásra való felkészülés (beállítás, kimászás), és a gépelhagyás mozzanatainak átisméltése.

A zuhanási feladat begyakorlása. A vészhelyzetek megoldásának gyakorlása felfüggesztett hevederben. Leoldás, tartalék-ejtőernyő nyitás gyakorlása. Ereszkedés közbeni teendők, repülési manőverek, a kitérés és - szükség esetén - a jelzésekre végzendő manőverek gyakorlása felfüggesztett hevederben. A földetérési terhelés levezetésének átisméltése leugró állványról. Az ugrás folyamatában való begyakorlása.

Felszerelés előkészítés

A tanuló gyakorolja a főernyő hajtogatását. Ékszerek, óra levétele, zsebek kiürítése (a szükséges egészségügyi kitérők rendezése).

A védőfelszerelés - ugróruha, ugrócipő - felvétele, sisak, kesztyű (ha szükséges) előkészítése.

Az ejtőernyők felvétele segítséggel. Felszerelés ellenőrzés (oktató ellenőrzi a tanulót, tanuló bevonása az oktató felszerelésének ellenőrzésébe,) a biztosítókészülékek bekapcsolása, magasságmérők nullázása.

Tevékenység a légijárműben

Gépbeszállás és elhelyezkedés, biztonsági övek becsatolása. Az ugrás feladatainak átismétlése szóban és mentálisan.

A tanuló bevonása a felszerelések ellenőrzésébe. Az oktató leellenőrzi a felszereléseket.

Emelkedés közben a tanuló megkeresi az ugróterületet, a célt, szélzsákot.

Gépelhagyás, légmunka

A tanuló az oktató jelzésére megkezdi a - repülőgép típusának megfelelő - kimászást, beállást.

Végrehajtja a zuhanás közbeni feladatait.

Nyitás

Kupolairányítás, földetérés

Megegyezik az előző szinttel, azzal a kiegészítéssel, hogy a földi irányítás már csak indokolt esetben ad utasítást.

Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint céljai megvalósultak. Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi hibajavító felkészítés után ismételni kell.

C.4.5.V. szint

Célok:

1. Hajtogatás és felszerelés előkészítés gyakorlása.
2. A repülési irány és az ugratás megfigyelése.
3. Egyedüli vagy fogott kiugrás.
4. 360° -os fordulók.
5. Kioldómeghúzás 1500 méteren.
6. Lebegtetett földet érés széllal szemben, páros zárt lábbal, talpon maradva a kijelölt 100 x 100 méteres területen.

Cselekvési sorrend:

Emelkedés közben a légijárműből a tanuló keresse meg a repülőteret, földetérési helyet, határozza meg a szélirányt és a kiugrási pontot.

- Az oktató folyamatosan kontrolálja a tanuló viselkedését reakcióit.
- Hangsúlyos, hogy emelkedés közben egy alkalommal vegye át a végrehajtandó feladatot.
- Ügyeljen arra, ha a repülőgépen gyakorlott ugrók is tartózkodnak, idétlen megjegyzéseikkel ne zavarják a tanulót.

Kimászás, kiugrás minimális magassága 3000 méter.

- A kimászás, beállás ugyanúgy történik, mint az előző szinteken, fogással, vagy fogás nélkül. Lehetőséget adva a tanulónak, hogy a kiugrási pontot ellenőrzés mellett meghatározhassa.

Kiugrási engedély:

- Bent.
- Horizont - föl, le – homorít.

A tanuló fogással, vagy fogás nélkül ugrik ki a gépből, az oktató követi és beköt a tanulóval szembe.

A tanuló az előző szinteken tanultak szerint végrehajtja a gépelhagyást, és stabil testhelyzetet vesz fel, beállítja kezeit, lábait.

- Ha szükséges az oktató jelzéseket alkalmaz.

Az oktató elengedi a tanulót és engedélyt ad a forgásra és meghatározza annak irányát. A tanuló hajtson végre egy 360-fokos fordulót jobbra vagy balra. Majd utasításra 360-fokos fordulót a másik irányba. Minden forduló után magasság ellenőrzést hajt végre.

- Valószínű a tanuló nem szabályos helyben fordulót fog végrehajtani, hanem spirálszerűen elcsúszik. Az oktátónak tartania kell a távolságot, úgy, hogy mikor a tanuló forgását befejezi, szembe legyen vele.

- Ha a tanuló bármelyik feladatról, magasság ellenőrzéséről megfelelkezne az oktató használja a megfelelő kézjelzést.

2000 méter alatt a tanuló nem kezdhet újabb feladatba.

Magasság ellenőrzés.

1700 méteren a tanuló jelzi nyitási szándékát és megindítja a nyílási folyamatot.

Az oktató fogás nélkül felveszi az oktató pozícióját

1700 méteren nyitás előkészület:

- FÖLNÉZÉS, ELINTÉS
- HOMORÍT
- KIOLDÓT MEGFOG . . .

1500 méter nyitás - **KIOLDÓT KIHÚZ, VAGY A KIDODOS-NYITÓERNYŐT ELDÖB, KEZEK SZIMMETRIKUS HELYZETBE**

- Bármiről a tanuló megfelelkezne, az oktató a megfelelő kézjelzések beadásával hívja fel a figyelmét.

Számol: **1000, 2000 - BAL VÁLL FÖLÖTT HÁTRANÉZVE ELLENŐRIZ**

3000, 4000, 5000 - KUPOLA ELLENŐRZÉS

- A negyedik szint eredményes befejezését követően az oktató továbbiakban nem felel a tanuló ejtőernyő rendszerének nyílási folyamatának megindításáért, illetve az ezzel összefüggő vészhelyzetek elhárításáért.

Célterület megközelítése.

Lebegtetett földetérés.

Végrehajtás értékelése.

A végrehajtás előkészítése

Mind az, ami az előző szinteken.

360-fokos fordulók indításához és megállításához szükséges mozdulatok begyakorlása.

Az ugrás folyamatában való begyakorlása.

Felszerelés előkészítés

A tanuló gyakorolja a főernyő hajtogatást.

Ékszeres, óra levétele, zsebek kiürítése (a szükséges egészségügyi kitérők rendezése).

A védőfelszerelés - ugróruha, ugrócipő - felvétele, sisak, kesztyű (ha szükséges) előkészítése.

Az ejtőernyők felvétele segítséggel.

Felszerelés ellenőrzés (oktató ellenőrzi a tanulót, tanuló bevonása az oktató felszerelésének ellenőrzésébe,) a biztosítókészülékek bekapcsolása, magasságmérők nullázása, rádiópróba.

Tevékenység a légijárműben

A szokott módon, kiegészítve a kiugrási pont meghatározásának gyakorlásával.

Gépelhagyás, légmunka

Egyedüli, fogás vagy fogás nélküli gépelhagyás.

Fordulók.

Nyitás.

Kupolairányítás, földet érés

Megegyezik az előző szinttel, de lehetőleg földi irányítás nélkül.

Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint céljai megvalósultak. Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi hibajavító felkészítés után ismételni kell.

A feladat végrehajtásnak értékelhetjük a 360°-os forduló nem szabályos végrehajtását is.

C.4.6.VI. szint

Célok:

1. Az 5. Szinten tanultak gyakorlása, rögzítése.
2. Önálló gépelhagyás.
3. Földet érés a kijelölt 100 x 100 méteres területre.

Cselekvési sorrend:

Emelkedés közben a légijárműből a tanuló keresse meg a repülőteret, földetérési helyet, határozza meg a szélirányt és a kiugrási pontot.

- Az oktató folyamatosan kontrolálja a tanuló viselkedését reakcióit.
- Hangsúlyos, hogy egy alkalommal vegye át a végrehajtandó feladatot.
- Ügyeljen arra, hogy ha a repülőgépen gyakorlott ugrók is tartózkodnak, idétlen megjegyzéseikkel ne zavarják a tanulót.

Kimászás, kiugrás minimális magassága 3000 méter.

Amennyiben az ugrás gyakorlási célból, előre eltervezetten 2500 méteres magasságból kerül végrehajtásra, úgy 360°-os fordulók gyakorolhatóak.

- A kimászás, beállítás ugyan úgy történik, mint az előző szinteken csak fogás nélkül. Lehetőséget adva a tanulónak, hogy a kiugrási pontot ellenőrzés mellett meghatározhassa.

Kiugrási engedély:

- Bent.
- Horizont - föl, le – homorít.

A tanuló egyedül, fogás nélkül ugrik ki a gépből, az oktató követi és beköt a tanulóval szembe.

A tanuló az előző szinteken tanultak szerint végrehajtja a gépelhagyást, és stabil testhelyzetet vesz fel, beállítja kezeit, lábait.

- Ha szükséges az oktató jelzéseket alkalmaz.

Az oktató elengedi a tanulót és engedélyt ad a forgásra.

A tanuló végrehajtja az oktató utasításának megfelelően 360°-os forduló jobbra vagy balra. Majd utasításra a 360°-os fordulót a másik irányba.

2000 méter alatt a tanuló nem kezdhet újabb feladatba.

Magasság ellenőrzés.

1700 méteren a tanuló jelzi nyitási szándékát és megindítja a nyílási folyamatot.

Az oktató fogás nélkül felveszi az oktató pozícióját.

1700 méteren nyitás előkészület:

- FÖLNÉZÉS, ELINTÉS
- HOMORÍT
- KIOLDÓT MEGFOG . . .

1500 méter nyitás - **KIOLDÓT KIHÚZ, VAGY A KIDODOS-NYITÓERNYŐT ELDOB, KEZEK SZIMMETRIKUS HELYZETBE**

- Bármiről a tanuló megfeledkezne, az oktató a megfelelő kézjelzések beadásával hívja fel a figyelmét.

Számol: **1000, 2000 - BAL VÁLL FÖLÖTT HÁTRANÉZVE ELLENŐRIZ**

3000, 4000, 5000 - KUPOLA ELLENŐRZÉS

- A negyedik szint eredményes befejezését követően az oktató továbbiakban nem felel a tanuló ejtőernyő rendszerének nyílási folyamatának megindításáért, illetve az ezzel összefüggő vészhelyzetek elhárításáért.

Célterület megközelítése.

Lebegtetett földetérés.

Végrehajtás értékelése.

A végrehajtás előkészítése

Mind az, ami az előző szinteken.

360°-os fordulók indításához és megállításához szükséges mozdulatok begyakorlása.

A bekötéshez szükséges mozdulatok begyakorlása.

Az ugrás folyamatában való begyakorlása.

Felszerelés előkészítés

A tanuló gyakorolja a főernyő hajtogatást.

Ékszerek, óra levétele, zsebek kiürítése (a szükséges egészségügyi kitérők rendezése).

A védőfelszerelés - ugróruha, ugrócipő - felvétele, sisak, kesztyű (ha szükséges) előkészítése.

Az ejtőernyők felvétele segítséggel.

Felszerelés ellenőrzés (oktató ellenőrzi a tanulót, tanuló bevonása az oktató felszerelésének ellenőrzésébe,) a biztosítókészülékek bekapcsolása, magasságmérők nullázása, rádiópróba.

Tevékenység a légijárműben

A szokott módon, kiegészítve a kiugrási pont meghatározásának gyakorlásával.

Gépelhagyás, légmunka

Egyedüli, fogás nélküli gépelhagyás.

Fordulók.

Nyitás.

Kupolairányítás, földet érés

Megegyezik az előző szinttel, de lehetőleg földi irányítás nélkül.

Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint céljai megvalósultak. Ha nem teljesült a célok valamelyike, a szintet földi hibajavító felkészítés után ismételni kell.

A feladat végrehajtásnak értékelhetjük a 360°-os forduló nem szabályos végrehajtását is.

C.4.7.VII. szint

Célok:

1. Hajtogatás, gyakorlás és felszerelés előkészítés, oktatói felügyelet mellett.
2. Fejes kiugrás.
3. Szaltók.
4. Nyitási előkészületek: Felnézés, elintés.
5. Nyitás 1500 méteren.
6. lebegtetett földetérés, széllal szemben a kijelölt 100 x 100 m-es területen.

Cselekvési sorrend:

Emelkedés közben a légijárműből a tanuló keresse meg a repülőteret, földetérési helyet, határozza meg a szélirányt és a kiugrási pontot.

- Az oktató folyamatosan kontrolálja a tanuló viselkedését reakcióit.
- Hangsúlyos, hogy egy alkalommal vegye át a végrehajtandó feladatot.
- Ügyeljen arra, hogy ha a repülőgépen gyakorlott ugrók is tartózkodnak, idétlen megjegyzéseikkel ne zavarják a tanulót.

Kimászás, kiugrás minimális magassága 3000 méter.

A kimászás, beállítás a tanuló fejes gépelhagyáshoz helyezkedik el a gépajtóban. Az oktató közvetlen mögötte.

Kiugrási engedély:

Az oktató **"GYERÜNK"** jelzésére a tanuló fejes gépelhagyást hajt végre a menetiránynak háttal.

A kiugrás után a tanuló visszafordul irányba.

Mire a tanuló visszafordult irányba, az oktátónak a tanulóval szemben, szinten kell lenni.

A tanuló magasság ellenőrzést végez.

Az oktató amennyiben szükségesnek tartja, bemutat egy szaltót a tanuló számára.

- Az oktató ügyel arra –amennyiben szükségesnek tartja a gyakorlat bemutatását –, hogy a végrehajtás közben magasságot veszít. Ezért mielőtt megkezdene a szaltót, egy kicsit szívdjon meg.

A tanuló végrehajt egy szaltót és utána magasságot ellenőriz.

- Az oktató, a tanuló szaltója kezdetekor már merül, hogy mire a tanuló befejezi a szaltót, szinten legyen vele.

Az oktató jelzésére a tanuló egy újabb szaltót hajt végre az előzőekben leírtak szerint.

2000 méter alatt a tanuló nem kezdhet újabb feladatba.

Magasság ellenőrzés.

1700 méteren a tanuló jelzi nyitási szándékát és megindítja a nyílási folyamatot.

Az oktató fogás nélkül felveszi az oktató pozícióját.

1700 méteren nyitás előkészület:

- FÖLNÉZÉS, ELINTÉS
- HOMORÍT
- KIOLDÓT MEGFOG . . .

1500 méter nyitás - **KIOLDÓT KIHÚZ, VAGY A KIDODOS-NYITÓERNYŐT ELDÖB, KEZEK SZIMMETRIKUS HELYZETBE**

- Bármiről a tanuló megfeledkezne, az oktató a megfelelő kézjelzések beadásával hívja fel a figyelmét.

Számol: **1000, 2000 - BAL VÁLL FÖLÖTT HÁTRANÉZVE ELLENŐRIZ**

3000, 4000, 5000 - KUPOLA ELLENŐRZÉS

- A negyedik szint eredményes befejezését követően az oktató továbbiakban nem felel a tanuló ejtőernyő rendszerének nyílási folyamatának megindításáért, illetve az ezzel összefüggő vészhelyzetek elhárításáért.

Célterület megközelítése.

Lebegtetett földetérés.

Végrehajtás értékelése.

A végrehajtás előkészítése

A fejes kiugráshoz szükséges mozdulatsor gyakorlása.

A szaltóhoz szükséges mozdulatsor gyakorlása.

Az ugrás folyamatában való begyakorlása.

Felszerelés előkészítés

A tanuló önállóan, de ellenőrzés mellett hatja végre.

Tevékenység a légijárműben

A korábban begyakoroltak szerint, a tanuló önállóan, az oktató felügyelete mellett.

Gépelhagyás, légmunka

Fejes gépelhagyás.

A zuhanás közbeni feladatok végrehajtása.

Nyitás.

Kupolairányítás, földetérés.

Megegyezik az előző szinttel.

Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint célkitűzései megvalósultak. Ha nem teljesült a célkitűzések valamelyike, a szintet földi hibajavító felkészítés után ismételni kell.

C.4.8.VIII. szint

Célok:

1. Hajtogatás, gyakorlás és felszerelés előkészítés, oktatói felügyelet mellett.
2. Fejes kiugrás.
3. Szaltók és forgások, csúsztatás.
4. Nyitási előkészületek: Felnézés, elintés.
5. Nyitás 1500 méteren.
6. lebegtetett földetérés, széllal szemben a kijelölt 100 x 100 m-es területen.

Cselekvési sorrend:

Emelkedés közben a légijárműből a tanuló keresse meg a repülőteret, földetérési helyet, határozza meg a szélirányt és a kiugrási pontot.

- Az oktató folyamatosan kontrolálja a tanuló viselkedését reakcióit.
- Hangsúlyos, hogy egy alkalommal vegye át a végrehajtandó feladatot.
- Ügyeljen arra, hogy ha a repülőgépen gyakorlott ugrók is tartózkodnak, idétlen megjegyzéseikkel ne zavarják a tanulót.

Kimászás, kiugrás minimális magassága 3000 méter.

A kimászás, beállítás a tanuló fejes gépelhagyáshoz helyezkedik el a gépajtóban. Az oktató közvetlen mögötte.

Kiugrási engedély:

Az oktató **"GYERÜNK"** jelzésére a tanuló fejes gépelhagyást hajt végre a menetiránynak háttal.

A kiugrás után a tanuló visszafordul irányba.

Mire a tanuló visszafordult irányba, az oktátónak a tanulóval szemben, szinten kell lenni.

A tanuló magasság ellenőrzést végez.

A tanuló végrehajt egy szaltót és utána magasságot ellenőriz.

- Az oktató, a tanuló szaltója kezdetekor már merül, hogy mire a tanuló befejezi a szaltót, szinten legyen vele.

A tanuló végrehajt egy 360°-os fordulót tetszőleges irányban és utána magasságot ellenőriz.

A tanuló végrehajt egy szaltót és utána magasságot ellenőriz.

- Az oktató, a tanuló szaltója kezdetekor már merül, hogy mire a tanuló befejezi a szaltót, szinten legyen vele.

A tanuló végrehajt egy 360°-os fordulót tetszőleges irányban és utána magasságot ellenőriz.

Amennyiben 2300 méteres magasság felett befejeződnek a gyakorlatok, úgy az oktató jelzésére a tanuló 5 másodperces csúsztatást hajt végre. A csúsztatást követően rendezni testhelyzetét és magasságot ellenőriz.

2000 méter alatt a tanuló nem kezdhet újabb feladatba.

Magasság ellenőrzés.

1700 méteren a tanuló jelzi nyitási szándékát és megindítja a nyílási folyamatot.

Az oktató fogás nélkül felveszi az oktató pozícióját.

1700 méteren nyitás előkészület:

- FÖLNÉZÉS, ELINTÉS
- HOMORÍT
- KIOLDÓT MEGFOG . . .

1500 méter nyitás - **KIOLDÓT KIHÚZ, VAGY A KIDODOS-NYITÓERNYŐT ELDÖB, KEZEK SZIMMETRIKUS HELYZETBE**

- Bármiről a tanuló megfelelkezne, az oktató a megfelelő kézjelzések beadásával hívja fel a figyelmét.

Számol: **1000, 2000 - BAL VÁLL FÖLÖTT HÁTRANÉZVE ELLENŐRIZ**

3000, 4000, 5000 - KUPOLA ELLENŐRZÉS

- A negyedik szint eredményes befejezését követően az oktató továbbiakban nem felel a tanuló ejtőernyő rendszerének nyílási folyamatának megindításáért, illetve az ezzel összefüggő vészhelyzetek elhárításáért.

Célterület megközelítése.

Lebegtetett földetérés.

Végrehajtás értékelése.

A végrehajtás előkészítés

360°-os fordulók, szaltók kombinált gyakorlása.

Csúsztatás mozdulatainak begyakorlása.

Az ugrás folyamatában való begyakorlása.

Felszerelés előkészítés

A korábban begyakoroltak szerint, a tanuló önállóan, az oktató felügyelete mellett.

Tevékenység a légijárműben

A korábban begyakoroltak szerint, a tanuló önállóan, az oktató felügyelete mellett.

Gépelhagyás, légmunka

Egyedüli fogás nélküli gépelhagyás.

Szaltó, forgás gyakorlat.

Csúsztatás.

Nyitás.

Kupolairányítás, földet érés

Az előzőekben tanultakat önállóan földi irányítás nélkül.

Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint célkitűzései megvalósultak. Ha nem teljesült a célkitűzések valamelyike, a szintet földi hibajavító felkészítés után ismételni kell. A tanuló szabadeső képzése gyakorlatilag befejeződött, az értékelésnél úgy kell mérlegelni, hogy a tanuló önálló, közvetlen felügyelet nélküli ugrásra alkalmas-e.

C.4.9.IX. szint

Célok:

1. Megismertetni a tanulóval a kiugrás utáni azonnali nyitás érzését kis magasságból (1100-1200 méter).
2. Kioldó kihúzás 1000 méteren.
3. önálló irányítás nélküli földet érés 25 x 50 m területre.

Cselekvési sorrend:

Emelkedés közben a légijárműből a tanuló keresse meg a repülőteret, földetérési helyet, határozza meg a szélirányt és a kiugrási pontot.

- Az oktató folyamatosan kontrolálja a tanuló viselkedését reakcióit.
- Hangsúlyos, hogy egy alkalommal vegyék át a végrehajtandó feladatot.
- Ügyeljen arra, hogy ha a repülőgépen gyakorlott ugrók is tartózkodnak, idétlen megjegyzéseikkel ne zavarják a tanulót.

Kimászás, kiugrás minimális magassága 1100 méter

- A kimászás, beállás tanultak szerint történik, fogás nélkül. Lehetőséget adva a tanulónak, hogy a kiugrási pontot ellenőrzés mellett meghatározhassa.

Kiugrási engedély: **-BENT**

-HORIZONT - FÖL, LE - HOMORÍT

Az ugrató utasítására stabil gépelhagyás.

Nyitás 1000 méteren.

- **KIOLDÓT MEGFOG**
- **KIOLDÓT KIHÚZ, KEZEK SZIMETRIKUS HELYZETBE**

Számol: **1000, 2000 - BAL VÁLL FÖLÖTT HÁTRANÉZVE ELLENŐRIZ**

3000, 4000, 5000 - KUPOLA ELLENŐRZÉS

Célterület megközelítése.

Lebegtetett földetérés.

Végrehajtás értékelése.

A végrehajtás előkészítése

Az ugrás folyamatában való begyakorlása.

Felszerelés előkészítés

A korábban gyakoroltak szerint, a tanuló önállóan, az oktató felügyelete mellett.

Tevékenység a légijárműben

A korábban gyakoroltak szerint, a tanuló önállóan, az oktató felügyelete mellett.

Gépelhagyás, légmunka

Egyedüli stabil gépelhagyás.

Nyitás 1000 méteren.

Kupolairányítás, földetérés

Az előzőekben tanultakat önállóan földi irányítás nélkül.

Kiértékelés

A szint akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szint célkitűzései megvalósultak. Ha nem teljesült a célkitűzések valamelyike, a szintet földi hibajavító felkészítés után ismételni kell.

C.5 Gyorsított Szabadeső Oktató (AFF) képzés

Az AFF oktatók képzése során, jelen tematika ismeretanyagát kell elsajátítani a jelöltnek. A jelölt a tanulóképzés elméleti anyagával kell, hogy tisztában legyen, annak ismerete készség szinten kell, hogy megvalósuljon. Ennek érdekében, a jelen kézikönyvben foglaltak, mind az általános, mind az AFF képzésre vonatkozó részek ismerete elengedhetetlen.

A képzésben minden ejtőernyős oktató szakszolgálati engedéllyel rendelkező ugró részt vehet, aki az egyéb feltételeket teljesíti. A képzés elméleti és gyakorlati részre osztható. Az elméleti képzés során egyéni felkészülés keretében jelen kézikönyv anyaga az irányadó, amelyre a jelölt annyi időt fordít, amelyet szükségesnek lát. Az elméleti képzés végén, elméleti vizsgát kell tenni, melyen az AFF főoktató, és a szakmai igazgató van jelen. A vizsgakérdéseket a szakmai igazgató, az AFF főoktatóval egyedileg állítja össze a növendékképzés elméleti kérdéseiből, továbbá az E.6.1 pontban részletezett kérdések.

A gyakorlati képzés során, a sikeres elméleti vizsgát tett jelölt AFF B szintű oktató mellett sajátítja el a szükséges ismereteket, amelyek magában foglalják a növendék elméleti oktatását, kiugrásánál követendő lépéseket, a zuhanás során betartandó szabályokat, valamint a növendék ereszkedés közben való mozgását megtanító, és segítő tudnivalókat, bele értve a rádióval való irányítás technikáját is.

A gyakorlati képzés tartama a sikeres vizsgához, és a biztonságos növendékképzéshez igazodik, ennek megfelelően szükséges mennyiségű ugrással jár, mely azt jelenti, hogy a felkészítést végző oktató annyi ugrást hajtat végre a jelölttel, amennyi szükséges. A gyakorlati képzés végén a jelölt vizsgát tesz. A vizsga tartalma egy, a tematika szerinti növendéket imitáló AFF oktató ugratása a használatos kiugrási módszerrel, a zuhanás során a tanuló által elkövetett hibák korrigálása, a tanuló mellett, és felett tartózkodás 1 méteren belül a zuhanás teljes tartama alatt. A második lépésben a földről irányított növendék ereszkedésének a támogatása, kijelölt területen való leszállításának végrehajtása.

C.5.1 A Gyorsított Szabadeső - AFF A - Oktatói felhatalmazás:

C.5.1.1 Megszerzésének feltételei:

Igazolt: EJE D minősítés, 1000 ejtőernyős ugrás, 10 óra szabadeső idő, szakszolgálati engedély. Az utolsó 365 napban legalább 50, minimum 30 másodperces késleltetésű szabadeső ejtőernyős ugrás. Gyorsított Szabadeső Oktató által vezetett 3 db elméleti tanfolyamon való előadói közreműködés. Elvégzett Gyorsított Szabadeső Oktatói elméleti és gyakorlati tanfolyam.

C.5.1.2 Hosszabbítás feltételei:

Érvényes AFF oktató A felhatalmazás. Az utolsó 365 napban legalább 50, minimum 30 másodperces késleltetésű szabadeső ejtőernyős ugrás. Az előző évben legalább 30 db gyorsított szabadeső tanfolyam keretén belül végrehajtott oktató ugrás, 3 db befejezett tanfolyam. Szakterületnek megfelelő éves továbbképzésen való részvétel, érvényesen kitöltött vizsgalap.

Amennyiben az előző évben gyorsított szabadeső tanfolyam keretén belül nem tudott 30 db oktató ugrást végrehajtani, illetve 3 db tanfolyamot nem fejezett be, úgy a MESZ Gyorsított Szabadeső Főoktatója által meghatározott feltételek teljesítése után kaphat érvényes felhatalmazást.

C.5.1.3 Jogosultsága:

A tanuló gyorsított szabadeső képzését vezető oktatóként önállóan, e tematikában meghatározottak alapján levezetni, vagy annak során segítőként közreműködni.

C.5.1.4 Felelős:

Az e tematikában a Gyorsított Szabadeső Oktatónak meghatározott feladatok végrehajtásáért. Amennyiben nem vezető oktatóként tevékenykedik, úgy közreműködése során végzett elméleti és gyakorlati oktatási feladatok végrehajtásáért.

C.5.2 A Gyorsított Szabadeső – AFF B - oktató felhatalmazás:

C.5.2.1 Megszerzésének feltételei:

Igazolt: EJE D minősítés, 2000 ejtőernyős ugrás, 20 óra szabadeső idő, AFF A oktatói felhatalmazás, legalább 20 AFF A keretében végrehajtott képzés.

C.5.2.2 Hosszabbítás feltételei:

Érvényes AFF B oktatói felhatalmazás. Az utolsó 365 napban legalább 50, minimum 30 másodperces késleltetésű szabadeső ejtőernyős ugrás. Az előző évben legalább 30 db gyorsított szabadeső tanfolyam keretén belül végrehajtott oktató ugrás, 3 db befejezett tanfolyam. Szakterületnek megfelelő éves továbbképzésen való részvétel, érvényesen kitöltött vizsgalap.

C.5.2.3 Jogosultsága:

Gyorsított Szabadeső Oktató A felhatalmazásain felül, Gyorsított Szabadeső Oktató B tanfolyam vagy kiegészítő tanfolyam vezetésére.

Gyorsított szabadeső tanfolyam, kiegészítő képzés és oktatói képzés, nyilvántartásba vételére és engedélyezésére.

Javaslattevél a főoktató felé kiegészítő képzés és oktatói képzés elméleti és gyakorlati tematikájának módosítására.

C.5.2.4 Felelős:

Az e tematikában a Gyorsított Szabadeső Oktatónak meghatározott feladatok végrehajtásáért. Amennyiben nem vezető oktatóként tevékenykedik, úgy közreműködése során végzett elméleti és gyakorlati oktatási feladatok végrehajtásáért

A gyorsított szabadeső képzés tematikájának folyamatos fejlesztésért, a főoktató megbízása alapján, oktatók, továbbképzéséért.

C.5.3 A Gyorsított Szabadeső Főoktató:

A főoktató pozíció bizalmi feladat. Az AFF főoktató a szakmai igazgató gyorsított szabadeső kérdésekben tanácsadója. A szakmai igazgató nevezi ki, illetve menti fel. A kinevezés alapja

minden esetben a szakmai múlt, valamint az egyéb feltételek megléte (AFF B felhatalmazás). Elméleti, és gyakorlati vizsgával nem jár. A kinevezést követően, a felhatalmazás visszavonásig érvényes.

C.5.3.1 Jogosultság:

Gyorsított Szabadeső Oktató felhatalmazásain felül, Gyorsított Szabadeső Oktató B tanfolyam vagy kiegészítő tanfolyam vezetésére.

Gyorsított szabadeső tanfolyam, kiegészítő képzés és oktatói képzés, nyilvántartásba vételére és engedélyezésére.

Szakterülethez tartozó összes tanfolyam nyilvántartásának vezetésére.

A jóváhagyott tematikában meghatározott eltérések engedélyezésére és a jóváhagyott tematikától való eltérésre, általa vezetett tanfolyamok kivételével.

Kiegészítő képzés és oktatói képzés elméleti és gyakorlati tematikájának elkészítése.

Bármely a szakterület fennhatósága alá tartozó tanfolyam ellenőrzésére. Bármely oktató A, vagy oktató B felhatalmazás felfüggesztésére, javaslattétel a szakmai igazgató felé a visszavonására.

C.5.3.2 Felelős:

Az e tematikában a Gyorsított Szabadeső Főoktatónak meghatározott feladatok végrehajtásáért. Amennyiben nem vezető oktatóként tevékenykedik, úgy közreműködése során végzett elméleti és gyakorlati oktatási feladatok végrehajtásáért.

A kiképzési rendszer elvi és gyakorlati céljainak megvalósítása érdekében, mely személyek alkalmasak Gyorsított Szabadeső Oktató A és B felhatalmazásra.

Gyorsított szabadeső tanfolyam, oktatói képzés 8 órán belüli nyilvántartásba vételére és engedélyezésére. Sikeres vizsga után javaslattétel a jogosultságok kiadására.

Szakterülethez tartozó összes tanfolyam nyilvántartásának vezetésére.

A jóváhagyott tematikában meghatározott eltérések és a jóváhagyott tematikától való eltérések engedélyezésére.

Kiegészítő képzés és oktatói képzés elméleti és gyakorlati tematikájának elkészítésért.

A szakterület fennhatósága alá tartozó tanfolyamok folyamatos ellenőrzéséért.

Szabálytalanság észlelése esetén oktatói A és B, felhatalmazás felfüggesztéséért, javaslattétel a szakmai igazgató felé a visszavonásáért.

A gyorsított szabadeső képzés tematikájának folyamatos fejlesztésért, oktató A, oktató B továbbképzéséért.

C.6 Záró rendelkezés

Az 1. szint ugrását a tanuló végrehajthatja tandem-utasként is, ha a vezető oktató érvényes tandempilóta minősítéssel rendelkezik, és az 1 számú adatlapon a MESZ Gyorsított Szabadeső Főoktatója engedélyezte.

A tanuló földi irányítást a vezető oktató jóváhagyásával, más alapképzési ág oktatói is végezhetik.

A tanuló földi irányítása, irányító ponyvával, vagy rádió készülékkel az 1-3 szint végrehajtása alatt kötelező, ezt követően használatuk ajánlott.

A képzés során a vezető oktató, - az e tematikában meghatározott szintek feladataitól- csak a gyakorlatok ismétlés számának növelésében, vagy a meghatározott gyakorlaton túl a tanuló képzettségi szintjét meg nem haladó feladattal egészítheti ki a szint követelményeit.

A gyorsított szabadeső képzés tovább fejlesztése, vagy speciális egyedi körülmények miatt, az oktatói kézikönyvtől eltérés szükségeltetik, úgy a MESZ Gyorsított Szabadeső Főoktatónak címzett, szakmai indokokat, vagy terveket részletesen tartalmazó, egyedi elbírálási kérelemmel kérhető esetleges felmentés. Eseti eltérést, amennyiben azt megalapozottnak tartja és az ejtőernyőzésre vonatkozó, más szabályokat nem sért, úgy a Gyorsított Szabadeső Főoktató, mind a képzésben résztvevő gyorsított szabadeső oktatók, mind a tanulók részére névre szóló, nyilvántartott eltérésben engedélyezheti.

A tanulóknak minden szint gyakorlati végrehajtásának elkezdése előtt a vezető oktatóknak szóban, vagy írásban kell nyilatkoznia, hogy a kellő felkészítést megkapta és az ugrást önként vállalja.

A vezető oktatóknak az 1. számú adatlapon, minden ugrást követően értékelnie kell a tanuló tevékenységét és azt aláírásával igazolni kell. A tanfolyam eredményes befejezését követően, a vezető oktatóknak, a teljesen kitöltött és igazolt 1. számú adatlapot, 5 munkanapon belül el kell juttatni a MESZ Gyorsított Szabadeső Főoktatójához, aki a tanuló részére kiállítja a tanfolyam elvégzését igazoló okmányt.

A tanfolyam eredményes befejezését követően, a vezető oktató - párhuzamosan az 1. számú adatlap elküldésével-, a tanuló részére ideiglenes igazolást állíthat ki, amely 15 napig érvényes és az érvényes szabályoknak megfelelő ejtőernyős ugrásra jogosít.

A tanfolyam az 1. számú adatlap nyilvántartásába vételét követő 6 hónapon belül nem került befejezésre, úgy a vezető oktatóknak az eredménytelenség okait értékelve meg kell küldenie az adatlapot a MESZ Gyorsított Szabadeső Főoktatójához.

A tanfolyam az 1. számú adatlap nyilvántartásába vételét követő tárgy év december 31-ig nem került befejezésre, úgy az adatlapot értékelve meg kell küldeni a MESZ Gyorsított Szabadeső Főoktatójához.

A tanfolyam során keletkezett kiképzési okmányokat a Vezető Oktató 5 évig köteles megőrizni.

D FEJEZET

Párosugró képzés

D.1 Általános információk

D.1. 1 A tanfolyam célja

Ezzel az intenzív kiképzési rendszerrel és korszerű felszerelések alkalmazásával, a képző szervezet célja magas szintű páros ugrók és oktatók képzése, akik biztonságosan képesek a feladatot végrehajtani, ezzel az ejtőernyős sport megismertetésében nagy szerepet játszanak az utánpótlásban, sportszakember képzésben.

D.1.1.1 Terminológia

A képző szervezet, a hosszú évek gyakorlatának megfelelően, a felelősségi, képzettségi szinteknek megfelelően három kategóriát különböztet meg jelen képzési kézikönyv keretei között, a páros ugrásban érintett ejtőernyősök tekintetében, amelyek tükrözik a gyakorlati végrehajtás igényeit, és a repülés biztonság szem előtt tartását célozzák. A három kategória:

- tandempilóta
- tandemoktató
- tandem főoktató

Jelen kézikönyv szövegezésében a páros ugrásra szinonimaként a tandem szót használja, amelynek praktikus oka a hazai, és nemzetközi terminológia, mely a páros ugrásra a tandem szót használja. Ennek megfelelően tehát, ott ahol a kézikönyv, tematika páros ugrást említ, ott a tandem szó is használható, amely a páros szinonimája a magyar nyelvben. A szinonima használata fordítva is helytálló, tehát a tandem kifejezés jelen kézikönyv keretei között a páros szó szinonimájaként értendő.

D.1.2 A tanfolyam személyi feltételei

D.1.2.1 A képzés oktatói

A tanfolyamot csak a tandem főoktató által javasolt, és a szakmai igazgató által megbízott tandemoktató vezetheti.

D.1.2.2 A párosugró pilóta jelöltekkel szemben támasztott követelmények

Abból a célból, hogy az utasok számára a páros ugrások problémamentesen és élményt nyújtva történjenek, a pilóták magas képzettsége szükséges. Az a felelősség, amit a pilóta - a szó legszorosabb értelmében - hordoz, rendkívül nagy. Ezért ilyen irányban kell meghatározni a tanfolyam követelményeit, továbbá azért, hogy a biztonság kérdését senki se vegye félvállról.

- A jelölt 21 életévét betöltötte,
- Érvényes ejtőernyős oktató szakszolgálati engedéllyel rendelkezik
- EJE "D" minősítéssel rendelkezik
- Igazoltan minimum 700 légcéllás ejtőernyővel végrehajtott ejtőernyős ugrása van
- Igazoltan minimum 5 óra szabadeső idővel rendelkezik
- Az elmúlt 365 napban minimum 50 légcéllás ejtőernyős ugrás igazolása, amelyek legalább 30 másodperc késleltetésűek.

- Sikeres elméleti és gyakorlati vizsgát tesz

Jó ha a tandempilóta jelölt átlagos magasságú és súlyú, de erőteljes, sportos testalkatú. Legyen nyugodt, magabiztos, legyen képes bizalmat ébreszteni az utasban, személye és szaktudása iránt.

D.1.2.3 A párosugró oktató jelöltekkel szemben támasztott követelmények

A magas szintű tandemugrók képzéséhez akik az utasok számára az ejtőernyős ugrás biztonságos élményét nyújtják, az oktatók magas színvonalú képzettsége szükséges. Az a felelősség, amit az oktató - a szó legszorosabb értelmében - hordoz, rendkívül nagy. Ezért ilyen irányban kell meghatározni a velük szemben támasztott követelményeit.

- A jelölt 25 életévét betöltötte,
- Érvényes ejtőernyős oktató szakszolgálati engedéllyel rendelkezik
- legalább 5 éve tandemugró felhatalmazással rendelkezik
- EJE "D" minősítéssel rendelkezik
- Igazoltan minimum 500 tandem ugrást hajtott végre
- Igazoltan minimum 5 óra szabadeső idővel rendelkezik
- Sikeres elméleti és gyakorlati vizsgát tesz

D.1.2.4 A páros ugró és a tandem oktató jogosultság évenkénti meghosszabbításának feltételei

- Évi minimum 50 tandemugrás
- A képző szervezet által szerzett éves oktatói továbbképzésen való részvétel.
- Amennyiben az utolsó 90 napban nem hajtott végre tandemugrást 1 db gyakorló ugrás végrehajtását kell igazolnia EJE C felhatalmazással rendelkező ejtőernyőssel.
- Amennyiben az utolsó 180 napban nem hajtott végre tandemugrást 2 db gyakorló ugrás végrehajtását kell igazolnia EJE C felhatalmazással rendelkező ejtőernyőssel és 1 db gyakorló ugrást kell végrehajtania páros ugró oktatóval.

D.1.2.5 A PÁROSUGRÓ PILÓTA KÉPZÉS

A jelöltek képzése tanfolyamon belül történik. A tanfolyam két részből elméleti és gyakorlati oktatásból áll.

Az elméleti oktatás anyaga az ejtőernyős oktatói tanfolyam anyagára épül, kiegészítve azt a páros ugrás jellegzetességeivel.

A tanfolyamon ismertetésre kerül a páros ugrás végrehajtásának menete, az alkalmazott főejtőernyők és ejtőernyő rendszerek egyedi sajátosságai.

Az elméleti és gyakorlati oktatás során ismertetésre kerülnek az előfordulható vészhelyzetek és azok megoldásai.

A jelöltek megtanulják és begyakorolják az utassal való első kapcsolatteremtéstől az ugrás utáni teendőig az összes ismeretet.

Az elméleti oktatás vége a vizsga. Akkor sikeres a vizsga, ha a jelölt a tesztlap feladatait hibátlanul oldja meg az oktató előtt.

A tanfolyam gyakorlati részén:

- a jelölt elsajátítja a páros ugró ejtőernyő rendszer kezelését, hajtogatását

- elsajátítja az utassal történő viselkedés szabályait
- végrehajtja a bevezető (7 ugrás) és a gyakorló (15 ugrás) ugrásokat

Egy tanfolyamon maximálisan két jelölt vehet részt. Ha a tanfolyam során bármikor kiderül a jelölt alkalmatlansága, a páros ugró oktató jelzi ezt a szakmai igazgatónak, megszakítva a jelölt képzését.

Az alkalmatlanság miatt elutasított jelölt az elutasítástól számított egy éven belül nem jelentkezhetsz újra.

A tanfolyam regisztrálása a páros ugró Kézikönyvben és az oktató által vezetett nyilvántartási naplóban történik. A Kézikönyv a jelölt tulajdonát képezi.

A sikeres vizsgák végén a páros ugró oktató és a főoktató aláírásaival ellátott Felhatalmazás kérő lapon kéri a szakmai igazgatót a felhatalmazás kiadására.

D.1.2.6 A párosugró oktató képzés

A jelölt képzése tanfolyamon belül történik. A tanfolyam csak elméleti oktatásból áll, amely keretében az oktató jelölt konzultáció keretében egyénileg készül fel.

Az elmélet oktatás anyaga az ejtőernyős oktatói tanfolyam anyagára épül, kiegészítve azt a páros ugrás jellegzetességeivel, és annak is az oktatás technikai részeinek fejlesztésére.

A párosugró oktató képzése ugyanazon tematika alapján zajlik, ugyan azon követelmények teljesítését várjuk el a jelölttől, tehát manualitásban semmivel nem kevesebb az elvárás. A hangsúly azonban az oktatás módszertanra helyeződik át.

A jelölt tanulmányai a jövőbeli párosugró pilótával való kapcsolatteremtés és tudásátadás köré csoportosul.

Az oktatás vége a vizsga. Akkor sikeres a vizsga, ha a jelölt a tesztlap feladatait hibátlanul oldja meg a főoktató előtt.

Egy tanfolyamon csak egy jelölt vehet részt. A felkészülése alatt a konzultációt a tandem főoktató, és a szakmai igazgató biztosítja.

A tanfolyam regisztrálása a páros ugró Kézikönyvben és a főoktató által vezetett nyilvántartási naplóban történik.

A sikeres vizsga végrehajtását követően a páros ugró főoktató aláírásaival ellátott Felhatalmazás kérő lapon kéri a szakmai igazgatót a felhatalmazás kiadására.

D.2 Elméleti képzés

D.2.1 Bevezetés

Az ejtőernyős párosugrás végrehajtása nem új keletű dolog. Az első párosugrást 1977-ben hajtotta végre Bill Booth és csapata az amerikai DeLand-ben.

A párosugrás kialakulását két jelentős újítás tette lehetővé.

Az egyik az úgynevezett "tandem" rendszer volt, amelynél az ugrók a fő- és a tartalék ejtőernyőt a hátukon viselték, így kialakult a hely az "utas" számára.

A második jelentős újítás a légcellás ejtőernyő kifejlődése volt, amely ejtőernyő szárnyprofil-szerű és úgy képes repülni, mint egy vitorlázógép.

A korszerű légcellás ejtőernyővel már úgy kell leszállni, mint egy repülőgéppel, azaz kilebegtetve, ezáltal az ugró szerfölött sima földetérést végez.

Rövid idő alatt az ejtőernyős párosugrás az ejtőernyőzést reklámozó módszerek elismert tárgyává, továbbá az ejtőernyős ugrók képzési eszközévé vált.

A párosugrások teszik lehetővé, hogy a laikusok és az ejtőernyőzést tanulók valóságos környezetben élhessék át az ejtőernyős ugrás élményét a hosszas kiképzés nélkül.

A párosugrásnál a legtöbb esetben az ugrás előtt az utasnak nincs - a párosugrás végrehajtásához elengedhetetlenül szükséges felkészítésen kívül - semmiféle ejtőernyős képzettsége, így nincs alapja az ugrás folyamatába beavatkozni, ezért a párosugró pilótának és oktátónak lényegesen nagyobb a felelőssége az utas életéért és testi épségéért mint egy hagyományos ejtőernyős oktátónak a tanulóival szemben.

Ezért lényeges az ejtőernyős oktató képzettség- és gyakorlat megléte a párosugró pilóták és oktatójelöltek képzésénél.

Függetlenül az általános - mint például a légcellás ejtőernyővel megszerzett gyakorlottság és az ugrásszám - és testi feltételektől, nem mindegyik ejtőernyős oktató alkalmas párosugró pilótának és oktátónak.

Éppen ezen a tanfolyamon derülhet ki a gyakorlottnak számító ejtőernyős oktatóról, hogy alkalmatlan e különleges feladat végrehajtására. A párosugrásoknál a pilóta és az oktató olyan nagy testi- és pszichikai igénybevételnek van kitéve, amely nem minden ejtőernyős számára elviselhető.

Az ejtőernyős párosugrás nagyon jól beválik az ejtőernyős tanulók felkészítésében is, hiszen a tanulóknak a kezdetektől fogva egyedül kellett az ejtőernyőjükkel megbirkózni. A párosugrás során olyan helyzet áll elő - hasonlóan a kétülésezes repülőgépekhez - hogy a tapasztalt pilóta a légcellás ejtőernyő kezelését repülés közben tudja bemutatni a tanulóknak.

Ez a tansegédlet tartalmazza mindazt a tudásanyagot, amellyel a leendő párosugró pilótáknak és oktatóknak rendelkezniük kell a felhatalmazás megszerzéséhez és a párosugrások biztonságos végrehajtásához.

Tekintettel az állandó fejlődésre és a módosításokra, a szükséges ismeretek köre folyamatosan bővíthet kiegészítésekkel, melyek ezáltal részeivé válnak, így biztosítja a szakirodalom öntevékeny követésén és ismeret felújító tanfolyamok rendszerével együtt a fejlődés és tapasztalatok legmagasabb szintjét.

Mivel a párosugró pilóták és oktatók képzésében és a párosugrások ejtőernyőrendszereinek vonatkozásában a gyártók egyedülálló tapasztalattal rendelkeznek, ezért véleményünk hangsúlyozottan nélkül kerül az ismeretek előírt körébe.

Aki párosugró pilótaként, oktatóként pontosan betartja a következőkben ismertetésre kerülő szabályokat, aki az előírt feltételeknek eleget tesz, aki folyamatosan tanulni tud, az nagyon sok örömet fog találni a párosugrásban.

D.2.2 A párosugrás ejtőernyő rendszere.

Az ejtőernyőrendszer részei:

- főejtőernyő kupola belsőzsákkal, nyíláskésleltető rendszerrel,
- tartalék ejtőernyő kupola belsőzsákkal, nyíláskésleltető rendszerrel,
- stabilizátor (fék)- rendszer,
- működtető rendszerek,
- hevederzet a tokkal és utas hevederzet,

- Kezelési és hajtogatási kézikönyv.

D.2.2.1 Ejtőernyő kupola a belsőzsákkal és nyíláskésleltető rendszerrel.

A fő- és tartalék ejtőernyő kupola általában azonos méretű, egymással egyenértékű, felépítését tekintve a szokásos, légcellás ejtőernyőknek felel meg.

A fő- és tartalék ejtőernyő belsőzsákja abban különbözik egymástól, hogy a főajtőernyő belsőzsákja és nyílási rendszere (csatolótag, nyitást végző stabilizátor ernyő) a működés után is a kupolához rögzítve marad, a tartalék ejtőernyő belsőzsákja pedig (a hozzá rögzített csatolótaggal és nyitóernyővel együtt) nincs a kupolához rögzítve, így a kisernyő elakadása esetén is végbemehet a normális ejtőernyő működés.

D.2.2.2 Stabilizátor (fék-) rendszer.

A fékrendszer feladata a normál (50 m/s) kritikus sebesség biztosítása az ugrópáros részére, illetve a főajtőernyő nyílási folyamatának megindítása. Ha a fékrendszer nincs működtetve, az ugrópáros kritikus sebessége akár 70-80 m/s is lehet. Ebben az esetben a nyitáskor fellépő terhelés akkora, hogy nincs kizárva az esetleges sérülés lehetősége sem az ugrópárosnál, sem az ernyőnél.

Az nyitott stabilizátor ernyő (fékernyő) még egy feladatot lát el. Biztosítja az ugrópáros stabilitását a zuhanás alatt.

Viszont ez csak másodlagos szerep. Nem szerencsés a kiugrás után stabilitását veszített ugrópáros stabilitását megszerezni a stabilizátor ernyő (fékernyő) nyitásával. Az instabil zuhanási helyzetben nyitott stabilizátor ernyő (fékernyő) rácsavarodhat az ugrópáros valamelyik tagjára, vészhelyzetet idézve elő. Az ilyen helyzet nem megengedett. A stabilizátor ernyő (fékernyő) nyitása előtt a pilótának mindig kötelessége az utas és saját biztonsága érdekében stabilizálni az ugrópáros zuhanását.

A stabilizátor részei :

- stabilizátor ernyő (fékernyő)-nyitóernyő
- sárga Kevlar felkötőzsinór
- stabilizátor ernyő (fékernyő) középzsinór a tuskével

A sárga Kevlar felkötőzsinór csőszerű kialakításával biztosítja, hogy a stabilizátor ernyő (fékernyő) középzsinór nyitás után kifordítja a stabilizátor ernyő (fékernyő)-nyitóernyőt. A felkötőzsinór tokhoz közelebbi részéhez rögzítették a három karika közül a legnagyobbat. A tok alsó részén található csatolótag tartalmazza a másik két karikát.

A kioldó meghúzásával működtetjük ezt a háromkarikás leoldózárat, a nyitóernyő megfeszíti a középzsinórt, kihúzódik a túske, kinyílik a tok, a belsőzsák kikerül a légáramba, lefűződik a zsinórzat, az ernyő kezd feltöltődni, a felkötőzsinór felcsúszik, a nyitóernyő kifordul.

D.2.2.3 Működtető rendszerek.

A nagyon fontos részek az ejtőernyőrendszert működtető és kezelő fogantyúk fajtái és azok szabványos elhelyezése.

D.2.2.4 Leoldó fogantyú a fékernyő leoldóval.

A leoldó fogantyú vészhelyzet eljárás végrehajtásakor leválasztja (leoldja) a főajtőernyő szabad hevedervégeit és egy időben leoldja a stabilizátor ernyőt (fékernyő)

Élénk színű, a heveder jobb oldalára dupla tépőzáras zsebbel rögzített fogantyú, kiegészítve a szintén élénk színű stabilizátor ernyő (fékernyő) kioldóval (másodlagos kioldóval).

Működtetés:

A leoldó fogantyút először ki kell fordítani a dupla tépőzáras zsebből, majd meghúzva működtetni a háromkarikás leoldózárat és a kialakítás miatt a stabilizátor ernyő (fékernyő) kioldót is.

D.2.2.5 Tartalék ejtőernyő kioldó

Piros színű, a heveder bal oldalára dupla tépőzáras zsebbel rögzített fogantyú. A tartalék ejtőernyő kioldót először ki kell fordítani a dupla tépőzáras zsebből, majd meghúzva működteti a tartalék ejtőernyőt.

D.2.2.6 Főejtőernyő kioldó (stabilizátor ernyő leoldó)

A főejtőernyő tokjának bal alsó részén található, rögzítése tépőzárral megoldott, sárga vagy narancssárga színű. meghúzva, oldja a háromkarikás leoldózárral megoldott kapcsolatot a tok és a stabilizátor ernyő (fékernyő) között, indítja a főejtőernyő nyílási folyamatát.

Sárga színű, a heveder jobb oldalára dupla tépőzáras zsebbel rögzített fogantyú, kiegészítve a szintén sárga színű stabilizátor ernyő (fékernyő) kioldóval. a stabilizátor ernyő (fékernyő) kioldó a leoldó fogantyútól függetlenül, külön működtethető.

D.2.2.7 Stabilizátor ernyő (fékernyő) nyitófogantyú.

A főejtőernyő tokjának jobb alsó részén, egy gumírozott anyagból készült zsebben található. A sárga színű fogantyújánál fogva, folyamatos és lendületes félkör mozdulattal kihúzni, kihúzás után azonnal elengedni.

D.2.2.8 Hevederzet a tokkal és utashevederzet,

Az utas hevedere szilárdságilag és geometriailag azonos a pilóta hevederével. Természetesen nincs tok és nincsenek kezelő fogantyúk elhelyezve ezen a hevederen. A mi viszont van rajta, azok a karabinerek, melyek az utas és a pilóta közti biztonságos kapcsolat megteremtéséért készültek.

Ha a hevedert felszerelve és beállítva vizsgáljuk az utason, ezen karabinerek elhelyezkedése a következő.

D.2.2.9 Főtartó karabinerek.

Az utas vállánál hátul jobb és baloldalon egy-egy főtartó karabiner található. Szilárdsági adatai a kezelési és hajtogatási utasításban találhatók. Ezek a karabinerek csatlakoznak a pilóta hevederén található D csatokhoz. Akaratlan kinyílás elkerülésére a gyártók biztosítással látták el. Ez lehet golyós biztosító csap vagy a geometriai kialakítás kizárja az akaratlan kinyílást.

D.2.2.10 Stabilizáló hevederek a rögzítő karabinerekkel.

A fő-körheveder jobb és bal oldalán, az utas csípőjénél helyezkedik el. Feladata megakadályozni, hogy kiugrás és zuhanás közben az utas és a pilóta teste eltávolodjon egymástól, stabilitási problémát okozva, illetve az utas és a pilóta testének egymáshoz csapódását.

A stabilizáló hevederek állíthatók, a karabinerek a pilóta csípője mögött a tokra felvarrt két D csathoz csatlakoznak. A karabinerek gyorsnyitású karabinerek, egy mozdulattal oldhatók, kinyílás ellen biztosítottak.

Kiugrás előtt a pilóta mindkét stabilizáló hevedert a minimális beállítási hosszra állítja.

D.2.2.11 A mellheveder.

A mellhevedert a beállítás miatt kell megemlíteni. Az utas kényelme, illetve az ájulás kockázatának csökkentése érdekében a szabályosan beállított heveder az utas belégzett állapotában történik.

A fő-körheveder 4 ponton állítható, így bármilyen alkatú utasra biztonságosan felszerelhető.

A beállításnál ügyelni kell rá, hogy a főtartó karabinerek ne kerüljenek a tarkó vonala fölé.

Az utas heveder beállításának helyes menete a következő:

- a teljesen kilazított hevedert ráadom az utasra,
- meghúzom a mellhevedert
- meghúzom a combhevedereket
- az utas hátán kezdem a főkörheveder beállítását
- az elől lévő állítási pontokon is állítom a főkörhevedert

A heveder beállítását mindaddig folytatom ebben a sorrendben, amíg elérem a szabályos beállítást.

A beállítás közben folyamatosan kérdezem az utast az érzéseiről, hol szorít a heveder nagyon, hol érzi lazának. Elmondom az utasnak miért fontos a picit szoros, picit kényelmetlen heveder beállítás.

Szabályos a heveder beállítása ha a főtartó karabinerek az utas hátán a tarkó vonalában helyezkednek el, megemelve az utast a főtartó karabinernél fogva a pilóta tenyere szorosan befér a vállheveder és az utas válla közé, a mellheveder beállítására az utas belégzett állapotában történt.

D.2.3 Az utas

D.2.3.1 Alkalmasság

Két dolog van, amit az utasnál figyelembe kell venni.

Az egyik az utas testmagassága. Az utasheveder biztonságos és kényelmes viselése érdekében a minimális testmagasság 140 cm.

A második kérdés a testtömeg. A párosugró ejtőernyőrendszerek megengedett terhelését a gyártók által meghatározottak szerint, kell betartani.

A párosugró pilóta, a saját tömegét 15%-al meghaladó testtömegű ugrót nem vihet el ugrani, és a testmagasságát 15%-al meghaladó magasságú ugró esetében is ugyan ez a helyzet.

Ha a pilóta 90 kg tömegű gond nélkül el tud vinni még egy 95 kg-os utast. A gyártók által küldött hírlevelek felhívják a figyelmet arra a tényre, hogy 85 kg illetve nehezebb utas esetén figyelni kell sok dologra, például az utas előre nem látható reakcióira is különösen a gépelhagyás fázisában, amikor a tevékenység komoly együttműködést igényel. A pilóta ilyenkor inkább több gépelhagyási gyakorlat végrehajtása után vágjon bele az ugrásba.

D.2.3.2 A felkészítés

Az első találkozás az utassal meghatározó az ugrás lefolyásában. A pilóta viselkedésével és szavaival ébresszen bizalmat az utasban. Természetesen ehhez hozzátartozik a pilóta öltözete és higiénája is.

Az érvényes tematika alapján készítse föl az utast (utasokat) az ejtőernyős párosugrás végrehajtására.

A felkészítés előtt lehetőleg mutassa be az ugrás menetét video anyag, fényképek segítségével.

A felkészítés lehetőleg félrevonultan történjen. Ne engedje a pilóta az ostoba vicceket és az élcéldést ejtőernyős társaitól se az utas, sem pedig saját tekintélye irányába. Nem megengedett a felkészítés során az ejtőernyős társak érdeklődő kérdéseire való válaszolgatás. A pilótának, míg az utasa elégedetten el nem hagyja a repülőteret, csak az a dolga, hogy az utasát maximálisan kiszolgálja.

Miután átestek a szükséges adminisztráción, a pilóta megszervezi az ugrás végrehajtását, jegyet vesz, megtudja mikor lesz felszállás, addig az utasnak biztosít időt esetleg frissítő elfogyasztására, a ruházat átcserélésére illetve az egészségügyi dolgok elintézésére.

Lehetőleg minél kevesebbet hagyja utasát magára, ugyanis az idegen környezet az egyedül lévőket teljesen bizonytalanná teheti.

Vezesse rá az utast az "AKI NEM KÉRDEZ, HIBÁZHAT" alapigazságra. A legjobb tudása szerint válaszoljon az utasban felmerülő kérdésekre.

D.2.3.3 A felszerelés

Edző vagy teniszcipő, továbbá kényelmes ruha szükséges, amelyre felkerül a pilóta által adott ugróruha. A szemüveges emberek számára a pilóta speciálisan szemüveges ugrók részére kialakított szemüveget biztosít. (Gond nélkül befér alá a szemüveg.)

D.2.3.4 A hevederzet felöltése.

Ha több utas van, lehetőleg össze kell hívni őket és egyszerre bemutatni nekik a hevederzet felvételét, ugyanis a fölmerülő kérdésekre a válaszokat mindannyian hallják, így az is választ kap aki nem meri feltenni a kérdését.

A heveder felvételének az időpontját úgy kell megválasztani, hogy a felszerelt utas ne üldögéljen a hevederben fél órát, arra várva, hogy mikor kell beszállni.

D.2.4 Gépelhagyás és a zuhanási testhelyzet gyakorlása

Ahhoz, hogy a gépelhagyást gyakoroltatni tudjuk, tisztában kell lennünk a gépelhagyási technikákkal. A gépelhagyást mindig úgy kell végrehajtani, hogy a kiugrás után az ugrópáros az 5. másodpercben már stabil legyen és a pilóta tudja nyitni a stabilizátor ernyő (fékernyő)t.

A magyar viszonyok között kétféle kiugrás típust különböztetünk meg.

Az első, amikor a repülőgép és az ajtó méretei lehetővé teszik, hogy az ugrópáros állva hajthassa végre a kiugrást. (L410, An-2)

Ebben az esetben a kiugrás a következő:

- a szabályosan összecsatolt ugrópáros odamegy az ajtóhoz, a pilóta **"Kiugrási testhelyzet!"** utasítására keresztezi karjait a melle előtt, megfogja a fő-körhevedert, lábait zárja, súlyát ráengedi a pilótára, lábait berakja a pilóta lábai közé, fejét felemeli és homorít.

Ilyenkor a pilóta eldönti, hogy a repülési irányba vagy azzal ellentétes irányba hagyja el a gépet. A második, amikor az ugrópáros nem tud felállni a gépelhagyáshoz. (Cessna 206)

Ilyenkor az ugrópáros a repülési iránynak hátul foglal helyet. A szabályos összecsatolás után odacsúsznak az ajtóhoz, a pilóta "Kiugrási testhelyzet!" utasítására az utas fejét felemeli, kezét keresztezi a melle előtt és megfogja a fő-körhevedert. A pilóta bal lábát kirakja az ajtón kívül, az utas zárja lábait és mindkettőt kirakja az ajtón kívül. A pilóta az utassal kijebb csúszik, annyira, hogy csak az ő fenéke maradjon a gépen belül, az utast teljes egészében a pilóta tartja. Jobb lábát betámasztja az ajtó sarkába és kidől. Utána az utas azonnal berakja a lábait a pilóta lábai közé és homorít.

D.2.5 Ugrás ballonból.

Tulajdonképpen ez a harmadik típusa a kiugrásoknak. Ebben az esetben a szabályos összeecsatolás után az ugrópáros arccal a kosár belseje felé néz, a pilóta megkapaszkodik az égőkeretbe, erre kéri az utast is, felhúzzak magukat addig, amíg a pilóta rá tud ülni a kosár peremére, a perem fölött átemeli egyik lábát, átemelteti az utassal a lábait a peremen, majd átemeli a másik lábát is. Ekkor a páros lábai kívül vannak a kosáron, hátuk a kosár belseje felé néz. A pilóta "Kiugrási testhelyzet!" utasítására az utas keresztezi kezeit a mell előtt, megfogja a főkörhevedert, fejét felemeli. Leugrás után az utas azonnal zárja lábait és berakja a pilóta lába közé és homorít. Hőlégballonból bevezető és gyakorló ugrás nem hajtható végre.

Az összes kiugrástípusnál a pilóta kiugrás előtt ellenőrzi, hogy a felszerelés működtetéséhez szükséges fogantyúk biztonságosan a helyükön vannak.

Kiugrás közben azokból a repülőgépekből, ahol fennállhat a kioldó és a stabilizátor ernyő (fékernyő) elakadása, kezével védi azokat.

A felkészítés során a gépelhagyások gyakorlása abból a gépből történjen, amelyből az ugrás történik. A gyakorlást annyiszor kell végrehajtani, amíg az utas a tennivalóit tökéletesen nem hajtja végre.

A zuhanási testhelyzet begyakorlásához remekül használható a hajtogató ponyva. A szabályosan felszerelt utas hasra fekszik a ponyván, a pilóta utasítására a kiugrási testhelyzetből felveszi a zuhanási testhelyzetet.

A zuhanási testhelyzet a következő : fej fönt, karok elől a fül mellett (ügyelve arra, hogy az alkar a felkarra és a felkar a testtel derékszöget zárjon be), lábak zárva, térdből feltörve, csípőből homorít.

Természetesen a pilóta közli az utassal, hogy szóbeli utasítás csak a gyakorlás közben lehetséges, zuhanás közben a jelzés a zuhanási testhelyzet felvételére:

- a pilóta megüti az utas vállát.

Logikus és kényelmesebb az utas számára, ha a zuhanási testhelyzet gyakorlása megelőzi a kiugrási testhelyzet gyakorlását.

A földi gyakorlás során a pilótának meg kell tanítani még egy fontos testtartást.

Ez a kényszerleszállási testhelyzet. Az utas menetiránynak háttal a padlóra ül, felveszi a fejevédőjét, lábait fölhúzza, talp marad a padlón, térdjei közé lehajítja a fejét és kezével védi.

Kellő gyakorlás után a pilóta is vegye fel a felszerelését, közösen, szabályosan összeecsatolva gyakorolják el a gépből a kiugrást. Utána még mindig összeecsatolva menjenek végig az ugrás összes fázisán és addig gyakorolják, míg az utas a tennivalóit helyesen végre nem hajtja. Ez a gyakorlás egy kicsit megterhelő a pilóta számára, de mindenképpen ez a lógós helyzet közelíti meg legjobban a valódit.

D.2.6 Emelkedés közben

Beszállás után a pilóta gondoskodik a legjobb hely biztosításáról utasa számára.

Olyan helyet választ, ahol emelkedés közben sem az utasát, sem a felkészülésüket nem zavarják a többiek.

Felszállás előtt felveszik a fejevédőket, amit felszállás után levehetnek. Emelkedés közben a pilóta folyamatosan beszél az utashoz, kérdezteti az érzéseiről, megmutatja a magasságmérőjét biztatja az utast nézze meg az értékhez tartozó magasságot, nézze a tájat.

Az utas felszerelését (fejevédő, szemüveg, kesztyű) olyan magasságban kell elkezdeni, hogy legyen idő a szabályos összeecsatolásra, felvenni a kiugrási testhelyzetet és kiugrani.

Az összezsátolást mindig a főtartó karabinerek becsatolásával és biztosításával kell kezdeni, utána jönnek a stabilizáló hevederek beakasztása és biztosítása. Kivéve, ha a rendszer utas kioldóval van ellátva, mert akkor a stabilizáló hevederek beakasztása az első pont.

Az összezsátolást úgy hajtja végre, hogy minden csatlakozási pont végrehajtásáról tájékoztatja az utast. Tehát: jobboldali főtartó karabiner becsatolva, biztosítva, megrángatva, rendben. Baloldali főtartó karabiner becsatolva, biztosítva, megrángatva, rendben. Jobboldali stabilizáló becsatolva, meghúzva, rendben. Baloldali stabilizáló becsatolva, meghúzva rendben.

A stabilizátorok meghúzásánál ügyelni kell a szimmetriára. A pilóta elmondja az utasnak, hogy a stabilizáló hevederek csak másodlagos bekötések, csak a zuhanás közbeni stabilizálásra szolgálnak és a biztonságos földet éréshez meg lesznek lazítva.

Lehet kérni az utas segítségét a stabilizáló hevederek meghúzásánál, akkor ha az utast erre a földi gyakorlás során is megkérte a pilóta.

Megijedhet az utas, ha ezt mint problémát éli meg.

Minden kiugrás előtt a pilóta kötelező jelleggel végre hajt egy teljes ellenőrzést. Ellenőrzi utasa fejjvédőjét, szemüvegét, a mellhevedert, a combhevedert.

Két kézzel föntről lefelé ellenőrzi a felszerelést.

- Főtartó karabinerek becsatolva, biztosítva, rendben.
- Az SOS rendszer becsatolva, rendben.
- Leoldópárna, tartalék ejtőernyő kioldó helyén, rendben.
- Stabilizáló hevederek rögzítési pontjai becsatolva, biztosítva, rendben.
- Stabilizátor ernyő (fékernyő) fogantyú, kioldó helyén, rendben.

D.2.7 Zuhanás közben

Az pilóta a gépelhagyás után stabilizálja az ugrópáros zuhanását és legkésőbb az 5. másodpercben nyitja a stabilizátor ernyőt (fékernyőt), vagyis jobb kézzel megfogja a stabilizátor ernyő (fékernyő) foganyut és széles, határozott félkörmozdulattal kihúzza a helyéről és kidobja a stabilizátor ernyőt (fékernyőt) a légáramba. Tilos a stabilizátor ernyőt (fékernyőt) fogva zuhanni, ha kihúzod, eldobod! Ugyanis a felkötőszalag elég hosszú és széles ahhoz, hogy ha kikerül a légáramba rácsavarodhat az ugrópárosra.

Meggyőződik a stabilizátor ernyő (fékernyő) helyes nyílásáról. Megüti az utas vállát, mire az utas felveszi a zuhanási testhelyzetet.

Tilos zuhanás közben megmutatni a karra szerelt magasságmérőt az utasnak! - Mert az utas reflexből ráfoghat a pilóta karjára, megakadályozhatja a nyílási folyamat megindítását.

A pilóta ellenőrzi az utas tartását, ha nem megfelelő például a lábtartás, lóg a láb, megütögeti az utas lábát és a jól felkészített utas jobban felemeli a térdét, megszüntetve a fej/láb irányú billegést.

Ejtőernyős képzés nélküli utas kéztartását nem javítja ki, ha zavaró a kéztartás, újra megüti az utas vállát, ekkor a jól felkészített utas keresztezi karjait a melle előtt és megfogja a fő-körhevedert.

Ha az utas keze jó helyen van, akkor a nyitás előtt nem kell vele bevetetni a mell elé. Nyitáskor ez a két kéz segít a pilótának a stabil nyitásban és segít elkerülni azt a fejnehéz helyzetet, ami kialakulna.

Az pilóta bal kézzel meghúzza a főejtőernyő kioldót.

D.2.8 Ereszkedés közben

Az pilóta meggyőződik a főejtőernyő helyes nyílásáról. Oldja a fékeket, beállítja irányba az ejtőernyőt, befűzi a kioldót a főtartó karabiner alá. Közben beszélget az utassal. A begyakorolt mozdulatokkal megtörténik a stabilizáló hevederek kilazítása. A pilóta megmutatja hol tud fogást találni az utas a felszakadó hevederen, megmutatja a lábát az utasnak, az utas rááll a pilóta megfeszített lábfejére, felhúzza magát, tehermentesíti a stabilizáló hevederek karabinereit. A pilóta oldja a másodlagos bekötéseket, maximális hosszra állítja, majd visszacsatolja a stabilizáló hevedereket.

Az ejtőernyővel történő ereszkedés gyakran a legfontosabb része az ugrásnak. Ezért kell olyan kellemessé tenni, amennyire csak lehet az utas számára, mert neki jól kell éreznie magát.

A következő manőverek nem kötelezőek, de kötelező a pilótának tekintetbe venni, mit merhet megtenni és mit nem. A mindig érvényes szabály, hogy

INKÁBB KEVESEBBET, MINT TÖBBET, hiszen a párosugrók nem visznek magukkal zacskót.

- lassú forduló jobbra és balra (az utas nézzen a fordulás irányába)
- körözés
- lassú átejtés, felhívni a figyelmet a hanyatteső érzésre, majd a stabil
- repülési helyzet visszaállítása
- az ejtőernyő kilebegtetése
- végül megmutatni a tájat

A talaj felett 600 m magasan újra át kell beszélni a teendőket földetéréskor.

Az utas a pilóta utasítása szerint cselekszik.

Lábait zárja és felhúzza maga elé, mintha egy kis székre ülne le. Kezeit keresztezi a melle előtt, ha nem tudja a lábát az előbb említett helyzetben megtartani, akkor segíthet a kezeivel.

Ha a szél erősebb, a pilóta oldja az SOS rendszer csatolótagját, így ha le kell oldani a kupolát, megteheti tartalék ejtőernyő nyitás nélkül.

D.3 Vészhelyzetek párosugrás során

A vészhelyzetek és megoldásuk ismerete nagyon fontos a szóló ugrók számára is. Ez hatványozottan igaz a párosugró pilótákra. Ő eggyel több ember biztonságáért és életéért felelős. Pont ezért kell maximálisan tisztába lennie ezekkel a fontos tudnivalókkal. Az előfordulható vészhelyzeteket felsorolva, az okok és a megoldások ismertetésével tartalmazza ez a rész.

D.3.1 Kényszerleszállás

A repülőgép üzemképtelenné válása miatt kialakuló helyzet.

A pilóta a földi felkészítés alatt megtanítja az utasnak a kényszerleszállási testhelyzetet, ami a következő :

- az utas a repülési iránynak háttal a gép padlóján ül, felveszi a fejtvédőt, lábát felhúzza úgy, hogy a talpa a padlón marad, térdeit szétnyitja, fejét lehajtja a térdei közé, kezeivel védi a fejét.

D.3.2 Kényszerugrás légijármű hiba miatt kialakuló helyzetben.

Minden párosugrás előtt tájékoztatni kell a repülőgép vezetőjét, hogy az ugrópáros mozgása erősen korlátozott, ezért kényszerugrás esetén nem lehet őket úgy kezelni, mint a többi ugrót.

- A kényszerugrás döntési magassága párosugrásnál 800.

- A tartalékejtőernyőt a kiugrás után 700 azonnal. A tartalékejtőernyő nyílási magasságvesztése 300 m.
- A vészhelyzet észlelése és az összeecsatolás után ha a kiugrási magasság legalább 700 méter, de nem csökken 500 méter alá, a pilóta a gépelhagyás után azonnal működteti a tartalék ejtőernyő kioldó fogantyút. (piros színű, a főkörheveder bal oldalán)

Álljon itt egy eset vélemény nélkül - pilóta és az utasa, Pilátus típusú repülőgépen szállt fel. A gépben tartózkodtak szóló ugrók is.

Az egyik szóló ugró ejtőernyője felakadt a vízszintes vezérsíkra. A repülőgép lassú spirálban ereszkedett. A pilóta beakasztotta a főtartó karabinereket, lábával átkulcsolta az utasa lábát, kiugrott és meghúzta a tartalék ejtőernyő kioldót. Épségben földetértek. A kiugrás magassága 500 méter alatt volt. A gép lezuhant.

A vészhelyzet észlelése és az összeecsatolás után, ha a kiugrási magasság 700 és 1200 méter között van a pilóta kiugrás után azonnal működteti a tartalék ejtőernyő kioldót. (piros színű, a fő-körheveder bal oldalán)

A vészhelyzet észlelése és az összeecsatolás után ha a kiugrási magasság 1200 méter fölött van, a pilóta kiugrás után nyitja a stabilizátor ernyő (fékernyő)t(a tok alján jobb oldalon), a stabilizátor ernyő (fékernyő) feltöltődése után, 1 -2 másodperc, kihúzza a főejtőernyő kioldót(a tok alján bal oldalon).

D.3.3 A stabilizátor ernyő (fékernyő) használatával kapcsolatos problémák

Törvény: **HA NINCS STABILIZÁTOR ERNYŐ (FÉKERNYŐ) - NE NYISS FŐEJTŐERNYŐT!**

D.3.4 Stabilizátor ernyő (fékernyő) nem működtethető

Nem található a fogantyú, nem jön ki a zsebből, elakad. A pilóta azonnal működteti a tartalék ejtőernyő kioldót (piros színű, a fő-körheveder bal oldalán)

A stabilizátor ernyő (fékernyő) nélkül zuhanó ugrópáros kritikus sebessége elérheti a 80 m/s értéket. Következmény a keményebb terhelésű tartalék ejtőernyő nyílás.

Ebben az esetben tilos meghúzni a főejtőernyő kioldót, mert patkó vészhelyhez alakul ki!

D.3.5 Nincs meg a főejtőernyő kioldó vagy nem működik

A főejtőernyő kioldó helytelen elrakásának következménye a lobogó kioldó, a pilóta nem találja nyitáskor.

A pilóta működteti a leoldó fogantyú alatt található másodlagos főejtőernyő kioldót. (fő-körheveder jobb oldala)

D.3.6 A kioldó a helyén, de a pilóta nem tudja kihúzni a helyéről (kemény húzás).

A pilóta működteti a leoldó fogantyú alatt található másodlagos főejtőernyő kioldót. (fő-körheveder jobb oldala)

Ebben a helyzetben a pilótának annyi kísérletére van lehetősége, amíg el nem éri az 1000 méteres tartalék ejtőernyő nyitás döntési magasságot, ha addig nem történt meg valamelyik kioldó meghúzása, a pilóta kifordítja a tépőzáras zsebekből jobb kézzel a leoldó fogantyút, bal kézzel a tartalék ejtőernyő kioldót, meghúzza először a leoldó fogantyút, aztán a tartalék ejtőernyő kioldót.

A leoldásra szükség van, ugyanis a pilóta nem tudja mi történt, így számolni kell a főejtőernyővel is.

D.3.7 A stabilizátor ernyő (fékernyő) működik, de összeomlik, nem tart

Nő a zuhanási sebesség. A szabályos nyitási magasság előtt a pilóta meghúzza a kioldót, bízva abban, hogy az összeomlott stabilizátor ernyő (fékernyő) képes, ha lassabban is, nyitni a főejtőernyőt.

Ha nem, a pilóta kifordítja a tépőzáras zsebekből jobb kézzel a leoldó fogantyút, bal kézzel a tartalék ejtőernyő kioldót, meghúzza először a leoldó fogantyút, aztán a tartalék ejtőernyő kioldót.

D.3.8 A stabilizátor ernyő nyitáskor beleakad a hevederzetbe vagy az ugrópáros valamelyik testrészébe

Ez akkor következhet be, ha a pilóta instabil zuhanási helyzetben nyitja a stabilizátor ernyőt (fékernyőt).

Következmények:

1. A stabilizátor ernyő (fékernyő) összeomlik, nem látja el feladatát.

Gyorsan nő a zuhanási sebesség, a pilóta azonnal tartalékejtőernyőt nyit. (piros színű, a főkörheveder bal oldalán)

Tilos a stabilizátor ernyő (fékernyő) oldása! Patkó kialakulása!

2. A stabilizátor ernyő (fékernyő) fékez, ellátja a feladatát.

A pilótának több ideje van a vészhelyzet elhárítására. A pilóta megpróbálja a stabilizátor ernyő (fékernyő) elakadást megszüntetni, ha sikerül, nyitja a főejtőernyőt.

Ha nem sikerül, a pilóta azonnal tartalékejtőernyőt nyit. (piros színű, a főkörheveder bal oldalán)

Tilos a stabilizátor ernyő (fékernyő) oldása! Patkó kialakulása!

D.3.9 A pilóta nem képes a nyitásra

Valamilyen sérülés, ficam miatt nem tudja a karját használni, az utas megragadja a látóterébe került kart és nem engedi el.

A pilóta képes jobb és bal kézzel egyaránt nyitni az elsődleges kioldóval (a tok alján bal kéznél) illetve a másodlagos kioldóval (a fő-körhevederen jobb oldalt, a leoldó fogantyú alatt).

A tartalék ejtőernyőt is két oldalról lehet nyitni. A fő-körheveder bal oldalán található kioldóval, illetve a fő-körheveder jobb oldalán található SOS rendszer csatolótagjával. Ebben az esetben az SOS rendszer csatját oldani kell és a pilóta a csatot felfelé húzva működteti a tartalék ejtőernyőt.

D.3.10 Kupola, vagy zsinórszakadás

Ebben az esetben a legfontosabb szempont, képes-e a pilóta a sérült kupolával biztonságosan földetérni az utassal.

- A leoldás szabályos menete a következő :
- A megadott magasság feletti döntés
- A pilóta utasítja az utast a vészhelyzeti testhelyzet felvételére
- Lábával átkulcsolja az utas lábát
- Ellenőrzi az SOS rendszer becsatolását
- Jobb kézzel kifordítja a kioldó fogantyút a dupla tépőzáras zsebből

- Bal kézzel kifordítja a tartalék ejtőernyő kioldót a dupla tépőzáras zsebből
- Meghúzza először a leoldó fogantyút, utána a tartalék ejtőernyő kioldót
- Oldja a tartalék ejtőernyő fékjét

Függetlenül az SOS rendszertől a pilóta minden esetben húzza meg a tartalék ejtőernyő kioldót.

Írányítózsínór szakadása esetén is a szabályos leoldás menetét kell követni, ugyanis a párosugró ejtőernyő a nagyobb terhelés miatt a hátsó hevederekkel nem irányítható.

Zsinórszakadásnál, ha a kupola forog, a szabályos leoldás menetét megelőzi a forgás megállítása és ha lehet, ezt a helyzetet stabilizálni a leoldás alatt.

D.3.11 Földetérés eszméletlen utassal

Ez egy elég komoly probléma lehet. Az utasok általában nem hirtelen ájulnak el, hanem közlik a pilótával a tényt.

A pilóta ilyenkor egy dolgot tehet. Meglazítja a mellhevedert és az utas ruházatát. A pofozgatás is eredményre vezethet, csak ne kékre-zöldre vert utassal érjünk földet. Ha az élesztési eljárások nem vezetnek eredményre, a pilótának az utas segítsége nélkül kell végrehajtani a földetérést. Ilyenkor is a legfontosabb szempont az utas testi épsége. A pilóta földetérés előtt az ájult utas térdhajlatába támasza a lábát, kinyomja előre és egy olyan földetérést próbál produkálni, amikor az első földetérési pont a pilóta fenekére. Így az utas sérülései elkerülhetők.

Földetérés után a pilóta kilazítja a hevedereket, meglazítja az utas ruházatát, vizet hozat a segítőivel. Az eszméletét visszanyert utassal a pilóta megkezdi az ugrás utáni teendőket.

D.3.12 Még egy apróság

Ha az utas nem élvezi a zuhanást, megijed, túllégzés miatt nem tud levegőt venni, kapálózni kezd kézzel lábbal veszélyeztetve a stabil nyitást, a pilótának lehetősége van egy "gonosz" cselekedetre. Leveszi az utas szemüvegét. Az utas az arca elé kapja a kezét, stabilá válik a zuhanás és a pilóta nyithatja a főejtőernyőt.

D.3.13 Fontos.

Akkor ugorhat együtt a pilóta zuhanó operátorral, ha már végrehajtott legalább 5 párosugrást, és felhívja az operátor figyelmét az alábbiakra:

- az ugrópáros utáni kiugrás esetén tilos a páros fölött zuhanni, a fékernyő nyitás miatt
- az ugrópáros megközelítése csak szemből és azonos magasságon történhet
- az operátor csak az utas kezére foghat rá zuhanás közben

D.4 Elméleti vizsgakérdések

A minimális nyitási magasság páros ugrásoknál

A minimális gépelhagyási magasság páros ugrásoknál

A normális kritikus sebesség nyitott fékernyővel (150 kg)

Az ugrópáros kritikus sebessége (150 kg, fékernyő nélkül)

Hány másodperc alatt zuhan 300 métert nyitott fékernyővel a kritikus sebesség elérése után (150 kg)

Hány másodperc alatt zuhan 300 métert fékernyő nélkül a kritikus sebesség elérése után (150 kg)

Hogyan teheti kényelmesebbé utasa hevederzetét főejtőernyő nyitás után?

Írja le a szabályos leoldási eljárást részleges nyílási rendellenesség esetén.

Írja le a helyes vészhelyzeti eljárást belobbant vontatott fékernyő esetén. Ilyenkor mennyi a kritikus sebesség?

Írja le a helyes vészhelyzeti eljárást összeomlott vontatott fékernyő esetén. Ilyenkor mennyi a kritikus sebesség?

Részletezze a kényszerugrás helyes módját 700 méter alatt

Részletezze a kényszerugrás szabályos menetét 700 méter és 1200 méter között.

Részletezze a kényszerugrás szabályos menetét 1200 méter felett.

Mit csinál, ha véletlenül kihúzta a fékernyő kioldóját még mielőtt nyitotta volna a fékernyőt?

Mit csinál, ha többszöri próbálkozás után sem tudja kihúzni a fékernyőt a zsebből?

Mit csinál, ha felborul fékernyő nyitás közben és a felkötőzsinór rátekeredik a lábára? Mennyi ilyenkor a kritikus sebesség?

Mit csinál, ha felborul fékernyő nyitás közben és belegabalyodik a fékernyőbe? Mennyi ilyenkor a kritikus sebessége?

Mit csinál, ha a fékernyő a teljesen kinyílt kupolával gabalyodik össze?

Milyen követelményeknek kell megfelelnie egy fotósnek mielőtt ugrópárost filmezhet?

Mi a fékernyő feladata?

Mikor kell nyitni a fékernyőt egy normál párosugrásnál?

Részletezze a fékernyő kioldó meghúzását követő eseménysort normálisan nyíló és feltöltődött fékernyő esetén.

Mi a helyes kiugrási testhelyzete az utasnak?

Miért nem okos dolog megmutatni az utasnak a csuklóra erősített magasságmérőt szabadesés közben?

Részletezze, hogyan kell kihúzni a tartalék ejtőernyő kioldót ill. a leoldó párnát a tépőzárás zsebből.

Mit csinál, ha kificamodott a bal vállá és tartalék ejtőernyőt kell nyitnia?

Részletezze a laza stabilizáló hevederek negatív hatását.

Írjon le három okot, ami instabil kiugráshoz vezethet.

Mi történik, ha a növendék maga alá húzza a térdét fékernyős zuhanás közben?

Miért nem jó ötlet az utas előtt nyúlkálni, hogy az utas karját a helyes szabadeső tartásba állítsa?

Mit kell éreznie közvetlenül a fékernyő kioldó meghúzása után

Milyen körülmények között szükséges segítőket megkérni a földetéréshez?

Hajtogatáskor mikor kell felcsatolni a 3-karikás fékernyő leoldó zárat?

Mi történhet, ha még toklezárás előtt csatolja fel a 3-karikás leoldó zárat?

Mennyi fehér középzsinór marad a zárótüske és a Kevlar felkötő között egy jól beállított fékernyőnél?

Mi történhet fékernyő nyitás után, ha rosszul tette el a fékernyőt hajtogatás közben?

Mi történhet, ha még tartja egy-két másodpercig a fékernyőt miután kihúzta a zsebből, ahelyett, hogy határozottan kidobná oldalra?

Mit tartalmaz utas felkészítés?

Sorold fel a túlzott utas felkészítés lehetséges negatív következményeit

Milyen körülmények indokolják az utas alaposabb felkészítését a földetérésre?

Miért ajánlatos a stabil kiugrás egy első ugrásos utas esetén?

Mi a korhatár a párosugró utasoknál?

Sorold fel a katasztrófával végződött párosugró balesetek okait

A párosugró pilóta felhatalmazás megújításához a pilótának hány párosugrást kellett végrehajtania az utolsó hónapban, amiből ugrást az utolsó három hónapban kellett teljesítenie.

A gyakorlatba hozó kiképzés menete

Ha a párosugró pilóta nem hajtott végre párosugrást a megelőző 90 napban, akkor köteles

Ha a párosugró pilóta nem hajtott végre párosugrást a megelőző 180 napon belül, akkor köteles

A párosugró pilóta felhatalmazás megszerzésének követelményei

A párosugró pilóta képző tanfolyam bevezető ugrásból áll.

Milyen képzettségű ugrók lehetnek utasok a gyakorló időszak első 8 ugrásánál?

Egy újonc párosugró pilótának legalább gyakorló ugrást kell végrehajtania.

Egy újonc párosugró pilótának párosugrást kell teljesítenie mielőtt kamerás, csatlakozhatna hozzá

Milyen kiegészítő felkészítést kell adni az utasnak, ha jobboldali fékernyő (pót) kioldó van a hevederzetére szerelve?

Mit csinál, ha az egyik fékernyő kioldó meghúzása után sem indul a főernyő nyílási folyamata?

Milyen hajtogatási hiba folytán fordulhat elő, hogy az egyik kioldó meghúzása után nem indul a főernyő nyílási folyamata?

Milyen veszélyeket rejt a rögzítetlenül lifegő jobboldali fékernyő kioldó? Nevezzen meg legalább kettőt.

D.5 Gyakorlati ismeretek.

A gyakorlati ismeretek három részből tevődnek össze:

- a párosugró ejtőernyő rendszer kezelése, hajtogatása,
- bevezető ugrások végrehajtása,
- gyakorló ugrások végrehajtása

D.5.1 Bevezető ugrások

A jelöltnek 7 ugrást kell végrehajtani.

1. ugrás

Ejtőernyős ugrás a párosugró ejtőernyőrendszerrel utas nélkül, min 2500 m magasból. Célja, megismerni a rendszer működtetéséhez szükséges eszközök elhelyezkedését, alkalmazását, működését, megismerni az ernyő, repülés közbeni és leszállási tulajdonságait.

2. ugrás

A jelölt a párosugró oktató utasaként vesz részt a párosugrásban, min 2500 m magasból. Az oktató bemutató jelleggel levezeti az ugrás előtti utas felkészítést, szemlélteti az egyes mozdulatokat, cselekmény-sorozatokat.

Nyitás után az oktató bemutatja az alkalmazott párosugró ernyő sajátosságait, annak repülés közbeni és leszállási tulajdonságait két személlyel történő használat közben.

3. ugrás

A jelölt pilótaként hajt végre párosugrást és az oktatója, mint utas vesz részt benne, min 2500 m magasból. Az oktató konstruktívan működik közre a felkészítéstől az ugrást követő tevékenységig, felhívja a jelölt figyelmét az ellenőrzési pontokra felkészítés közben, a gépen, illetve a gépelhagyás után. Közreműködik a földetérés kidolgozásában.

4. ugrás

A jelölt pilótaként vesz részt az ugrásban, az utasa legalább EJE "D" minősítéssel rendelkező ejtőernyős ugró, min 2500 m magasból. A jelölt a valóságos helyzetnek megfelelően készíti fel az utasát a párosugrás végrehajtására. A gépelhagyás legyen stabil, a fékernyő nyitása legkésőbb a kiugrást követő 5. másodpercben történjen meg. Miután a jelölt meggyőződött arról, hogy a fékernyő helyesen nyílt ki, megérinti háromszor a fogantyúkat a következő sorrendben:

- kioldó
- leoldópárna
- tartalékejtőernyő kioldó
- SOS rendszer csatolótagja

Közben a zuhanási irányt megtartja. Nyitás az előírt magasság fölött, stabilan. Az ugrást talpon maradással kell befejezni a kijelölt földetérési területen. Ennél az ugrásnál az utas passzívan viselkedik, a jelölt utasításainak megfelelően cselekszik.

5. ugrás

Párosugró pilótaként, legalább EJE "D" minősítéssel rendelkező ejtőernyős utassal min 3000 m magasból. Fékernyő nélküli zuhanás 2100 méterig, a zuhanás alatt a különböző fogantyúk megérintése 4. ugrásnál leírt sorrendben háromszor, a zuhanási irány megtartása mellett, stabil helyzetben történő fékernyő nyitás és nyitás. Földetérés talpon maradással a kijelölt területen.

6. ugrás

Párosugró pilótaként, legalább EJE "D" minősítéssel rendelkező ejtőernyős utassal min 3000 m magasból.

Fékernyő nélküli zuhanás 2100 méterig, a zuhanás alatt 360 fokos forduló kétszer, váltott irányba a stabilitás megtartásával, stabil fékernyő nyitás és nyitás, földetérés a kijelölt területen talpon maradással.

7. ugrás. Vizsgaugrás.

A jelölt pilótaként hajt végre párosugrást és az oktatója mint utas vesz részt benne, min 3000 m magasból.

A 7. ugrás a bevezető ugrásokat zárja le vizsgaugrásként.

Az oktató az ugrás minden fázisában kezdő utasként viselkedik, kihasználva a jelölt által elkövetett hibákat, passzívan, néha zavaróan reagálja le az ugrást. Az ugrást talpon maradván kell befejezni a kijelölt területen.

A vizsgaugrás akkor sikeres, ha a jelölt az ugrás egész folyamán - beleértve a felkészítést és az ugrás utáni teendőket is - a gyakorlati feladatokat hibátlanul hajtotta végre. A sikeres gyakorlati vizsga is bekerül a kiképzési okmányba.

D.5.2 Minősítés.

Minden ugrás végrehajtása bekerül a kiképzési okmány megfelelő rovatába. Ha jelölt a feladatot hibátlanul oldotta meg, az oktató aláírásával igazolja. A hibásan végrehajtott ugrást csak kétszer lehet megismételni és ismételt hiba esetén a jelöltet el kell utasítani, erről a tényről az oktató értesíti a szakmai igazgatót.

D.5.3 Gyakorló ugrások.

A 15 gyakorló ugrás követelményei:

- Az első öt gyakorló ugrásnál az utas legalább EJE "C" minősítésű ejtőernyős ugró.
- A második öt ugrásnál az utas legalább EJE "B" minősítésű ejtőernyős ugró.
- Az utolsó öt gyakorló ugrás végrehajtásánál az utas lehet EJE "A" minősítésű ejtőernyős ugró.

A 15-ik gyakorló ugrás végrehajtásánál 1 db külső kamerás videó felvételt kell készíteni megfelelő képzettségű légi operátorral. Képzés során a 10. gyakorló ugrásnál mehet először külső operátor a tandempilótával.

D.6 Párosugró oktató

D.6.1 A párosugró oktató felhatalmazás feltételei:

- 500 igazolt párosugrás
- 5 éves folyamatos párosugró oktatói gyakorlat
- bizonyított alkalmasság az oktató/vizsgáztató teendők ellátására.

D.6.2 A párosugró oktató vizsga

A párosugró oktató vizsgáztatás, az egyéni felkészülést követően a főoktató és a szakmai igazgató előtt zajlik. A vizsgakérdéseket a szakmai igazgató és a főoktató állítja össze. A kérdések elsősorban oktatás módszertani kérdések, amelyek mellett helyet kap a tevékenység vészhelyzeteire vonatkozó kérdések csoportja, illetve ejtőernyő technikát érintő kérdések.

A párosugró oktatót a főoktató javaslatára a szakmai igazgató nevezi ki.

D.7 Tansegédlet Utas részére

Ez a tansegédlet tartalmazza az ejtőernyős párosugrás végrehajtásához szükséges elméleti és gyakorlati tananyagot, vizsgalapot és a nyilatkozatot utasok részére.

A megismerkedés után a párosugró pilóta (a továbbiakban pilóta) átadja a leendő utasnak a Tansegédletet, a Tesztlapot, és megkezdi az utas elméleti felkészítését. A felkészítés végén az utas kitölti a Tesztlapot, levizsgálva az ejtőernyős párosugrás végrehajtásához szükséges tudnivalókból.

D.7.1 Elméleti tudnivalók

D.7.1.1 A párosugró ejtőernyő rendszer

A rendszer részei :

- ejtőernyő (tok, hevederzet, fő- és tartalékejtőernyő, fékrendszer)
- utasheveder

Az utasheveder anyagában és szilárdsági jellemzőiben teljesen megegyezik az ejtőernyőhöz tartozó pilóta hevederével.

A kényelmes és a biztonságos viselés érdekében négy ponton állítható. Tökéletesen beállítható a különböző testalkatú utasokra. A heveder minimális állítási lehetősége 140 cm.

4 ponton csatlakozik a pilóta hevederéhez. A vállnál két biztonsági zárral ellátott főtartó karabiner, csípőnél két állítható stabilizáló hevederre rögzített karabiner segítségével.

Az első kettő szerepe az utas helyzetének megtartása, a második kettő az állítható stabilizáló hevederek segítségével megakadályozza a két test esetleges egymáshoz csapódásának, illetve eltávolodásának lehetőségét.

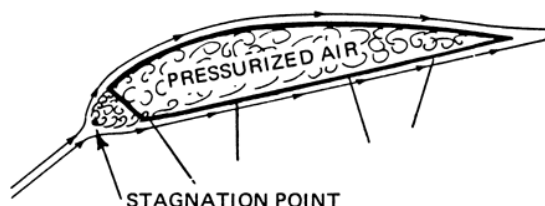
A tok foglalja magába a behajtogatott fő- és tartalékejtőernyőt.

A fékrendszer kettős feladatot lát el. Az első megakadályozni a két ugró súlya miatt a kritikus sebesség (50 m/s) túlzott mértékű átlépését, a második megindítani az ejtőernyő nyílási folyamatát.

A párosugrás ejtőernyő rendszerébe beépített főejtőernyő és a tartalékejtőernyő a felépítésüket tekintve irányítható siklóejtőernyők.

D.7.1.2 Aerodinamikai ismeretek

A nyílási folyamat befejeződését követően a kiterült kupola körül kialakul egy áramlási kép, mint a repülőgép szárnya körül. A kupola alsó és felső felén áramló levegő sebességkülönbsége miatt felhajtóerő keletkezik. A felhajtóerő nagysága egyebek között függ a kupola felületétől és az ezen a felületen megoszló terheléstől, az ugró súlyától.

Természetesen ez a kupolán keletkezett felhajtóerő nem tud egyensúlyt tartani az ugróra ható gravitációs erővel, tehát az ejtőernyő csak bizonyos repülési helyzetekben képes emelkedni vagy nem süllyedni (kellő vízszintes sebességnél történő lebegtetés esetén).

A kupola körüli áramlás párhuzamos egyenesekkel jellemezhető.

Az ejtőernyő irányítása az irányító vagy kormányzsinórok meghúzásával történik.

Az irányító zsinórok a kupola hátsó részéhez, a kilépőélhez vannak rögzítve. Oda ahol a kupola alsó és felső feléről leváló áramlások találkoznak. A kupola mögött ez az áramlási kép már turbulens, ami párhuzamos egyenesekkel nem, de visszafelé áramló örvényekkel jellemezhető. Ebben az örvényáramban a felhajtóerő nagysága jelentősen csökken, sőt meg is szűnik.

A jobb vagy a bal oldali irányító zsinórok meghúzásával rontom az áramlási képet a meghúzott oldalon, tehát a tömegközépponthez képest a jobb illetve a bal oldalon csökken a felhajtóerő és a forgatónyomaték meghatározásából következik a meghúzott oldalra történő fordulás.

A felhajtóerő és a gravitáció miatt kialakul egy olyan egyensúlyi helyzet, ahol állandó a süllyedési sebesség. Az ejtőernyős ugró ezt az állandósult süllyedési sebességet mindkét irányba képes megváltoztatni. Ha az ugró az irányítózsínókat egyformán és egyszerre kezeli, húzza meg, fékezett helyzetről beszélünk. Ez a helyzet a teljes siklástól (0 %-os fékezettség) a teljes fékezettség (100 %) állapotán keresztül az átesésig tart. A teljes fékezettség állapotában megszűnik az ejtőernyő vízszintes sebessége. Az átesésben megszűnik az ejtőernyőre ható felhajtóerő. Fékezett állapotban tehát az egyszerre és egyformán lehúzott kormányzsínók segítségével megváltoztatom a kupola íveltségét és ezzel megnövelem a felhajtóerőt, de ugyanakkor csökkentem a vízszintes sebességet, előidézve egy újabb törékeny egyensúlyi helyzetet. Az ereszkedés során újabb és újabb egyensúlyi helyzetet idézünk elő. A legkényesebb egyensúlyi helyzet a földetéréskor következik be. Ilyenkor azt a helyzetet kell előidéznie az ejtőernyős ugrónak amikor a felhajtóerő egyenlő a gravitáció erejével vagy nagyobb annál, az ejtőernyő nem süllyed, sőt inkább emelkedik, ráadásul a föld fölött 20-30 centiméterre. Az egész csak gyakorlat kérdése. De ki akarja hogy utasként rajta gyakoroljanak?

Ezért csak a legképzettebb ejtőernyős oktatók lehetnek párosugró pilóták.

A tartalék ejtőernyő csak méreteiben tér el a főejtőernyőtől. A tartalék ejtőernyővel ugyanolyan biztonságosan földet lehet érni mint a főejtőernyővel.

D.7.1.3 Fizikai és pszichikai hatások ugrás közben

Az ejtőernyős ugrás jelentős pszichikai terhelést jelent minden ugró számára. Fokozottan igaz ez olyan személyre aki élete első ejtőernyős ugrását hajtja végre.

Az emberi szervezet nyugalmi állapotban is termeli az adrenalin nevű anyagot. Ahogy növekszik, a stresszhelyzet az adrenalin jelenléte ugrásszerűen megnő a szervezetben. Hatásai közé tartozik a gyorsuló, kapkodó légzés, a vérnyomás emelkedése, gyengeség, izomkoordinációs zavarok, lassuló helyzetfelismerés, mozgáskoordinációs zavarok, verejtékezés, eszméletvesztés.

Ezen tünetek jelenléte nem törvényszerű és jól nézne ki egy őszi légy módjára közlekedő párosugró pilóta, akire valaki éppen rábízta az életét.

Az ejtőernyős ugrások során az ugrók szervezete megszokja az adrenalin szint mozgását, és a reakciók nem úgy jelentkeznek, mint egy elsőugrások egyénél, vagy egyáltalán nem jelentkeznek. Az utast jól fel lehet és kell is készíteni erre a jelenségre.

Az adrenalin szint már a felkészítés folyamán emelkedik. A repülőgéppel történő emelkedés során a szint emelkedése megáll. Az ugrás előtti pillanatokban meglódul, kiugráskor a legmagasabb és a zuhanás közben már csökken. Nyitás után a szint gyorsan visszaáll a nyugalmi állapotra. Ez a visszaállítás az ereszkedés utolsó harmadában következik be.

A szervezet az adrenalin visszaállására mintegy elvonásos tünettel az úgynevezett "fehér ájulással" válaszolhat. Természetesen ez sem törvényszerűen, és nem gyorsan következik be, az utas közölni szokta "Elájulok" és lőn. A párosugró pilóták megtanulták, hogy lehet ezt a jelenséget megszüntetni.

D.7.1.4 Az ejtőernyőzés elmélete

Az ugrók mozgási pályája és a relatív szél.

A stabil zuhanás kifejezés egy testhelyzetet és egy cselekvést takar. A testhelyzet hassal a föld felé, a cselekvés a csípőből történő homorítás. E két dolog már majdnem szavatolja a stabil zuhanás végrehajtását, de ha tisztázzuk a kezek és a lábak helyzetét akkor biztos a siker.

Miért szükséges a stabil zuhanás? Az első érv, mert az ejtőernyő biztonságos nyitása megköveteli ezt a testhelyzetet. A második, mert esetleg nyugodtan szeretne az utas a zuhanás ideje alatt nézelődni.

Ahhoz, hogy valaki tudatosan eljusson ebbe az állapotba, feltétlenül hallania kell a mozgási pályáról és a relatív áramlásról.

Az ejtőernyős ugró teste kiugrás után negyed parabola íven mozog. Ez a mozgási pálya a vízszintes és a függőleges sebesség arányából következik. A kiugrás utáni pillanatban az ugrónak elhanyagolható függőleges sebessége van. A kiugrás utáni 12. másodpercben az ugró függőleges sebessége eléri az ahhoz a testtartáshoz tartozó legnagyobb sebességet (50m/s) és vízszintes sebessége nincs (stabil testhelyzetet feltételezve). Ebben az esetben a zuhanás miatt fellépő relatív áramlás iránya merőleges az ugró hasára. A mozgási pálya ívéhez húzott érintők jelentik a relatív áramlási irányokat. Ha a mozgási pályán mozgó ejtőernyős ugró hasára merőlegesek ezek az irányvonalak, stabil zuhanásról beszélhetünk.

Abszolút mozgási pályáról akkor beszélünk, ha a repülőgép mozgásához viszonyítjuk az ugró teste által leírt görbét és viszonylagos a mozgási pálya ha a görbe leírásakor a Földhöz viszonyítjuk az ugró mozgási pályáját.

D.7.1.5 Az ejtőernyős párosugrás végrehajtásának menete

Előkészület, felkészítés

A tesztlap eredményes kitöltése vet véget az elméleti felkészítésnek és kezdődhet a gyakorlati rész.

A pilóta bemutatja a párosugró ejtőernyő rendszert és elmagyarázza a használatát.

Kiválasztja a megfelelő ruhát, segít az utas öltözködésénél. Feladja és beállítja az utashevedert.

Az utassal gyakoroltatja a ponyván hason fekve a testhelyzeteket, a jelzéseket és a reakciókat.

A pilóta felszerel, elgyakorolják az összecsatolást, az összecsatolt helyzetben történő mozgást és a testhelyzeteket, a jelzéseket és a reakciókat, az ereszkedés közbeni tevékenységet és a földetérési testhelyzetet.

Ezután beszállnak a repülőgépbe és újra elgyakorolják az ugrás menetét, teljes felszerelésben, különös tekintettel a repülőgépen történő mozgásra és a repülőgépen való tartózkodás szabályaira.

Az ugrás előtti gyakorlás annyiszor történjék, hogy az utas az ugrás közbeni tennivalóit hibátlanul hajtsa végre, a pilóta jelzéseire jól reagáljon, illetve annyiszor, ahányszor az utas igényli.

A gyakorlás során átvesznek két, a repülőgép meghibásodásával kapcsolatos vészhelyzet megoldást.

Az első: kényszerleszállás.

Megőrizni a nyugalmat, lehetőség szerint a repülési iránynak háttal felvenni a kényszerleszállási testhelyzetet - leülni a padlóra, lábak talpon, térdek szétnyitva, fej bent a térdek között, karok a fejen, a sisakon, védve a fejet. Földetérés után gyorsan, de nem kapkodva elhagyni a repülőgépet.

A második, ha a repülőgép meghibásodása olyan magasságban történik, hogy az ugrópáros kiugrási magassága nem csökken 700 méter alá : kényszerugrás.

A párosugró pilóta utasítására, a földi gyakorlás során elsajátítottak alapján, közlekedés az ajtóhoz, gyorsan, de nem kapkodva, kiugrási testhelyzet pontos és gyors felvétele, kiugrás után a pilóta jelzéséig megtartani ezt a helyzetet.

Az ugrópáros mindig az utolsó rárepülés utolsó kiugrója. Ennek megfelelően elsőnek szállnak be a repülőgépbe. Az utas köteles az ugrással kapcsolatos dolgokban a pilótára hallgatni, utasításait betartani. A repülőtér veszélyes üzem. A repülőgépet mindig a farokrész felől kell megközelíteni a beszálláshoz és a gyakorláshoz is.

A pilóta kiválasztja azt a helyet ami az utas és az ugrás szempontjából a legmegfelelőbb. Az utast úgy ülteti le, hogy a többi ugró beszállás és emelkedés közben ne zavarja se az utast, se az ugrásra történő felkészítést, illetve az utassal történő foglalkozás zavartalanul történhessen.

Az utas a beszállás után a helyét csak a pilóta engedélyével hagyhatja el. Figyelnie kell a többi ugró felszerelésére, nehogy a helyszűke miatt valakinek kirúgja a tüskéjét, ezzel kinyitva az illető ugró ernyőjét és vészhelyzetet idézzen elő. Bármilyen kérdéssel, észrevétellel forduljon pilótájához.

Az összecsatolásnál figyelni kell, hogy olyan magasságon történjen, hogy legyen elegendő idő felkészülni a gépelhagyásra.(Feladni az utasra a sisakot, szemüveget, kesztyűt, illetve felvenni a pilóta felszerelését is.)

D.7.1.6 Kiugrási testhelyzet

A kiugrás mindig speciális testhelyzetet kíván meg az utastól.

Ez a testhelyzet a következő: karok a mell előtt keresztezve fogva a hevedert, a fej fölfelé néz, lábak zárva térdből feltörve, csípő előretolva és homorítva.

A kiugrási testhelyzet felvétele a gépajtóban

A pilóta " kiugrási testhelyzet " utasítására:

- az utas keresztezi a karját a melle előtt, megfogja a főkörhevedert, fejét fölemeli, a súlyát lassan ráengedi a pilótára, lábait zárja berakja a pilóta lábai közé és térdből feltöri, csípőjét előre tolvá homorít.

D.7.1.7 Zuhanási testhelyzet

Ez a testhelyzet a következő: fej fölfelé néz, kezek a fül mellett elől ügyelve, hogy az felkar ne menjen a vállvonalon túl és a felkar a testtel és az alkarral 90 fokos szöget zárjon be, homorítás mellből és a csípőből, lábak térdből feltörve a pilóta lábai között hátra.

Jelzések és reakciók zuhanás közben:

- miután a pilóta aktivizálja a fékernyőt páros kézzel megüti az utas vállait - az utas felveszi a zuhanási testhelyzetet. Ha biztonságosabbnak érzi a kiugrási testhelyzetet, megtartja azt.
- a pilóta páros kézzel megüti a zuhanási testhelyzetben lévő utas vállait - az utas kötelezően és azonnal felveszi a kiugrási testhelyzetet.
- a pilóta megüti az utas lábait - rossz az utas lábtartása, lógatja a térdeit - térdeket feljebb húzza az utas és csípőből nagyot homorít.

D.7.1.8 Nyitás utáni teendők

Miután a pilóta kinyitotta a főejtőernyőt meggyőződik róla nincs-e nyílási rendellenesség, megkezdődik az ereszkedés.

Ilyenkor megszűnik a zuhanási szélzaj és lehetőség nyílik a pilóta és az utas közti beszélgetésre.

Ha a pilóta rendellenességet tapasztal, kiadja a "vészhelyzet, kiugrási testhelyzet!" Utasítást és erre az utas úgy reagál, hogy felveszi a kiugrási testhelyzetet és megtartja a következő utasításig.

Ha nincs rendellenesség, a pilóta közli az utassal, hogy minden rendben és oldja a fékeket.

A következő lépésben oldja a jobb és bal oldali stabilizáló hevederek karabinereit, kilazítja a hevedereket a maximális hosszra, majd visszaakasztja. Erre egyrészt az utas kényelme, másrészt a földetérés mozgásigénye miatt van szükség.

Ez a cselekvés igényli az utas segítségét. A pilóta megmutatja a felszakadó hevederen a fogás helyét, az utas felnyúl, megfogja, közben lábával rááll a pilóta lábfejére, felhúzza és megtartja magát.

A stabilizáló hevederek visszaakasztása után a pilóta ezt közli az utassal és bemutatja az ejtőernyő irányítását és a repülési helyzeteket. Megmutatja az utas részére kialakított irányító fogantyúkat. Ha az utas igényli, átadhatja az ejtőernyő irányítását. Ereszkedés közben beszél a többi ugró helyzetének a megfigyeléséről, a célterület megközelítésének módjáról.

A pilóta visszaveszi az ejtőernyő irányítását az utastól, felkészülnek a földetérésre, az utas felveszi a földetérési testhelyzetet.

D.7.1.9 Földetérési testhelyzet

Ez a testhelyzet a következő: kezek a mell előtt keresztben, lábak zárva, térből feltörve, előre felhúzza, mintha egy nagyon kis székre ülne le zárt lábakkal. Esetleg a kézzel segíthet az utas lábakat tartani.

A földetérés közben az esetleges vízszintes sebesség kilépkedéséhez szükséges a stabilizáló hevederek ereszkedés közbeni kilazítása.

A földetérés után az utas megvárja, míg a pilóta oldja a csatlakozási pontokat, lazít a hevederen, leveszi az utas sisakját. Utána együtt besétálnak a hajtogatási területre és a pilóta leszereli az utasról a hevedert.

Az ugrás befejeződött.

E FEJEZET

OKTATÓI TEMATIKA

Jelen kézikönyvben foglalt oktatói tematika kettős osztatú. A kettős osztottságot a felkészítés célja és szintje indokolja. A felkészítés első lépcsőben az általános oktatói felkészítést tartalmazza, amely során az jelöltek a hatósági szakszolgálati engedély megszerzésére készülnek fel.

A második lépcsőben a szakszolgálati engedély birtokában lévő ejtőernyős oktatók felkészítése zajlik a különböző felhatalmazások megszerzése érdekében. Ezek a felhatalmazások az elvégzett tanfolyam alapján, illetve a kiállított felhatalmazás függvényében a következők

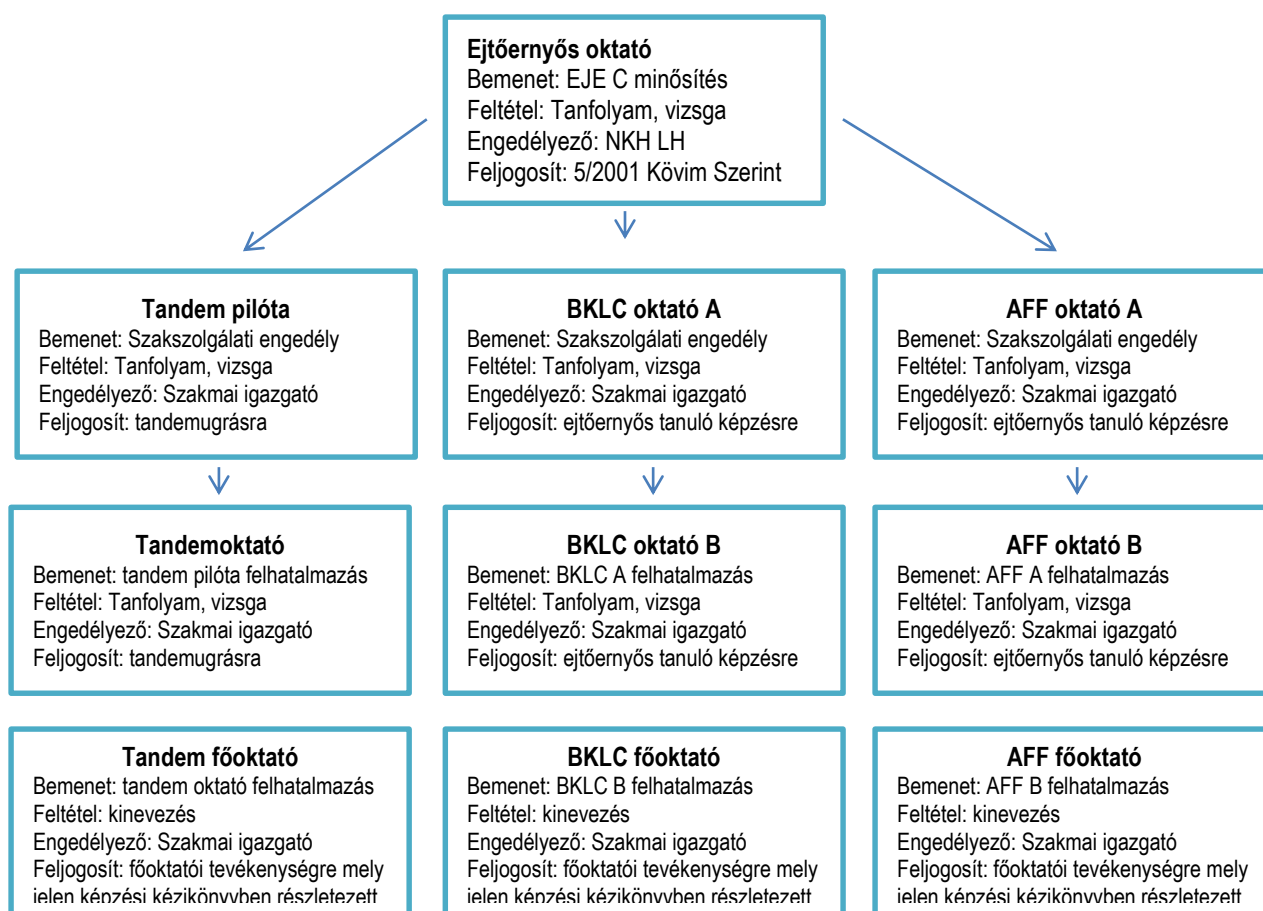
Tandem pilóta → Tandem oktató → Tandem főoktató

BKLC oktató A → BKLC oktató B → BKLC főoktató

AFF oktató A → AFF oktató B → AFF főoktató

Megnevezésükben tükrözik a tevékenységet, és magukban hordják az „oktató” megnevezést a szakszolgálati engedélyük megnevezése okán. Ez alól kivételt az ugyancsak szakszolgálati engedély birtokos tandem pilóta képez, logikai okokból.

E.1 Folyamatábra a képzés lépcsőí

E.2 Első lépcső oktatói felkészítés

2.1 A tanfolyam célja

A tanfolyam célja, magas szakmai színvonalú ejtőernyős szakemberek felkészítése a sikeres hatóságági szakszolgálati vizsgára.

2.2 A tanfolyam személyi feltételei

2.2.1 Oktatók

A felkészítő tanfolyam oktatóit a MESZ szakmai igazgató bízta meg.

2.2.2 Jelöltek

A tanfolyamot megkezdhetik azok a tanulók, akik az 5/2001 (II.6) KöViM rendelet 7. sz mellékletében meghatározott feltételeknek megfelelnek, és EJE C minősítéssel rendelkeznek.

A tanulók kötelesek a tanfolyam anyagát legjobb tudásuk szerint elsajátítani és végrehajtani.

E.3 Elméleti képzés

Az elméleti képzés célja az ismeretek olyan mértékű elsajátítása, amely a tanuló részére szükséges a sikeres hatóságági vizsga letételéhez.

3.1 Általános feltételek

A témaköröket a tanfolyam vezető oktatója adja elő, megfelelő sorrendben felépítve, előadás formában, szemléltető eszközök felhasználásával.

Tekintettel arra, hogy a képző szervezet magas színvonalú oktatókat kíván képezni, akik a változó körülményekre is reagálni képesek, az elméleti képzés időtartamát 30 órában határozza meg, amelybe beleszámít az elméleti vizsga ideje. A tanfolyam óraszámát 5 egymást követő napon kell leadni.

Az elméleti képzés időtartamát 30 x 45 perces előadásokra, és az előadások közötti 15 perces pihenő időkre kell bontani.

3.2 Helyszíne

Tanterem, vagy olyan hely ahol külső körülmények nem zavarják az elméleti képzést.

3.3 Tárgyi feltételek

Kiképzési okmányok, oktatási segédeszközök, kiképzési tematika, tankönyv, szemléltető eszközök, videók, fotók, szemléltető táblák.

3.4 Témakörök

3.4.1 Meteorológia

A légkör felépítése, alsó rétegének jellemzése, légköri jelenségek és jellemzőik ismerete.

A levegő nyomása, sűrűsége, hőmérséklete. Légmozgások (szél, termik, turbulencia) keletkezése, változása, előfordulási helyei.

Az ejtőernyős ugrást és az ejtőernyő ereszkedését befolyásoló meteorológiai körülmények. Az ejtőernyős ugrás meteorológiai feltételei.

A meteorológiai helyzet értékelése A meteorológiai helyzet váratlan, veszélyes változása - szélbeerősödés, zivatarkevénység. Az ejtőernyős ugrásra veszélyes helyzet felismerése, különös tekintettel a tanuló kisebb tapasztalatára.

A repülés meteorológiai feltételei, a látástávolság. A meteorológiai helyzet alkalmasságának és változásainak okmányolása. Meteorológiai információk kérésének útja.

A légmozgást jelző eszközök ismerete és használatuk módja

Szélirány meghatározásának módjai.

A levegő hőmérsékletének változása a magasság növekedésével

A légnyomás változása a magasság függvényében.

A függőleges látás fogalma.

3.4.2 Egészségügyi ismeretek

Az ejtőernyős ugrás egészségügyi feltételei.

Nyilvános repülő- és ejtőernyős rendezvényen előírt mentési és egészségügyi felszerelések és körülmények ismerete.

Elsősegélynyújtás megszervezési módja szakképesítettek jelenléte esetén. Személyi mentés módja sérülés, baleset, katasztrófa esetén.

Ejtőernyős ugrásra egészségügyileg alkalmatlan (alkoholos, gyógyszeres stb.) állapot megállapításának módja. Az ugró alkalmatlan állapotának megállapítása utáni teendők.

Helyszíni elsősegély-nyújtó felszerelés használatának ismerete.

A magasság egészségügyi-, élettani hatása a szervezetre

Az ejtőernyős ugrások általános egészségügyi feltételei

A bekövetkező sérülések osztályozása az ejtőernyős ugrások során.

Mi a cselekvési sorrend ejtőernyős ugrások során sérült ugró esetében.

A vérzések fajtái és kezelési módjai.

Az artériás vérzés csillapításának módszerei.

Az agyrázkódás tünetei.

Az ejtőernyős sérülések kategóriái súlyossági sorrendben.

A csonttörések fajtái.

A nyílttörések tünetei.

A gerincsérülés tünetei.

A nyakcsigolya - sérülés tünetei.

Az újraélesztési eljárások fogalma és gyakorlati végrehajtása.

Magasság hatása az ugró szervezetére, az előírt felszerelés a magasság függvényében.

3.4.3 Aerodinamika

Az áramlás általános jellemzői. A sebesség és a nyomás viszonya.

A szárny-profil, légáramlás a szárnyfelületen, az állásszög, a felhajtóerő, az örvények.

Az ejtőernyők aerodinamikája, áramlás a kupola körül.

A túlterhelt ejtőernyő és a „gyors kupola”.

A szabadeső ejtőernyősök aerodinamikája, sebessége, mozgása.

A bekötött- és szabadeső ejtőernyős(ök) gépelhagyásának aerodinamikája, a relatív szél fogalma
Légellenállás fogalma, nagysága mitől függ.

Kritikus sebesség, változása a magasság és testhelyzet függvényében.

Zuhanás közbeni helyzetváltoztatás aerodinamikája.

Fordulók aerodinamikai elvei.

Állásszög változás, fékezés.

3.4.4 Ejtőernyős elmélet

- Okmányok, azok vezetése.
- Felelősség, felhatalmazások.
- Egészségügy, alkohol, kábítószer, pihenés.
- Tevékenység a légijármű fedélzetén.
- Tevékenység szabadesés közben.
- Nyílási folyamat.
- Ejtőernyő irányítás.
- Iskolakör.
- Földet érés, lebegtetés, gurulás.

3.4.5 Ejtőernyős felszerelés

Ejtőernyő-minősítő rendszerek ismerete.

Az ejtőernyő nyilvántartásba vételének módja, a nyilvántartásba vétel ellenőrzési módja.

Az ejtőernyő alkalmasságának és érvényességének szabályai, az ejtőernyő típus- és egyedi okmányai.

Ejtőernyők használatának és kezelésének szabályai, azokat ismertető kiadványok ismerete.

Az ejtőernyő hajtogatás feltételei, szabályai, a hajtogatás érvényessége.

Az ejtőernyős kötelező- megengedett- és engedélyhez kötött felszerelésének ismerete.

Ejtőernyők felépítésének általános ismerete.

Ejtőernyők hajtogatásának általános ismerete.

Használatos ejtőernyők és ejtőernyő-rendszerek és tok/heveder-rendszerek típus ismerete. A részek funkciójának, és működésének ismerete.

Különböző (nem azonos gyártó által gyártott) használatos fő- és mentőernyő-típusok együttes használatának általános szabályai.

Egyéb célú felszerelések, ejtőernyők és hevederek használata.

Gyártói, forgalmazói, szakoktatói kapcsolat ismerete.

Az eljárás ismerete nem regisztrált ejtőernyő, ugrásbiztonságot veszélyeztető vagy alkalmatlan felszerelés észlelése esetén.

Az eljárás ismerete gyári hiba észlelésekor, rongálódás, roncsolódás, elhasználódás esetén.

Automatikus nyitókészülékek típus szerinti ismerete. A készülékek célja, működési elve, használatuk szabályai, érvényességük, ellenőrzésük, javításuk és karbantartásuk módja illetve szabályai, a műszerek okmánya.

3.4.6. Oktatási módszerek

Képzési rendszer felépítésének ismerete. Oktatási módszertan és a tanfolyami oktatás és repülőtéri kiképzés körülményeinek ismerete.

A képzések tanterveinek, tematikáinak, a képzéshez szükséges tankönyvek és szakkönyvek, a képzés okmányainak és nyomtatványainak ismerete.

A jelölt kiképzésbe való bevonásának feltételei, az okmányolás módja.

A képzés tervének és időbeosztásának elkészítése.

A nem tanfolyam kötelezett képzések/átképzések tervezése.

Kiképzés alatt állók ugrás előtti elméleti és gyakorlati felkészítése, az ugrás-kiértékelés módja.

Ugrásfeladat és ellenőrzés céljából végrehajtott feladat tervezése, időszakos ellenőrzések elvégzésének módja.

Légijármű típusismeret, a légijármű használata ejtőernyős ugráshoz.

Az oktató repülőtéri teendői a növendék ugrása előtt.

Az oktató teendői a légijármű fedélzetén.

Ugratói tevékenység.

Oktatás, képzés átadása, átvétele.

A tanuló képességeinek felmérése

Káros, veszélyes pszichikai tulajdonságok kiszűrése

A figyelem fenntartása

Segédanyagok használata

A tanuló bevonása az oktatásba, kérdésfeltétel, visszacsatolás, a tanulók tevékenységének értékelése

Vita, vitakezelés

Szemléltetés, kooperatív oktatási módszerek

A félelem kezelése, a gépjármű komplexus

3.4.7 Törvények, rendeletek, szabályzatok

1995. évi XCVII Törvény, a légiközlekedésről

63/2001 KöViM rendelet a típus és légialkalmasságról

5/2001 KöViM rendelet a szakszolgálati engedélyekről

2005. évi CLXXXIV. törvény a légi-, a vasúti és a vízi közlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról

123/2005. (XII. 29.) GKM rendelet a légiközlekedési balesetek, a repülőesemények és a légiközlekedési rendellenességek szakmai vizsgálatának szabályairól

39. sz. Légügyi Előírás

Ejtőernyők karbantartása, dokumentáció érvényessége

A törvény és annak végrehajtásáról szóló rendelet fejezetei az ejtőernyőről, a légiközlekedési hatóság feladatairól.

Az üzemeltető szabályozásai a képző szervezet szakirányú szabályozásai.

Az ejtőernyős tevékenység szabályozásának és felügyeletének felépítése.

Az oktató felügyelő üzemeltető szervezet felépítése, szolgálata útja, a hatás-körök ismerete

A személyi balesetbiztosításra vonatkozó előírások ismerete.

3.4.8 Vészhelyzetek

Kis- és nagysebességű vészhelyzetek ismerete kialakulásuk, elkerülése illetve megoldásuk módja.
A főernyő leoldásának és mentőernyő-nyitás szabályai.

A következő helyzetekben kialakult vészhelyzetek ismerete, megelőzésük, kialakulásuk, elhárításuk módja.

- A légijármű fedélzetén.
- A gépelhagyásnál.
- Szabadesés közben.
- Ejtőernyőnyitás közben.
- Ereszkedés közben.
- Földetérés közben.

Repülőtéren kívüli földetérés ill. tereptárgyra érkezés veszélyei.

A vízi- és éjszakai ugrás jellemző vészhelyzetei.

A levegőnél könnyebb légijárműből való ugrás jellemző vészhelyzetei.

Eljárás az ejtőernyős ugrás közben bekövetkezett mentőernyő-nyitás esetén.

Az ugrás közben sérült ejtőernyő ill. sérülést szenvedett ejtőernyős ejtőernyőjének kezelése.

Eljárás olyan vészhelyzet esetén, amikor nem következett be rendkívüli esemény.

5.4.9 Ugróüzem szervezése

Az ejtőernyős ugróüzem vezetését ellátó személynek az ejtőernyős tevékenységre vonatkozó szabályok ismeretén túl ismeretekkel kell rendelkeznie az ugróterület (a repülőtér) és környezete jogi helyzetének kapcsolatban. Ismernie kell repülőtérrendet, a tűzbiztonsági teendőket.

A jelentéskötelezettség által érintett szervezetekkel való kapcsolat módjának ismerete.

A légijárművek alkalmassága ellenőrzésének módja.

Intézkedési eljárás a repülőtér és az ugróüzem, mint veszélyes üzemi tevékenység veszélyességi fokának csökkentésére.

Az ejtőernyős üzem vezetésének módja, az üzem okmányai, vezetésük módja.

A repülőtér és az ejtőernyős üzem berendezésének, technikai eszközeinek biztosítása.

Rádióhasználat ismerete a légijárművel való kapcsolattartáshoz.

Vízi- és éjszakai ugrás szervezésének szabályai és módja, technikai feltételei.

Mentés megszervezésének módja, személyi feltételei és eszközei repülőtéren kívüli földetérés esetére.

Rendkívüli esemény bekövetkezésekor a szükséges eljárás ismerete, okmányai és vezetési módjuk.

Az ejtőernyős tevékenység végzéséhez kötődő biztosítások és azok feltételeinek ismerete.
Ejtőernyős tevékenység miatti biztosítási kár okozása esetén a szükséges eljárás ismerete

E.4 Ellenőrző vizsga

Az oktató jelölteknek a hatósági vizsgára bocsátást megelőzően, a tanfolyam anyagából vizsgát kell tenni. Sikertelen vizsga esetén, nem bocsátható hatósági vizsgára a jelölt. A kitöltött vizsgalapot a tanfolyam vezető oktató értékeli.

4.1 Kiértékelés általános szempontjai

A tanfolyam akkor tekinthető sikeresnek, teljesítettnek, ha a céljai megvalósultak. A jelölt a tanfolyam anyagát, 60 %-ban elsajátította.

E.5 Második lépcső - Felhatalmazás szerzés

5.1 A tanfolyam célja

A szakszolgálati engedéllyel rendelkező ugrók közül, a kiképzési rendszerekhez illeszkedő, magas színvonalú oktatók képzése, akik felhatalmazásuk birtokában, a korszerű felszerelések alkalmazásával, tudásukkal, magas szintű élményt nyújtanak a növendékeknek, ezzel segítve elő az ejtőernyős sport utánpótlását.

5.2 A tanfolyam körülményei

A felhatalmazások megszerzése ezen kézikönyv szerinti általános oktatói tanfolyam elvégzése után lehetséges.

A tanfolyamra beiskolázható az a személy, aki megfelel jelen kézikönyv A. 5.1 pontjában meghatározott, felsorolt jogszabályok, az ejtőernyős szaktevékenység ellátásához oktatókra vonatkozó szükséges feltételeknek.

A tanfolyam szervezője a légiközlekedési hatóság által oktatási engedéllyel rendelkező Magyar Ejtőernyős Szövetség.

A második képzési lépcső elemeit, az érintett képzés főoktatója által összeállított, és a szakmai igazgató által jóváhagyott felkészülési terv alapján történik. a felkészülési terv megegyezik az általános oktatói tanfolyam óraelosztásával, kiegészítve a képzési formára jellemző speciális felkészülési kérdésekkel abban az esetben, ha az alap oktatói tanfolyam elvégzésétől 6 hónap eltelt. Amennyiben az alap oktatói tanfolyam elvégzésétől kevesebb, mint 6 hónap telt el, úgy csak a képzési formára jellemző speciális felkészülési kérdésekkel kell foglalkozni, abból kell összeállítani a felhatalmazás szerzéshez szükséges tanfolyam anyagát.

5.3 A tanfolyam személyi feltételei

A képzést annak a képzési ágnak a főoktatója vezeti, amelyre a jelölt felhatalmazást kíván szerezni. A főoktató egyedül vagy több más, a képzési ághoz tartozó oktató bevonásával végzi a felkészítést.

A tanfolyam elvégzése oktatói konzultációk mellett, szakanyagok felhasználásával egyéni felkészüléssel történik. (Amennyiben az alap oktatói tanfolyam elvégzése óta, kevesebb mint 6 hónap telt el)

A tanfolyamvezető oktató a tanfolyamról kiképzési okmányt vezet olyan módon, hogy abban követhető legyen a képzés menete és a felhasznált tananyag.

5.4 Oktatási kérdések

Az ejtőernyős oktatói szaktevékenységet, az ejtőernyőzés elméleti- és gyakorlati oktatását, valamint repülőtéren gyakorlati kiképzést, ugrásra felkészítést végző és felügyeletet ellátó oktatóknak az oktatói elméleti vizsga letételéhez a tanfolyamot követően számot kell adnia.

Alapvetően mind a három képzési mód oktatóinak a felkészítésében jellemző a teljes tematika ismeretének követelménye. Ennél a pontnál az összefüggéseiben való ismeretet értjük, hiszen egy ejtőernyős növendék esetében az egymásra épülő anyagrészek elsajátítása a lényeges, míg az oktató azok mögöttes tartalmával is tisztában kell, hogy legyen.

A vizsga során kifejezetten a tematika megértését, és alkalmazni tudását vizsgálja a vizsgáztató. A felkészítés részét képezi az általános oktatói felkészülésnek is részét képező didaktikai pedagógiai ismeretanyag. A hangsúly az oktatási módszertanon van, amivel a leendő oktató képes lesz átadni a tudását a növendékeknek.

5.5 Az elméleti vizsga körülményei

Az oktató-jelöltet egy fő jogosított oktató vizsgáztatja, aki a vizsga formai szabályosságát igazolandó a vizsgajegyző-könyvet ellen jegyzi. A vizsga tartalmi megítélését, az alkalmasság megállapítását kizárólag a vizsgáztató végzi.

A vizsgáztató megállapítja, és jegyzőkönyvbe veszi a feltételek meglétét.

A sikeres vagy sikertelen vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

A vizsgakérdéseket és a válaszokat 5 évig meg kell őrizni.

5.6 Vizsgakérdések

A vizsgakérdéseket a tanterv nyolc fő fejezetéből a vizsgáztató állítja össze. Teszt-rendszer alkalmazása nem engedélyezett.

A kérdéseket a vizsgázó húzással választja ki. A válaszokat írásban kell megadni. A válaszok kiértékelése során a vizsgáztató szóbeli válaszokat is kérhet.

E.6 A képzési ágak sajátos vizsgarendszere

A különböző képzési módszerek különböző gyakorlati felkészülést igényelnek, ennek megfelelően a vizsga rendszere is eltér egymástól.

A vizsgázónak a tesztlapon minimálisan 80% eredmény kell elérnie. Az ugratási és ereszkedési feladatott biztonságosan és a célterület megközelítve 100 méteres pontossággal kell végrehajtani.

A vészhelyzeti vizsgát mind szóban, mind a gyakorlatban 100% kell teljesíteni.

6.1 Gyorsított szabadeső oktató vizsga

6.1.1 Elméleti kérdések

Miben különbözik a Gyorsított Szabadeső Képzés és a Bekötött Légcellás képzés?

Mi a minimális kiugrási magasság az 1. szinten a kiképzési tematika alapján?

Mit teszel akkor, ha nem vagy biztos abban, hogy a tanuló teljesen felkészült az adott szint végrehajtására és már mentek a légijármű felé?

Ki készíti fel a tanulót az ugrásra és azt hol kell írásban rögzíteni?

Mire kell felkészíteni elméletben a tanulót - az 1-3. szinten- a nyitott ejtőernyő kezelésével kapcsolatban és az oktató milyen formában közreműködhet a tanuló ereszkedése alatt?

Miért van szükség a 9. szinten az 1100 méteres ugrás gyakorlására?

Kinek kell a tanuló elméleti felkészítést végrehajtania?

Mennyi időre van szükség az ugrásra való felkészítéshez, és azt mikor kell végrehajtani?

A tanuló szabadesés során, nem szándékoltan lassan előre csúszik. Milyen tanácsokat adsz neki, hogyan készíted fel ennek megszüntetésére, ugrás közben milyen jelzéseket adsz neki?

Az 1-3. szinten a tanuló nem reagál a jelzésekre és időben nem hajtja végre a nyitást. Az oktatók közül ki nyithatja a főejtőernyőt és milyen magasságig?

Az 1-3. szinten a tanuló nem reagál a jelzésekre és időben nem hajtja végre a nyitást, a főejtőernyőt nyitása nem történt meg, ki és milyen magasságig nyithatja a tartalék-ejtőernyőt?

Melyik szintet lehet tandemugrással végrehajtani?

Melyik szinten hajthatja végre a tanuló önállóan a gépelhagyást?

Az 1. szintű ugrásnál kell-e mind a két oktátónak két kézzel fogni a tanulót, vagy részben, illetve teljesen elengedhetik-e?

Milyen kiugrást kell a tanulónak az 5. szinten végrehajtani?

Milyen egységes kézjelzéseket használhat az oktató szabadesés közben?

Milyen kiugrást kell a tanulónak a 6. szinten végrehajtania?

1-4. szinten az oktátónak el kell-e engednie a tanulót, ha a nyitást követően a belsőzsák már eltávolodott? (Ha igen és ha nem miért?)

Miért felelős az oktató?

Mi a célja a „tudatossági körnek”?

Mi a feladata a tartalék-ejtőernyő kioldó felőli oktátónak?

Miért fontos, hogy a leugrás előtt az oktató lábfogást alkalmaz a tanulón?

Ki indítja meg a leugrást?

A 2. szintem miben különbözik a nyitási magasság és miért?

Mikor és milyen körülmények között engedhetik el a tanulót az oktatók?

Mi a lényege a kioldás gyakorlásának az 1-2. szinten?

Melyik szint célja a kéz- és lábtudatosság és hogyan ellenőrizhető?

Miért a 3-4. szint a legfontosabb a tanuló fejlődése során?

Mit kell elsajátítania a tanulónak a 3. szinten, hogy a 4. szintre léphessen át?

Hogyan jelzi a tanuló az 1500 méteres magasságot szabadesés közben és mit kell tenned ha nem teszi meg?

Milyen helyzetben és mikor nyithatja a tanuló a tartalék-ejtőernyőt?

Mit kell teljesíteni a tanulónak, hogy a 6. szintről a 7. léphessen?

Hogyan segíti a mentális ismétlés a tanuló teljesítményét?

Mit jelent az érzékszervi túlterhelés, hogyan befolyásolja a tanuló teljesítményét?

A legtöbb sérülés földetérés közben keletkezik, hogyan kerülöd ezt el a tanulónál?

Mik a fő pontjai a tanuló kímászási technikájának?

Milyen okmányokkal kell rendelkeznie a tanulónak, hogy megkezdhesse a képzést?

Kinek kell vezetnie a kiképzési okmányokat?

Mi kell ahhoz, hogy az oktató gyorsított szabadeső felhatalmazása a következő évben is érvényes legyen?

Milyen esetben és hány alkalommal lehet eltérni a minimális kiugrási magasságtól?

Milyen technikával lehet megfogni a háton forgó és „elszívódott” tanulót?

Milyen technikával fordítod meg a háton zuhanó tanulót?

Milyen jogi feltételeknek kell meglenniük a gyorsított szabadeső képzés megkezdésekor?

Mikor kell az 1. számú adatlapot kitölteni? Miért van szükség az adatlapra?

Milyen okmányokkal kell rendelkezni a tanulónak az első ugrás végrehajtása előtt és azt követően?

6.1.2 Gyorsított szabadeső oktató gyakorlati vizsga

A gyorsított szabadeső oktató gyakorlati vizsgája 3 vizsgaugrásból áll. A vizsgaugrások 3000 méteres magasságból történnek. Feladat a tanuló 4., 5. szinten várható instabil, „kiszámíthatatlan” mozgásának, oktató általi biztonságos kezelése. A „tanuló” testhelyzetének rendezése, a tematikában meghatározott kéz és egyéb jelzések alapján.

1. vizsgaugrás: A C fejezet 4. szintnek megfelelő fogott leugrás.

2-3. vizsgaugrás: A C fejezet 5. szintnek megfelelő szabad leugrás.

A vizsgán egy fő gyakorlott gyorsított szabadeső oktató „játssza” el a tanuló kiszámíthatatlan mozgását.

A vizsgázónak a rendelkezésre álló időn belül, 1200 m magasságig, a biztonsági előírásoknak megfelelően kell rendezni a mozgást.

A vizsgaugráson további két fő gyorsított szabadeső oktató működik közre, a szabadesés során 10 méteres körön kívüli távolságból követik a vizsgázó páros mozgását, és azt videó felvétellel rögzítik.

Három vizsgaugrás során más és más testalkatú oktató „játssza” a tanuló szerepét.

A földön a három oktató értékeli, ha a három ugrásból kettő eredményes, úgy a vizsga sikeres.

A vizsgaugrásokon a két külső gyorsított szabadeső oktató közreműködése garancia arra, hogy amennyiben ők sem tudják a tanulót „játsszó” oktató mozgását követni, úgy az nem róható fel a vizsgázónak.

A vizsgakérdéseken túlmenően a vizsgázó előzetesen teljes körű szakdolgozatot ír a vizsgázó által a vizsgaidőpont előtt egy hónappal megadott témából. A szakdolgozatot a jelölt a vizsga időpontjában adja át a vizsgáztatónak.

6.2 Bekötött légcellás oktató vizsga

6.2.1 Elméleti kérdések

Hány oktató szükséges a képzéshez?

Hány fő lehet a tanfolyam maximális létszáma?

Mi a gyakorlati képzés megkezdésének alsó korhatára?

Milyen ejtőernyőzéssel kapcsolatos tanfolyamot kell elvégezni a tanulónak a tanfolyam megkezdése előtt?

Mire kell figyelnie a gyakorlati oktatás során, ha nők is vannak a tanulók között?

Ha a tanulója 105 kg felszereléssel együtt ugorhat-e 280 négyzetláb méretű kupolával?
Meddig érvényes a tanuló felszerelés bevizsgálási bizonyítványa?
Hány óra minimum az elméleti képzés?
Ki lehet a tanfolyam vezető oktatója?
Milyen fejjvédőt használhat a tanuló?
Használható-e a kidobós nyitóernyő a bekötött ugrások során?
Használható-e rádió a tanuló ereszkedés közbeni irányítására?
Írja le mikor kötelező a vízi mentőmellény használata a tanulók részére
Használhat-e az oktató videó kamerát az ugrások értékelésére?
Milyen öltözékben hajthat végre ejtőernyős ugrást a tanuló?
Kötelező-e az RSL (tartalékernyő bekötőkötél) használata?
Kell-e magasságmérő a tanulóra a bekötött ugrások során?
Írja le, hogy a vészhelyzetekből milyen vizsgát kell tennie a tanulónak
Hány ugrást hajthat végre a tanuló a legelső ugrás napján?
Ha a tanuló két ugrás között 45 napot kihagyott tanfolyam közben milyen feladatott hajthat végre?
Hány ugrás az I. szint?
Mi az I. és II. szint kiugrási magassága?
Mikor kezdheti a kézi nyitású ugrásokat a tanuló?
Mekkora a megengedett legnagyobb szélerősség a III. szint ugrásaikor?
Hány másodperc zuhanást ír elő a tematika a IV. szinten?
Melyik szinten írja elő először a tematika a kiugrási pont meghatározását oktatói felügyelettel?
Melyik szinten írja elő először a tematika a stabil irányban nyitást?
Mit határoz meg a tematika, zuhanási feladatnak a VI. szinten?
Mekkora a földet érés területe a VI. szinten?
Hányadik szintnél kezdi irányítani a pilótát a tanuló a kiugrási pont helyes eléréséhez?
Mennyi a hetedik szintnél az ugrási magasság?
Mely szinten feladat a tanuló részére a spirálok és szaltók gyakorlása?
Hány méter a nyitási magasság a tanuló részére a VIII. szinten?
Mennyi a kilencedik szintnél az ugrási magasság?
Mekkora a földetérés területe a IX. szinten?
Feladat-e a tízedik szinten a felszerelés ellenőrzése?
Ki határozza meg a vizsgaugrás feladatát?
Készíthet-e a zuhanás közben az oktató légi felvételt az értékeléshez?
Igénybe vehető-e szabadeső operatőr a zuhanási feladatok filmezésére, ha nincs BKLC oktatói képzettsége?
Rárepülésenként hány tanuló ugratható?
Mikor kötelező a kesztyű használata tanulónak?

Lehet-e szabad ég alatt tartani a tanfolyam elméleti képzését?

Hány fő vehet rész az elméleti képzésen?

A tanulóknak azt oktatom, hogy 250-300 méteren kezdje el az iskolakör hátszeles szakaszát

A tanulóknak azt oktatom, hogy 100 méter alatt tilos éles fordulót, durva manővert végrehajtani

Írja le hogyan oktatja a leoldás végrehajtását

Írja le hogyan oktatja ha a tanulóknak sérülése van, hogyan jelezze azt?

Írja le mit tesz, hogyan oktatja, ha a tanulója a repülőtéren kívül ér földet

Írja le hogyan oktatja a tartalék ernyővel történő ereszkedést földet érést

Képesnek érzi magát egy BKLC tanfolyam levezetésére?

Az elméleti kérdések átfogják a BKLC tematika teljes anyagát. Bele értve annak oktatási módszereit. Ez kiegészül a repülőtéren való tartózkodás szabályaival, a légijárművön elvárt tevékenységgel, a kiugratás módszerei hangsúlyosak, illetve a rádióval való bevezetés is.

6.2.2 Gyakorlati vizsga

A gyakorlati oktatás során hangsúlyos az ugratói képességek fejlesztése, a rádióval való bevezetés és földetérés oktatása, ezért a gyakorlati vizsga is ezen területre fókuszál.

Vizsga:

Önálló ugratás tanuló ejtőernyővel minimum 1 ugrás

Irányított ereszkedés

Irányított földet érés

Gyakorlott ejtőernyős - minimum EJE „B” - ugratása (min. 1 ugrás) ereszkedésének és földet érésének irányítása

A végrehajtott feladatok értékelése

A leoldás menetének oktatása teljes felszereléssel talpon majd leoldó állványon

6.3 Párosugró vizsga

6.3.1 Párosugró pilóta (tandempilóta)

A párosugrók és oktatóik vizsgáztatása a tevékenység és a tematika jellege miatt másként zajlik, mint a BKLC és AFF személyzet esetében. Értelemszerűen a két növendékképzéssel foglalkozó szakember csoport – akik az ejtőernyőzés alapjait ismertetik meg a leendő ejtőernyőssel – más rendszerben kerül képzésre, más kvalitást kíván meg az ejtőernyőstől, ezért más a vizsgáztatás is. A párosugrók az első párosugrásuk végrehajtásakor, már magasan képzett ejtőernyős szakemberek, akiknél a didaktikai profil kisebb súlyban esik a latba.

Az ugrók és az oktatójelöltek képzése tanfolyamon belül történik. A tanfolyam két részből elméleti és gyakorlati oktatásból áll. Alapvetően egy párosugró pilóta, és egy párosugró oktató képzése azonos tematika alapján zajlik

A párosugró (tandempilóta) képzése során a hangsúly a manualításra tevődik, ahol a tanfolyam megkezdése előtt az oktató köteles megbizonyosodni arról, hogy a jelölt rendelkezik a párosugró felhatalmazás megszerzéséhez szükséges követelményekkel. Ha a tanfolyam során bármikor kiderül a jelölt alkalmatlansága, a párosugró oktató jelzi ezt a szakmai igazgatónak, megszakítva a jelölt képzését.

Az elméleti oktatás anyaga az ejtőernyős oktatói tanfolyam anyagára épül, kiegészítve azt a párosugrás jellegzetességeivel.

A tanfolyamon ismertetésre kerül a párosugrás végrehajtásának menete, az alkalmazott főejtőernyők és ejtőernyő rendszerek egyedi sajátosságai és az utassal szemben támasztott követelmények.

Az elméleti és gyakorlati oktatás során ismertetésre kerülnek az előfordulható vészhelyzetek és azok megoldásai valamint a párosugró felszereléseknél alkalmazott biztosító készülékek és azok használata.

A jelöltek megtanulják és begyakorolják az utassal való első kapcsolatteremtéstől az ugrás utáni teendőig az összes ismeretet.

Az elméleti oktatás vége egy vizsga. Akkor sikeres a vizsga, ha a jelölt a tesztlap feladatait hibátlanul oldja meg az oktató előtt.

A tanfolyam gyakorlati részén:

- a jelölt elsajátítja a párosugró ejtőernyő rendszer kezelését, hajtogatását
- elsajátítja az utassal történő viselkedés szabályait
- végrehajtja a bevezető (7 ugrás) és a gyakorló (15 ugrás) ugrásokat

6.3.2 Párosugró oktató (Tandemoktató)

A szövetség (és elődei) szervezésében - az elmúlt közel 20 év – során végzett százezer körüli tandemugrások biztonsági mutatói kiemelkedőek. Ez alátámasztja az elv helyességét, amelyet a képző szervezet is alkalmazni kíván, attól eltérni nem akar.

A párosugró oktató képzése ugyanazon tematika alapján zajlik, ugyan azon követelmények teljesítését várjuk el a jelölttől, tehát manualitásban semmivel nem kevesebb az elvárás. A hangsúly azonban az oktatás módszertanra helyeződik át.

Az oktató jelöltek képzése során azok a sarok elemek, amelyek a manuális végrehajtás sarok elemei, ahogyan végrehajtja az ugrást a pilóta, ahogyan az utassal bánik, felkészíti, törődik vele, ott az oktatói felkészítés hangsúlya arra tevődik át, hogy hogyan kell azt megvalósítani a leendő a leendő oktátnak akkor, amikor olyan ejtőernyős szakembert készít fel, aki tandem pilóta kíván lenni.

A párosugró vizsga kérdései és részletezése a D fejezetben került ismertetésre.

E.7 Záró rendelkezések

Tárgykör és óraelosztás a tanfolyamhoz

Témakörök	I. Vészhelyzetek	II. Meteorológia	III. EÜ ismeretek	IV. Aerodinamika	V. Ejtőernyős elmélet	VI. Ejtőernyős felszerelés	VII. Oktatási módszerek	VIII. Pedagógia	IX. Pszichológia	X. Törvények, rendeletek, szabályzatok	Összesen
Alapoktató képzés	8 ó	2 ó	2 ó	4 ó	2 ó	4 ó	10 ó	2 ó	2 ó	6 ó	40 ó
Felhatalmazás szerzés	4 ó	0 ó	0 ó	2 ó	2 ó	2 ó	4 ó	2 ó	0 ó	2 ó	18 ó

1. Számú MELLÉKLET

A képző szervezet által használt bélyegzők és használói

A MESZ képző szervezet a tevékenységének gyakorlása során, bélyegzővel és aláírással hitelesíti az elvégzett tanfolyamot, tesz hivatalos bejegyzéseket ugrókönyvekbe, egyéb hivatalos dokumentumokra. Jelen melléklet, a MESZ Képző Szervezet Képzési kézikönyvének részét képezi. Az oldalon történő változtatásokat a kézikönyv változtatásának szabályai szerint kell végezni, azt az NKH LH-nak bejelenteni.

Bélyegzők

1. A képző szervezet fejbélyegzője használatos minden olyan dokumentumon, levelezésen, iraton, amely bármilyen kapcsolattartás során az elérhetőséget, beazonosíthatóságot szolgálja.

--

2. A képző szervezet körbélyegzője a szakmai igazgató által kiadott dokumentumok hitelesítésére szolgál, amely az aláírással együtt érvényes.

--	--

3. Vizsgáztatói bélyegzők. A repülőtereken elkészült vizsgajegyzőkönyvek hitelesítésére szolgáló bélyegző, amely az aláírással együtt érvényes. A bélyegzőkből 5 db készült, folyamatos számozással készül 1-től 5-ig.

